

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงาน
ดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร

Desirable Characteristics of Home Economics Graduates
in the Field of Fresh Flora Decoration for Bangkok Hotels

นฤมล เก่งกริฑาพล
NARUEMON KENGKRETAPON

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อ สกุล	นฤมล เก่งกรีฑาพล
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ	คหกรรมศาสตร์ (บัณฑิตศึกษา) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมโรงแรมไทย โดยใช้แบบสอบถามกับประชากร จำนวน 34 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t – test)

ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ฝังามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้านความรู้ตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ด้านความรู้ความเข้าใจหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพด้านงานดอกไม้สด ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว มีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ส่วนข้อคิดเห็นเพิ่มเติมที่เกี่ยวกับด้านความรู้ตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปคือ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักดัดแปลงให้เกิดผลงานใหม่ๆ และด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพด้านงานดอกไม้สดคือควรมีการสอนแนวคิดในการจัดดอกไม้สมัยใหม่

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์ งานดอกไม้สด

Thesis title Desirable Characteristics of Home Economics Graduates
in the Field of Fresh Flora Decoration for Bangkok Hotels

Author Naruemon Kengkretapon

Degree Master of Home Economics

Major program Home Economics (Graduate School)

Academic Year 2011

ABSTRACT

The objectives of the research are to study and compare the desirable characteristics of Home Economics graduates in the field of fresh flora decoration, to study the problem and suggestion according to the requirement of the three stars and four stars hotel located in Bangkok and registered with the Thai Hotel Association by using the questionnaires with 34 samples using the percentage, mean, standard deviation and t – test as the analysis tools.

According to the research, it was found that the desirable characteristics of Home Economics graduates in the field of fresh flora decoration is virtue, morality, knowledge, mathematical and scientific knowledge, standard vocational knowledge, communication skills, technological skill that all are rated at high level. The requirements of the three stars and four stars hotel are not statistically different (p – value more than 0.05) and the additional suggestion related to the standard knowledge that suit for the economic, social and technological situation that has been changed, is creativity and adaptation for new production, and related to the vocational knowledge is to use modern styles for fresh flora decoration.

Keywords : Desirable Characteristics, Fresh Flora Decoration

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรีพรรณ ตริศักดิ์ศรี อาจารย์นิอร ดาวเจริญพร ดร.ลาวัลย์ ภักดีลิขิต ดร.นวพร ถิ่นไทรงาม คุณครูเสาวลักษณ์ ส่งตระกูลวัฒนา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยดี ตลอดเวลา ผู้วิจัยซาบซึ้งและกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมทรง สีตลาเย็น ที่กรุณาเป็นประธานในการสอบรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลินิช และ ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ ทำให้การศึกษาค้นคว้าจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความช่วยเหลือในการตรวจแบบสอบถาม ขอบคุณผู้จัดการฝ่ายบุคคล แม่บ้าน และหัวหน้างานห้องดอกไม้ ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว โรงแรมทั้ง 34 แห่ง ที่ตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนลูกศิษย์ที่ปฏิบัติงานในโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ที่ให้ความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น รูปภาพ และข้อมูลต่างๆ ของโรงแรม

ขอบคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี ดร.ณพสร สวัสดิ์บุญญา ที่สนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ ขอบคุณเพื่อนๆ และครอบครัวที่คอยให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่ให้บริการ

ประโยชน์อันพึงมีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตเวทิตาคุณ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

นฤมล เก่งกรีฑาพล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ค)
สารบัญ	(ง)
สารบัญตาราง	(ช)
สารบัญภาพ	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 สมมติฐาน	4
1.5 กรอบแนวความคิด	4
1.6 ตัวแปรที่ศึกษา	5
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.8 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)	9
2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554)	13
2.3 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551	16
2.4 นโยบายคุณธรรมนำความรู้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	27
2.5 ความหมายและการแบ่งระดับของโรงแรม	34
2.6 งานด้านดอกไม้สดในโรงแรม	36
2.7 ความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในมาตรฐานอาชีพช่างจัดดอกไม้	37
2.8 องค์ประกอบทางศิลปะในการจัดดอกไม้	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)	
2.9 การออกแบบการจัดดอกไม้	46
2.10 การจัดดอกไม้ในโรงแรม	50
2.11 หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานในแผนกแม่บ้าน	53
2.12 คุณสมบัติและลักษณะสำคัญของพนักงานในแผนกแม่บ้าน	58
2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ	67
3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	67
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	72
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	72
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล	74
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	74
4.3 การอภิปรายผล	99
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	106
5.1 วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย	106
5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	107
5.3 สรุปผลการวิจัย	109
5.4 ข้อเสนอแนะ	112
เอกสารอ้างอิง	114

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	119
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	120
ภาคผนวก ข แบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	122
ภาคผนวก ค รายชื่อโรงแรมต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างโรงแรม 3 ดาว และ 4 ดาว ที่เก็บข้อมูล	130
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	135

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม	70
3.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถาม	71
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับตำแหน่ง และ ประสบการณ์การทำงาน	75
4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด	77
4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านความรู้ทักษะ วิชาชีพตามหน้าที่การทำงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่ เปลี่ยนแปลงไป	78
4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจ ในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน งานอาชีพ	80
4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านทักษะในการใช้ ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	81
4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านความรู้และทักษะ การใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่าง เหมาะสม	83
4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	84
4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการด้านความรู้ตาม มาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด	86
4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการของคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความ ต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรม ระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	88
4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตาม หน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	89
4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ความเข้าใจ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	91
4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสาร ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	92
4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้และทักษะการใช้ เทคโนโลยีที่จำเป็นในการค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	94
4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดี งามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของโรงแรม ระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	96
4.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว	97

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

2.1 แผนภูมิตัวอย่างโครงสร้างการบริหารงานในแผนกแม่บ้าน

54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) มีทิศทางในการพัฒนาที่ประเทศยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในทุกด้านอย่างสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ ที่เหมาะสมและความสามารถ การคิด วิเคราะห์ อย่างมีเหตุผล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถตัดสินใจโดยใช้หลักความพอประมาณ ดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อเป็นบุคคลที่เป็นฐานในทางพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

สถาบันการศึกษาจึงเป็นสถาบันหลักทางสังคม ที่มีหน้าที่ในการพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะตามที่สังคมต้องการ ทั้งนี้สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นอีกสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มุ่งผลิตกำลังคนในระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ ที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติครอบคลุมใน 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ความสามารถ ทางวิชาการ ตามลักษณะงานในสาขานั้น ๆ 2) ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน เช่น ทักษะสื่อสาร ทักษะการคิดวิเคราะห์ ประยุกต์ และแก้ไขปัญหาเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้รักการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นต้น และ 3) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพเช่นความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน การตรงต่อเวลา เป็นต้น ตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นผลลัพธ์ ของกระบวนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่จะต้องมีการสำรวจความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ หลากหลาย และเป็นปัจจุบัน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2545) โดยสถาบันการอาชีวศึกษาได้จัดการศึกษาใน 9 ประเภทวิชา คือ ประเภทช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปหัตถกรรม อุตสาหกรรม สิ่งทอ เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และประมง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงมอบหมายให้สำนักมาตรฐานปรับปรุงหลักสูตร คหกรรมศาสตร์ ปี 2546 ร่วมกับสถานประกอบการทุกสาขาวิชา สำหรับวิชาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดได้ศึกษาปรับปรุงใน 4 ด้านคือ 1) ด้านความรู้ 2) ด้านทักษะ 3) ด้านบุคลิกภาพ และ 4) ด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อความเหมาะสม และสอดคล้องกับการทำงานของสถานประกอบการ ในรูปแบบของโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่ทำในครัวเรือน หรือรวมกันเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมและการประกอบอาชีพปัจจุบัน และ ในปีพุทธศักราช 2553 ยังได้มีมีการปรับปรุงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับอุดมศึกษาด้านวิชาชีพและเทคโนโลยี ตามความเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะงานด้านดอกไม้สดได้มีการกำหนดสาขาวิชาใหม่คือ สาขาธุรกิจดอกไม้สดและงานประดิษฐ์ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจดอกไม้และงานประดิษฐ์ ประกอบกับคหกรรมศาสตร์งานดอกไม้สด ยังคงมีความนิยมอย่างกว้างขวางในสังคมไม่ว่าจะเป็นธุรกิจโรงแรม งานโอกาสต่างๆ (Event) งานจัดแสดงทางการค้า (Organizer) ตลอดจนวัฒนธรรมการดำเนินชีวิตของสังคมยังให้ความสำคัญกับการจัดดอกไม้สด ซึ่งเป็นไปตามยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)

อย่างไรก็ตาม จากการประชุมของสำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพเพื่อปรับปรุงหลักสูตรตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2551 พบว่า ไม่ได้มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์งานดอกไม้สดไว้เลย และ จากการประชุมตามคำสั่ง สอศ. ที่ 888/2553 และ 909/2553 พบว่า ในปัจจุบันการประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป ควรต้องปรับปรุงหลักสูตรในด้านการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้นเพื่อสร้างประสบการณ์ตรงให้กับนักศึกษา (สำนักงานมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 2553) สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บุษกร, 2543) ได้ประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ โดยการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในสถานประกอบการเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกันอย่างไร พบว่า ขาดคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษยสัมพันธ์ ขาดความชำนาญในภาษาต่างประเทศให้เป็นไปตามสถานประกอบการต้องการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการศึกษา คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของ โรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะระดับ 3 และ 4 ดาว เพื่อนำผลการวิจัยมาสู่การพัฒนา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ การศึกษาตามที่สถานประกอบการต้องการ และส่งผลต่อภาวะการมีงานทำ สร้างงาน สร้างรายได้ ของผู้สำเร็จการศึกษาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงาน ดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ โรงแรมระดับ 4 ดาว

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในขอบเขตต่อไปนี้

1.3.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างานห้อง ดอกไม้สดและแม่บ้าน ในโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียน กับสมาคมโรงแรมไทย โดยใช้แบบสอบถามกับประชากร จำนวน 34 คน

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหา มุ่งศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป 2) ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ 3) ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม 4) ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม 5) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ

การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ 6) ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด ที่โรงแรมพिंगพอใจ

1.3.3 **ขอบเขตด้านเวลา** ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล คือ มิถุนายน – ตุลาคม 2554

1.4 สมมติฐาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตาม ความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวความคิด

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ความต้องการของ
โรงแรมระดับ 3 ดาว
และ 4 ดาว

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 1 ด้านความรู้ ทักษะวิชาชีพตามที่งานที่
เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่
เปลี่ยนแปลงไป
- 2 ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้าน
คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมา
ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ
- 3 ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม
- 4 ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นใน
การศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่าง
เหมาะสม
- 5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ
การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 6 ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด

1.6 ตัวแปรที่ศึกษา

1.6.1 **ตัวแปรต้น** ได้แก่ ความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

1.6.2 **ตัวแปรตาม** คือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

1.6.2.1 ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

1.6.2.2 ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ

1.6.2.3 ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

1.6.2.4 ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

1.6.2.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.6.2.6 ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 **สถาบันการศึกษา** ได้แนวทางในการพัฒนา หลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาให้เป็นไปตามความต้องการของโรงแรม

1.7.2 **ครู ผู้สอน** ประเทพิชาคหกรรม ได้แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้านงานดอกไม้สดให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของโรงแรม

1.7.3 **ผู้สำเร็จการศึกษา** มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่โรงแรมต้องการ

1.8 นิยามศัพท์

1.8.1 **ความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว** หมายถึง ความต้องการของโรงแรมในการรับผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด โดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั้ง 6 ด้าน

1.8.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาด้านงานดอกไม้สด หมายถึง ตัวชี้วัดความรู้ ความสามารถและทักษะของผู้สำเร็จการศึกษาที่โรงแรมต้องการทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

1.8.2.1 ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปหมายถึง ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด ตามชั้นปี

1.8.2.2 ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ให้ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่ประยุกต์หลักการทาง วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานอาชีพอย่างเป็นระบบ

1.8.2.3 ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะ สมหมายถึง ทักษะ ในการสื่อสารของผู้เรียน ในด้านการฟัง การอ่าน การเขียนและการสนทนาทั้งภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ

1.8.2.4 ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและ ปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมหมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้และเทคโนโลยี ของ ผู้เรียนในการศึกษาค้นคว้าแบบปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

1.8.2.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่ เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีหมายถึง คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพมีบุคลิกภาพ ที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีของผู้เรียน

1.8.2.6 ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด หมายถึง ผู้สำเร็จ การศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

1.8.3 ผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ หมายถึง ผู้จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ, ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับอุดมศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาที่ผ่านการ ประเมินมาตรฐานวิชาชีพ

1.8.4 โรงแรม หมายถึง สถานประกอบการที่ผ่านมาตรฐานการประเมิน จากสมาคม โรงแรมไทยและได้รับการรับรองคุณภาพโดยใช้สัญลักษณ์ดาวเป็นการแบ่งระดับ ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โรงแรมในระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมโรงแรมไทย

1.8.5 ด้านงานดอกไม้สด หมายถึง งานจัดดอกไม้ที่มีการจัดทั้งภายในโรงแรมและภายนอก โรงแรม

1.8.6 ตำแหน่งหัวหน้างาน หมายถึง ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการปฏิบัติงานด้านงานดอกไม้สดในที่นี้ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างานดอกไม้สด และแม่บ้านที่สามารถประเมินผู้ปฏิบัติงานด้านดอกไม้สดในโรงแรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยมีสาระสำคัญในการศึกษาดังต่อไปนี้

- 2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)
- 2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่10 (พ.ศ. 2551 – 2554)
- 2.3 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551
- 2.4 นโยบายคุณธรรมนำความรู้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
- 2.5 ความหมายและการแบ่งระดับของโรงแรม
- 2.6 งานด้านดอกไม้สดในโรงแรม
- 2.7 ความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในมาตรฐานอาชีพช่างจัดดอกไม้
- 2.8 องค์ประกอบทางศิลปะในการจัดดอกไม้
- 2.9 การออกแบบการจัดดอกไม้
- 2.10 การจัดดอกไม้ในโรงแรม
- 2.11 หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานในแผนกแม่บ้าน
- 2.12 คุณสมบัติและลักษณะสำคัญของพนักงานในแผนกแม่บ้าน
- 2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) มีทิศทางการพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา และอัญเชิญปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน การพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งร่างกายจิตใจ ความรู้ ทักษะ และความสามารถ เพื่อให้คนเฝ้าพร้อมทั้งด้านคุณธรรม ความรู้ที่สามารถนำไปสู่การคิด วิเคราะห์หรืออย่างมีเหตุผล ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรม และคุณธรรม สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถตัดสินใจ โดยใช้หลักพอประมาณในการดำรงชีวิตอย่างมีจริยธรรม มีความซื่อสัตย์ สุจริต อดทน อดกลั้น และขยันหมั่นเพียร จึงจะเป็นภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ทำให้คนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สร้างครอบครัวที่อบอุ่น และสังคมที่สงบสุข เพื่อเป็นฐานในการดำรงชีวิต และพัฒนาประเทศสู่ความยั่งยืน ได้มีการกำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ เป้าหมายเชิงคุณภาพ คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนา ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม อารมณ์ มีความสามารถในการแก้ปัญหา มีทักษะในการประกอบอาชีพ มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต อย่างมีศักดิ์ศรี และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข

แนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณภาพพร้อมคุณธรรมและมีความรอบรู้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนใน 3 มิติ คือ การพัฒนาคน ให้มีคุณธรรมนำความรู้ ตามความเหมาะสมของคนทุกกลุ่มทุกวัย การสร้างการพัฒนาเด็กและเยาวชน ให้มีความพร้อมด้านสติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม การเสริมสร้างสุขภาพของคนไทย ให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ ตลอดจนส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ และสงบสุข เพื่อให้คนไทย และสังคมไทยพัฒนาสู่สังคมที่มีคุณภาพ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมแห่งภูมิปัญญา

การพัฒนาคนให้มีคุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชน ทั้งด้านจิตใจ ทักษะชีวิต และความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การพัฒนาสมรรถนะ และทักษะแรงงานเร่งผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนอง การพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการองค์ความรู้ โดยมีแนวทางดังนี้

2.1.1 การพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีจิตใจที่ดีงาม อยู่ในกรอบของศีลธรรม และจิตสำนึกสาธารณะ โดยผลักดันให้ครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษา ร่วมกันพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม เป็นคนดี ห่างไกลอบายมุข และยาเสพติด มีภาวะผู้นำ และอุทิศตนเพื่อส่วนรวม ปลูกฝังทัศนคติ และการเรียนรู้ในการทำประโยชน์ เพื่อส่วนร่วมเช่นกิจกรรมอาสาสมัคร เพื่อสาธารณะ ประโยชน์การดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารี

2.1.2 การสร้างและพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีความพร้อม ด้านสติปัญญา อารมณ์ และ ศีลธรรม ภายใต้ระบบการศึกษาที่มุ่งการเรียนรู้ทั้งทางปฏิบัติ และวิชาการ โดยพัฒนาตั้งแต่ในครรภ์มารดา จนกระทั่งเกิดให้เติบโตตามวัยอย่างเหมาะสม และ พร้อมเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรทั้งใน และนอกระบบให้มีความหลากหลาย สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ที่บูรณาการเรื่องศีลธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และการลดความขัดแย้งแบบสันติวิธี สร้างเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพสายอาชีพศึกษาเพิ่มขึ้น โดยสร้างระบบเครือข่ายผู้ปกครอง การจัดการบริการเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ทั้งการซ่อมสร้างการพัฒนาระบบถ่ายโอนความรู้ ที่มีประสิทธิภาพ สามารถสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.1.3 พัฒนาสมรรถนะและทักษะแรงงานให้รองรับการแข่งขันของประเทศ โดยเพิ่มพูนความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงาน จัดระบบการเรียนรู้ ในการประกอบอาชีพ ที่เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นฐานสู่ระดับวิชาชีพ เพิ่มพูนความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงาน เพื่อเสริมสร้างการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม มีจริยธรรม และมีวินัยในการทำงาน เสริมสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชนทุกระดับในการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน โดยจัดหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น ที่หลากหลาย ส่งเสริมการฝึกงานในสถานประกอบการให้กว้างขวาง ผลักดันองค์กรต่าง ๆ ในสังคม เช่น องค์กรชุมชน สถานประกอบการ สถาบันการแพทย์ สถานสงเคราะห์ ให้จัดการศึกษา ในรูปศูนย์การเรียนรู้ที่มุ่งเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เร่งรัดการจัดทำระบบคุณวุฒิวิชาชีพในสาขา ที่มีความพร้อม และสอดคล้องกับความต้องการ รวมถึงการผลักดันการจัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สนับสนุนผู้ด้อยโอกาส ให้มีงานทำ และมีอาชีพที่เหมาะสม ตามศักยภาพ ตลอดจนจัดทำข้อมูล ข่าวสาร และความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน และ ความก้าวหน้าในวิชาชีพในทุกอาชีพเพื่อเผยแพร่

2.1.4 เร่งสร้างกำลังคนที่มีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่ที่น่าไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพใน ทุกสาขา โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี พัฒนา และผลิตนักวิจัย โดยการสร้าง บัณฑิตสนับสนุนการพัฒนาวิทยาการทุกแขนง มุ่งผลิต และพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ บนฐาน การพึ่งตนเองทางวิทยาการสมัยใหม่ เร่งผลิตนักวิจัยในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาด และของสังคมไทย เพื่อเป็นแกนนำในการพัฒนาประเทศ โดยการสร้างบัณฑิตสนับสนุน การพัฒนาวิทยาการ ทุกสาขาให้เป็นระบบ เน้นการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง กระจายแหล่งเรียนรู้ ให้กว้างขวางในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้สามารถนำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพ และพัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.5 พัฒนาการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ ทั้งที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่ วัฒนธรรมและภูมิปัญญา ส่งเสริมให้ จัดการเรียนรู้ ในหลากหลายรูปแบบ ปรับสภาพแวดล้อม ให้เอื้ออำนวยกับการสร้างสังคมแห่ง การเรียนรู้ และพัฒนาสถานที่ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับกิจกรรม

2.1.6 การจัดการองค์ความรู้ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงระดับประเทศ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของคนไทย และสามารถ นำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม โดยการจัดการพัฒนาต่อยอด เพื่อรักษาองค์ความรู้ดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาให้คงอยู่ และเผยแพร่สู่สากล

บทบาทภาคีการพัฒนา คนและสังคมไทย ที่มีคุณภาพพร้อมก้าวสู่สังคม แห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ จำเป็นจะต้องมีภาคี เครือข่ายในการขับเคลื่อน และผลักดันเพื่อพัฒนาไปสู่การ ปฏิบัติบนพื้นฐานของความร่วมมือ และประสานเชื่อมโยงการทำงาน อย่างบูรณาการ ทั้งภาครัฐ ธุรกิจเอกชน ประชาสังคม และสถาบันทางสังคม โดยแต่ละภาคส่วนมีการดำเนินการดังนี้

ภาครัฐ กำหนดนโยบาย มาตรการในการกำกับดูแล สนับสนุน และติดตามประเมินผล ทั้งในระดับนโยบาย (ส่วนกลาง) ระดับท้องถิ่นด้วยการสร้างโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ ของคนทุกกลุ่ม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพคน พัฒนากำลังคน ทุกระดับร่วมกับ ภาคอุตสาหกรรม และสถาบันการศึกษา เร่งรัดการจัดทำระบบคุณวุฒิวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการศึกษาที่เน้นคุณธรรมนำความรู้ ร่วมกับสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และ สถาบันศาสนา ส่งเสริมการจัดการองค์ความรู้ อย่างเป็นระบบ พัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบ วงจร ที่มุ่งส่งเสริม การป้องกัน การรักษา การฟื้นฟูสภาพร่างกาย และจิตใจ กำกับดูแล ประสาน เชื่อมโยงการพัฒนาของภาคส่วนต่างๆ ติดตามการสร้าง ความมั่นคงของมนุษย์ทุกช่วงวัย

รวมทั้งติดตามประเมินผล การดำเนินงานในภาพรวม ในส่วนของระดับท้องถิ่น เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดบริการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียงและมีคุณภาพ สนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สืบค้น รวบรวม จัดเก็บ ถ่ายทอดความรู้ ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมพื้นบ้าน ให้เป็นระบบ รวมทั้งสร้าง และเชื่อมโยงเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง

ธุรกิจเอกชนดำเนินการจัดทำบรรษัทภิบาลในองค์กร ยกระดับการผลิต บนฐานความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม โดยมีกระบวนการผลิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างและพัฒนา ระบบเครือข่ายพันธมิตร ทางธุรกิจการค้า สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาที่จะนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการผลิตบนฐานการพึ่งตนเอง ประสานความร่วมมือ กับภาครัฐ และสถาบันการศึกษาในการกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพคน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ร่วมพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์สู่ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียน ประชาสังคมซึ่งเป็นการรวมตัวของภาคี การพัฒนาด้านต่างๆ ประกอบด้วย ชุมชน ประชาคม มูลนิธิ สมาคม และองค์กรพัฒนาเอกชน เพื่อสร้างผู้มีความรู้ ผู้นำตามธรรมชาติให้เป็นแกนนำของประชาสังคม ริเริ่มกิจกรรม และขยายเครือข่ายประชาสังคมไปสู่ระดับประเทศ เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ และสนับสนุนการจัดการความรู้ของชุมชนอย่างเป็นระบบ สร้างความรู้ใหม่ ๆ สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ และเสริมสร้างสุขภาวะที่ดี ส่งเสริมให้ปราชญ์ ผู้รู้ ผู้สูงอายุกว้างขวางในชุมชนมีบทบาท ในการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นใหม่ เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน พัฒนาศักยภาพชุมชน สวัสดิการชุมชน การติดตามและเฝ้าระวังทางสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551)

สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เป็นแผนพัฒนาที่ต่อเนื่อง แนวคิดการพัฒนาคน ให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยมุ่งเตรียมเด็ก และเยาวชนทั้งด้านจิตใจ ทักษะชีวิต ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต พัฒนาสมรรถนะ และทักษะแรงงาน แรงผลิตกำลังคนเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการองค์ความรู้ โดยมีแนวทางดังนี้ การพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีจิตใจที่ดีงาม อยู่ในกรอบของศีลธรรม และจิตสำนึกสาธารณะ การสร้างและพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความพร้อม ด้านสติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม ภายใต้ระบอบการศึกษา ที่มุ่งการเรียนรู้ทั้งทางปฏิบัติ และวิชาการ พัฒนาสมรรถนะ และทักษะแรงงาน ให้รองรับการแข่งขันของประเทศ เร่งสร้างกำลังคนที่มีความเป็นเลิศในการสร้างสรรค์นวัตกรรม และองค์ความรู้ใหม่ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้คนไทยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดการองค์ความรู้ทั้ง เศรษฐกิจ และสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2 การพัฒนาอาชีวศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2554)

การศึกษาเป็นกลไกการพัฒนาคน ให้เกิดคุณธรรมนำความรู้ สมานฉันท์ สันติวิธี มีวิถีประชาธิปไตย มีความภูมิใจในความเป็นไทยบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นคนเป็นให้ ศูนย์กลางการพัฒนา มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสร้างสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ นำไปสู่ ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ ศักยภาพ และความสามารถแข่งขัน

2.2.1 วิสัยทัศน์

พัฒนาการศึกษาให้คนไทยทุกคนมีการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มีความ สมบูรณ์ทั้งด้าน สุขภาพร่างกาย จิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม สมานฉันท์ มีความรู้ ความสามารถด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร การใช้ เทคโนโลยี มีทักษะการคิด วิเคราะห์สามารถเรียนรู้ ด้วยตนเองและกลุ่ม จนติดตัวตลอดชีวิต มี จิตสาธารณะ รักการทำงานสามารถพึ่งตนเองมีทักษะการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการ แข่งขันในสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ ได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553)

2.2.2 เป้าหมาย

2.2.2.1 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษา เป็นคนดี มี คุณธรรม มีความรอบรู้ มีความสามารถทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศมีทักษะ ในการคิดวิเคราะห์ มีระเบียบวินัย มีทักษะสามารถค้นคว้าหาความรู้ และ ประกอบอาชีพเหมาะสมกับช่วงวัยตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพทั้ง ด้านสุขภาพ ร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม มีความขยัน ซื่อสัตย์ อดทน และมีวัฒนธรรม

2.2.2.2 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักของทุกระดับ จากการทดสอบ ทางการศึกษาในระดับชาติ สูงกว่าร้อยละ 55

2.2.2.3 สถานศึกษาทุกระดับได้มาตรฐานตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพ และ มาตรฐานการศึกษาอย่างน้อย ร้อยละ 80

2.2.2.4 สถานศึกษาอุดมศึกษา ได้รับการพัฒนาคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

2.2.3 ความหมายของการอาชีวศึกษา

อาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มีมานาน และมีการพัฒนาไปตามแผนการพัฒนาแห่งชาติซึ่งในปัจจุบันนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Carter V Good (1973) การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่งานอาชีพในสาขาต่าง ๆ เพื่อเป็นการพัฒนาแรงงานฝีมือในระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา การค้าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม

พ.ร.บ.การอาชีวศึกษา (2551) การอาชีวศึกษา หมายถึง กระบวนการการศึกษา เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี

บุษกร (2543) การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบ และนอกระบบเพื่อผลิตกำลังคน ด้านวิชาชีพให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

สุภรณ์ (2543) การอาชีวศึกษา หมายถึง เป็นการประกอบอาชีพที่ได้เลือกแล้วตามความถนัด และความมั่นใจของแต่ละบุคคล ซึ่งโอกาสของการฝึกนั้นมีทั้งหลักสูตรระยะสั้นเพื่อฝึกช่างกึ่งฝีมือ และหลักสูตรระยะยาว เพื่อผลิตช่างฝีมือ และช่างเทคนิค

บุญเจือ (2540) การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้ดีโดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ภิญโญ (2536) การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษา และครูเป็นผู้สอน มีรัฐบาลสนับสนุน และควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคม

สรุปการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาด้านอาชีพ พัฒนาคอนให้มีทักษะ ด้านวิชาชีพเพื่อเข้าสู่อาชีพในสาขาต่างๆ โดยผลิต และพัฒนาคอนให้มีระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานในปัจจุบัน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

2.2.4 การจัดการอาชีวศึกษา

สำหรับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพมาตรา 8 ของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 นั้น สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดได้ 3 รูปแบบ คือ

2.2.4.1 การศึกษาในระบบ

2.2.4.2 การศึกษานอกระบบ

2.2.4.3 การศึกษาระบบทวิภาคี

ก) การศึกษาในระบบ

เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพ ที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลา การวัด และการประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

ข) การศึกษานอกระบบ

เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมายรูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผล ที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

ค) การศึกษาระบบทวิภาคี

เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่ เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

ทั้งนี้ สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันสามารถจัดการศึกษาในหลายรูปแบบรวมกันก็ได้ เพื่อประโยชน์ในการผลิต และพัฒนากำลังคน โดยสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันนั้น ต้องมุ่งเน้นการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคีเป็นสำคัญ

2.2.5 การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ

จากมาตรา 10 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของการอาชีวศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

2.2.5.1 การมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษา และสถาบัน

2.2.5.2 การศึกษาในด้านวิชาชีพ สำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงาน ตามความถนัด และความสนใจอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี

2.2.5.3 การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ในการกำหนดนโยบายการผลิต และพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

2.2.5.4 การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคล เพื่อเข้ารับการศึกษ และการฝึกอบรมวิชาชีพ

2.2.5.5 การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรม

2.2.5.6 การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

2.2.5.7 การมีระบบการพัฒนาครู และคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

สรุปการจัดการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาอาชีพให้กับบุคคล โดยการร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนากำลังคนให้เข้าสู่ตลาดแรงงานและตลาดอาชีพ การศึกษาเป็นกลไกการพัฒนาคนให้เกิดคุณธรรม นำความรู้ สำนึกอันดี มีวิถีประชาธิปไตย มีความสุขภูมิใจในความเป็นไทย บนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำไปสู่ความสามารถในการดำรงชีวิต อย่างมีคุณภาพ

2.3 พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551

จากมาตรา 10 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของการอาชีวศึกษานั้น จะต้องคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

- การจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ สำหรับประชาชนวัยเรียนและวัยทำงาน ตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึง และต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี

- การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา

- การจัดการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียน และระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคล เพื่อเข้ารับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ

- มีการจัดระบบจูงใจให้สถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอบรม

- มีการระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐ และเอกชน ในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม

- การมีระบบการพัฒนาครู และคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

กล่าวโดยรวมการจัดการอาชีวศึกษามุ่งเน้น เพื่อการพัฒนาอาชีพให้กับบุคคลโดยการร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อพัฒนากำลังคนให้เข้าสู่ตลาดแรงงาน และตลาดอาชีพ

2.3.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษา เป็นการจัดการศึกษา ในด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิต และพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัย ให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้อง กับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทย มาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

2.3.2 หลักสูตรการอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาให้จัดตามหลักสูตรที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กำหนด ดังต่อไปนี้

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
- ปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาอาจกำหนดหลักสูตร ที่จัดขึ้นเพื่อความรู้ หรือทักษะในการประกอบอาชีพ หรือการศึกษาต่อ ซึ่งจัดขึ้นเป็นโครงการสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะได้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

2.3.2.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545

(ปรับปรุง พ.ศ. 2546)

หลักการ

ก) เป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้านมีคุณธรรมบุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมสามารถประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการ ของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ และสังคมทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ข) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้านด้วยการปฏิบัติจริงสามารถเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพ และโอกาสของผู้เรียนถ่ายโอนผลการเรียน สะสมผลการเรียนเทียบความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการสถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระได้

ค) เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

ง) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาชุมชน และท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพของชุมชน และท้องถิ่น

จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อให้มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ในงานอาชีพ ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพนำไปปฏิบัติงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิถีการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน สร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชนท้องถิ่น และประเทศชาติ

2) เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพสามารถสร้างอาชีพ มีทักษะในการจัดการและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในวิชาชีพ ที่เรียนรักงานรักหน่วยงานสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี โดยมีความเคารพในสิทธิ และหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4) เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกันมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงานท้องถิ่น และประเทศชาติอุทิศตน เพื่อสังคม

เข้าใจ และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี

5) เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดีมีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวินัยในตนเอง มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับงานอาชีพนั้น ๆ

6) เพื่อให้ตระหนัก และมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมืองของประเทศ และโลกปัจจุบัน มีความรักชาติสำนึกในความเป็นไทยเสียสละ เพื่อส่วนรวมดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.3.2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภท วิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารงานคหกรรมศาสตร์

จุดประสงค์

- ก) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และกระบวนการบริหารงานคหกรรมศาสตร์
- ข) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิคการ บริหารงานอาชีพ ธุรกิจ คหกรรม
- ค) เพื่อให้มีทักษะ และประสบการณ์ทางวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ
- ง) เพื่อให้มีความสามารถในการเลือกใช้เทคโนโลยีพัฒนางานได้ เหมาะสม
- จ) เพื่อให้มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
- ฉ) เพื่อให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และพัฒนางานได้ทันสมัย
- ช) เพื่อให้มีความสามารถใช้ทรัพยากรธรรมชาติพลังงาน และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัด และคุ้มค่า
- ช) เป็นผู้มีความรู้ใฝ่หาความรู้ รับผิดชอบ ชยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อุดหนุน เสียสละ เชื่อเพื่อเชื่อแม่ และมีจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ฉ) เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน เห็นคุณค่า และความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ

2.3.2.3 มาตรฐานวิชาชีพ

- ก) พัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพ สื่อสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษในงานอาชีพ
- ข) จัดระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
- ค) แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี
- ง) การจัดการเชิงอุตสาหกรรมและการควบคุมคุณภาพ
- จ) แสดงบุคลิกภาพ และคุณลักษณะของผู้บริหารงานคหกรรมศาสตร์ สาขางานคหกรรมการบริการ
- ฉ) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ ด้านคหกรรมการบริการ
- ช) วางแผนและปฏิบัติงาน คหกรรมการบริการ
- ซ) ตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพงานคหกรรมการบริการ
- ด) รายงานผลและพัฒนารูปแบบ และคุณภาพงานคหกรรมการบริการสาขางานธุรกิจคหกรรมศาสตร์
- ญ) สำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลการตลาดเกี่ยวกับงานธุรกิจคหกรรม
- ฎ) วางแผน และปฏิบัติงานธุรกิจคหกรรม
- ฏ) ตรวจสอบ และควบคุมคุณภาพงานธุรกิจคหกรรม
- ฐ) รายงานผล และพัฒนาคุณภาพงานธุรกิจคหกรรม

2.3.3 มาตรฐานการอาชีวศึกษา

หลักการในการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ คือ การพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตามสมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา กับสถานประกอบการอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ ปรึชญาการอาชีวศึกษา ภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อผลิตกำลังคน ที่มีคุณภาพให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศโดยมีการกำหนด

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และนโยบายด้านการศึกษารัฐบาลให้ยึดหลักการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา พัฒนาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติเพื่อให้เป็นไปตามอุดมการณ์ และหลักการในการจัดการอาชีวศึกษาดังกล่าว จึงได้กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลผู้เรียนไว้ดังนี้

2.3.3.1 มาตรฐานผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาวชิชาชีพ

ข้อกำหนดที่ 1 ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามที่กำหนดหน้าที่การทำงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อกำหนดที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจ ในหลักการคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ให้สามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ

ข้อกำหนดที่ 3 ด้านทักษะ ในการใช้ภาษาสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสม

ข้อกำหนดที่ 4 ด้านความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น ในการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพ ได้อย่างเหมาะสม

ข้อกำหนดที่ 5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ข้อกำหนดที่ 6 ด้านความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ และหลักสูตรสำเร็จการศึกษา

ข้อกำหนดที่ 7 ด้านความรู้ และทักษะในการหางาน หรือศึกษาต่อ การประกอบอาชีพอิสระ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553)

2.3.4 ความหมายของหลักสูตร

มีนักวิชาการได้กำหนดความหมายของหลักสูตรไว้หลากหลาย ดังนี้

Carter V Good (1973) หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบ ของกลุ่มรายวิชา ที่โรงเรียนได้จัดให้นักเรียน เรียนตามลำดับรายวิชา ที่ต้องเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษา ตามโครงสร้างทั่วไปทั้งหมด ของเนื้อหาวิชา

ประเชิญ (2537) กล่าวว่าหลักสูตรการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์ เป็นการเตรียมคนเข้าสู่การพัฒนาสังคม และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ บนพื้นฐานการสร้างคุณภาพชีวิตในครอบครัว ซึ่งเน้นความสามารถในด้านต่างๆ

บุญเจือ (2540) หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

บุษกร (2543) หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมาย ที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน

สรุปหลักสูตรเป็นทิศทาง ทางการศึกษาที่มีโครงการ หรือเนื้อหาความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทักษะ ประสบการณ์ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

2.3.4.1 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนด จุดมุ่งหมายของการศึกษา กำหนดเนื้อหาสาระ และประสบการณ์ ทั้งหลายของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังเป็นตัวกำหนดแนวปฏิบัติ ในการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ด้วย ดังความเห็นของนักการศึกษาที่กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

ถาวร (2542) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ทั้งนี้ เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนมีความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาแก่เด็กอย่างไร และสามารถให้ความรู้ สร้างเสริมทักษะ และทัศนคติในด้านใดบ้างสิ่งต่าง ๆ ที่ประมวลไว้ในหลักสูตร เป็นเสมือนหนึ่งแนวทางที่จะช่วยให้ทราบได้ทันทีว่า การศึกษาที่จัดให้แก่เด็กหนักไปในทางใด มีผลต่อตัวเด็ก และสังคมมากน้อยเพียงใด

บุษกร (2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า การจัดการศึกษาของชาติไม่จะเป็นการศึกษาแบบใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญา หรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา บรรลุผลสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย ตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้านอาทิ ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตร จะมีความเหมาะสม และใช้ได้กับสภาพเศรษฐกิจ สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรนั้นอาจนำไปใช้ไม่ได้ผล จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของ

กาลเวลา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ

สรุปหลักสูตร มีความสำคัญต่อการศึกษา และการสอนเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ในด้านการศึกษาหลักสูตรเปรียบเหมือน เครื่องมือที่จะทำให้จุดมุ่งหมาย ในการจัดการศึกษาบรรลุผล ในด้านการสอนหลักสูตร เป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษา เป็นแนวทางในการจัดให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผล ตามจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่วางไว้

2.3.5 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารคหกรรมศาสตร์

ผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารคหกรรมศาสตร์ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

2.3.5.1 หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า (21 หน่วยกิต)

- ก) วิชาสามัญทั่วไป (13 หน่วยกิต)
- ข) วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า (8 หน่วยกิต)

2.3.5.2 หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า (58 หน่วยกิต)

- ก) วิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า (15 หน่วยกิต)
- ข) วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า (24 หน่วยกิต)
- ค) วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า (15 หน่วยกิต)
- ง) โครงการ (4 หน่วยกิต)

2.3.5.3 หมวดวิชาเลือกเสรี (4 หน่วยกิต)

2.3.5.4 ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)

ในส่วนแนวความคิดทางด้าน จากโรงเรียนสู่การทำงาน (School to Work) ซึ่งมีข้อสรุป และนำเสนอลักษณะวิธีการต่างๆ ดังนี้ 1) การจัดทำหลักสูตร โดยความร่วมมือของครู และเจ้าของสถานประกอบการ 2) ชุมชนต้องเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อเตรียมเข้าสู่อาชีพ 3) ผู้เรียนต้องจัดทำโครงการ เพื่อร่วมกันทำงาน ฝึกการแก้ปัญหา 4) ต้องสร้างความตระหนักของการทำงาน และอาชีพในเบื้องต้น 5) มีการจัดตลาดนัดอาชีพ (Career Fair) เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา และสำรวจความสนใจ 6) จัดและส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางด้านอาชีพ ที่สอดคล้องกันทั้งวิชาการและวิชาชีพ 7) การส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคน มีแผนงานด้านอาชีพ ตามความถนัดของตนเอง 8) มีการสำรวจความสนใจ ด้านอาชีพของผู้เรียน

เป็นรายบุคคล 9) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สำรวจความสนใจ และค้นหาอาชีพ ให้คำแนะนำปรึกษา เรียนรู้แนวทางการประกอบอาชีพ ตามความสนใจ 10) มีการพัฒนาการ ปรับปรุงหลักสูตร ประยุกต์ให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย 11) ทางด้านผู้สอน ต้องมีการจับคู่ที่มผู้สอนทั้งทางเทคนิคอาชีพ และวิชาการ 12) พัฒนาวิชาชีพเข้าสู่มาตรฐาน มี วุฒิบัตรรองรับ 13) พัฒนาแนวทางสร้างอาชีพที่หลากหลาย 14) จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ฝึกฝนประสบการณ์การทำงาน และ 15) ติดตามผู้จบ การศึกษา และเชื่อมโยงมาสู่การเรียนรู้ในชั้นเรียน จากผู้ที่ประสบความสำเร็จจากการทำงาน เพื่อ เป็นแบบอย่าง หรือแนวทางในการประกอบอาชีพ (Hokins , 1999)

การเรียนรู้อาชีพจากการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นในลักษณะ Work based Learning หรือ School to Work ล้วนแต่เป็นการสร้างประสบการณ์การทำงาน เพื่อการเตรียม ความพร้อมเข้าสู่อาชีพอย่าง มีประสิทธิภาพ ทั้งในรูปของการทำงานในลักษณะของอาชีพจำลอง การฝึกงานในสถานประกอบการ หรือศูนย์ฝึกที่มีลักษณะเหมือนสถานที่ทำงานจริง ทั้งวัสดุ อุปกรณ์รวมทั้งวิธีการจัดกิจกรรม และส่งเสริมในรูปแบบต่างๆ เพื่อค้นหาอาชีพตามความสนใจ ทั้งนี้เพื่อการเรียนรู้จากการทำงาน และเพื่องานอาชีพต่อไป

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ ที่เน้นคุณภาพชีวิตการทำงาน และ อาชีพ โดยประยุกต์ศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว สถาบัน และ ชุมชนทั้งในปัจจุบัน และอนาคต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ การจะให้เกิดการเรียนรู้ ที่มี ประสิทธิภาพ จึงต้องมีวิธีการ จัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลที่เหมาะสม ซึ่งในการ จัดกิจกรรมทาง คหกรรมศาสตร์ มีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียน การฝึกงาน เพื่อให้เกิด ความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้ที่เหมาะสม

2.3.6 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารธุรกิจดอกไม้และงานประดิษฐ์

คหกรรมศาสตร์ เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นอาชีพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ของครอบครัว และเป็นการประกอบอาชีพอิสระ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของครอบครัว และสังคมเป็นส่วนร่วม การจัดการศึกษาหลักสูตรประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ดอกไม้ และงานประดิษฐ์ มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถศึกษา หาความรู้ด้วยตนเองต่อไป เพื่อให้สถานศึกษาได้มีโอกาสสร้างเอกลักษณ์ของตน ด้วยการพัฒนา หลักสูตร ในระดับรายวิชา หรือสาขางานเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับความพร้อม และความต้องการ

ของสถานศึกษาและชุมชน ทั้งนี้โดยเป็นไปตามกรอบมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชาคหกรรม สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ ดอกไม้และงานประดิษฐ์ จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร รวมระหว่าง 80 – 100 หน่วยกิต ดังโครงสร้าง ต่อไปนี้

2.3.6.1 หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ ไม่น้อยกว่า (20 หน่วยกิต)

2.3.6.2 หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า (54 หน่วยกิต)

ก) วิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า (18 หน่วยกิต)

ข) วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า (28 หน่วยกิต)

ค) ฝึกงาน ไม่น้อยกว่า (4 หน่วยกิต)

ง) โครงการ (4 หน่วยกิต)

2.3.6.3 หมวดวิชาเลือกเสรี (6 หน่วยกิต)

2.3.6.4 ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (มาตรา 81) บัญญัติไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้ คุณธรรม ตลอดจนพระราชนโยบายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (มาตรา 6) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2547)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการพัฒนา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ซึ่งสอดคล้องกับพระราชนโยบายการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยกำหนดโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย หมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี ฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมระเบียบวินัยของตนเองและส่งเสริมการทำงาน การใช้กระบวนการกลุ่มในการทำประโยชน์ต่อ

ชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียน

2.3.7 โครงสร้างหลักสูตรสำนักงานการอาชีวศึกษา สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามระบบการศึกษาไทย หมายถึง การศึกษาวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ เป็นการศึกษาในระดับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เพื่อพัฒนากำลังคนระดับช่างฝีมือ และการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เพื่อพัฒนากำลังคนระดับช่างเทคนิคให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน สามารถประกอบอาชีพได้ โดยตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการหรือนักการศึกษาที่จำแนกหลักสูตรไว้ ดังนี้ วิจิตร (2539) ได้จำแนกหลักสูตรอาชีวศึกษาเป็น 2 ระดับ คือ

2.3.7.1 ระดับช่างฝีมือ (Skilled Mechanics) เป็นการศึกษาต่อจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) ใช้เวลาเรียน 3 ปี เมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) การศึกษาระดับ ปวช. เป็นการศึกษาที่ผนวกเข้ากับการฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน 3 ด้าน คือความรู้ (Cognitive Domain) ทักษะ (Psychomotor Domain) และเจตคติ (Attitude Domain)

2.3.7.2 ระดับช่างเทคนิค (Technical Mechanics) การศึกษาระดับต่อจากระดับ ปวช. อีก 2 ปี เมื่อจบการศึกษาระดับนี้แล้วจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เป็นหลักสูตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้ระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา หรือ 6 ภาคเรียนปกติ เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

2.3.8 ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา(2548) ได้ให้ความหมาย กิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะวิชาชีพ รวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

ประกาศพรณ (2524) ให้ความหมายว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่ครูและนักเรียนร่วมกันจัดขึ้นนอกเหนือไปจากกิจกรรมที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ของนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้มีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ทำให้การเรียนการสอนตามประมวลในหลักสูตรสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมเสริมหลักสูตรย่อมต้องไม่มีการให้หน่วยกิต หรือคะแนนที่จะส่งผลให้นักเรียนสอบไล่ได้หรือตก

ราณี (2539) ให้ความหมายว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตรว่า เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนได้รับความรู้จากประสบการณ์ในโรงเรียน โดยจัดสิ่งแวดล้อม บรรยากาศที่เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถเฉพาะคน

ไพโรจน์ และวันนอร์ มะทา (2528) ให้ความหมายของกิจกรรมเสริมหลักสูตรไว้ว่า กิจกรรมที่สถาบันการศึกษาจัดและสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้น เพื่อสนองความสนใจและส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน นอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีการให้คะแนนทางวิชาการ ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านั้นด้วยความสมัครใจ

สรุป กิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และมีความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ผู้เรียนสามารถเลือกและกำหนดกิจกรรมด้วยตนเอง โดยมีครูคอยให้คำแนะนำช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดี พัฒนาบุคลิกภาพอันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนไปในทางที่ดี

2.4 นโยบายคุณธรรมนำความรู้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการเสริมสร้างคุณธรรม ในระบบการศึกษาไทย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา ในการกระตุ้นให้สังคม ตระหนักถึงปัญหา และให้ความสำคัญต่อระบบคุณธรรมในสังคม เพื่อให้เป็นสังคมแห่งคุณธรรมอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีปรัชญาทางการศึกษา ที่เน้นค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาไว้ 13 ด้าน คือ การมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ

ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ การละเว้นสิ่งเสพติด และการพนัน ความรักสามัคคี ความกตัญญูต่เวที ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพึ่งพาตนเอง และการอดกลั้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และเพื่อความเป็นรูปธรรม สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้จัดทำโครงการคุณธรรมนำความรู้และมอบหมายให้สถานศึกษาในสังกัด 404 แห่ง ดำเนินการตามกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีดำเนินการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายคุณธรรมนำความรู้ ตามแผนนโยบายคุณธรรมนำความรู้ ตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดทิศทาง และเป้าหมายหลักในการมุ่งเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งใน 3 สถาบันหลัก คือ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนการศึกษาที่ใช้คุณธรรมนำความรู้ พัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ประมาณ 15 ล้านคน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ขยายผล ไปสู่สังคมวงกว้าง และประชาชนที่อยู่นอกระบบการศึกษาของประเทศ

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษาไทยเพื่อเป็นแนวทางให้เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาได้นำมาประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ความพร้อมเพื่อสร้างความตระหนัก และสร้างจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงความสามัคคี สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และ สถาบันการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุขด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ (ลาวัลย์, 2552) ประกอบด้วย

2.4.1 ขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ อดทนความขยันต้องปฏิบัติควบคู่กับการใช้สติปัญญาแก้ปัญหาจนเกิดผลสำเร็จ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของผู้ที่มีความขยัน คือ ผู้ที่ตั้งใจทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง ในเรื่องที่ถูกที่ควรเป็นคนผู้งานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รั้งงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง

2.4.2 ประหยัด คือการรู้จักออม ถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของแต่พอควร พอประมาณ ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความประหยัด คือ

ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออม อดออมใช้ทรัพย์สินอย่างคุ้มค่า รู้จักทำบัญชีรายรับ รายจ่ายของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

2.4.3 ซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตนไม่เอนเอียง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม มีความจริงใจ ปราศจาก ความรู้สึกลำเอียงหรืออคติ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความซื่อสัตย์ คือ ผู้ที่มีความ ประพฤติตรงต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพตรงต่อเวลา ไม่ใช่เล่ห์กลคดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง

2.4.4 มีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อปฏิบัติ ซึ่งมีทั้งวินัยในตนเองและวินัยต่อสังคม คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความมีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา องค์กร สังคม และประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจ

2.4.5 สุขภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความสุขภาพ คือ ผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตน ตามสถานภาพ และกาลเทศะ ไม่ก้าวร้าว รุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่น ทั้งโดยวาจาและท่าทาง แต่ในเวลาเดียวกัน ยังคงมีความมั่นใจตนเอง เป็นผู้ที่มีมารยาท วางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย

2.4.6 สะอาด คือ ปราศจากความมัวหมองทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความสะอาดคือ ผู้รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย สิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้องตามสุขลักษณะ ฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัว มีความแจ่มใสอยู่เสมอ

2.4.7 สามัคคี คือ ความพร้อมเพียงกัน ความกลมเกลียว ความปรองดอง ร่วมใจกัน ปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลตามที่ต้องการ เกิดงานการอย่างสร้างสรรค์ ปราศจากการทะเลาะวิวาท ไม่เอารัดเอาเปรียบกัน ยอมรับความมีเหตุผล ยอมรับความแตกต่างหลากหลาย ทางความคิด ความหลากหลายในเรื่องเชื้อชาติ ความกลมเกลียวกัน ในลักษณะเช่นนี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ความสมานฉันท์ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรม ของผู้ที่มีความสามัคคี คือ ผู้ที่เปิดกว้างทั้งในฐานะผู้นำ และผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วง แก้ปัญหา และขจัดความขัดแย้งได้ เป็นผู้ที่มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง หลากหลายทาง วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมที่จะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ

2.4.8 มีน้ำใจ คือ ความจริงใจ ที่ไม่เห็นแก่ตัวเพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง แต่เห็นอกเห็นใจคุณค่าในเพื่อนมนุษย์ มีความเอื้ออาทร เอาใจใส่ ให้ความสนใจในความต้องการ ความจำเป็น ความทุกข์สุขของผู้อื่น และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน คุณลักษณะเชิง

พฤติกรรมของผู้ที่มีความมีน้ำใจ คือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์แก่ผู้อื่น เข้าใจ เห็นใจ ผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม ด้วยแรงกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติการ เพื่อบรรเทา หรือร่วมสร้างสรรค์ สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

สรุปคุณลักษณะพื้นฐาน 8 ประการ อันประกอบด้วย ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ นับเป็นคุณธรรมพื้นฐาน ที่ทุกสถานศึกษาจะต้องยึดถือ และปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม มีระบบบริหารจัดการ ที่ขับเคลื่อนคุณธรรมพื้นฐาน ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อผู้เรียน หรือเยาวชนจะได้เป็นผู้มีคุณธรรม เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคม สร้างสังคมให้เป็นสังคมแห่งคุณภาพ

การเสริมสร้างคุณธรรม ในระบบการศึกษาไทย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด ยุทธศาสตร์ กรอบแนวคิด และมาตรการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ปลุกจิตสำนึก สร้างเจตคติ ปรับพฤติกรรม กรอบแนวคิด การปลุกจิตสำนึกเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้เกิดเจตคติ และปรับพฤติกรรมในการดำเนินชีวิตสู่สังคมแห่งคุณธรรม มาตรการ โดยการสร้างวัฒนธรรม ในสถานศึกษา หรือองค์กร และส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีจิตสำนึกใน คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับกระบวนการเรียนรู้ หาด้านแบบ สืบทอด กรอบแนวคิด การเรียนรู้ควรเป็นการเรียนรู้ในชีวิตจริง ปฏิบัติจริง โดยมีฐานอยู่ในวัฒนธรรม หรือวิถีชีวิตแทนการใช้ตำราเป็นตัวตั้ง นำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือ ในการวิเคราะห์ และสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ให้เป็นปัญญา และนำปัญญากลับมาใช้ในชีวิตจริง ปฏิบัติจริงอย่างครบวงจร

มาตรการ พัฒนาหลักสูตร สื่อ คู่มือกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล สรรหา พัฒนา ถ่ายทอดต้นแบบครู และบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุน ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม จัดทำแผนที่ความดี แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเผยแพร่ความดี รวมถึงการสรรหาประกาศยกย่องเชิดชูเกียรติ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างภูมิคุ้มกัน โดยเครือข่ายขยายผล บ้าน สถาบันศาสนา สถานศึกษา ชุมชน และสื่อ

กรอบแนวคิด นำมิติปัญญาเป็นตัวตั้ง ใช้มาตรการทั้งเชิงรุก และเชิงรับ เน้นการแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม การป้องกัน ฝ้าระวัง และปราบปรามร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน โดยการรวมพลังเพื่อเชื่อมโยงบุคคล องค์กร และสถาบัน

มาตรการ แสวงหาแกนนำบ้าน สถาบันศาสนา สถานศึกษา ชุมชน และสื่อสร้างและขยาย เครือข่ายคุณธรรม พัฒนา เผยแพร่ และส่งเสริมสื่อทุกรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 กำกับ ติดตาม และประเมินผล กรอบแนวคิด กำหนดตัวชี้วัดคุณธรรมให้ เป็นรูปแบบที่สามารถยอมรับและวัดได้ ผลการประเมินจะเป็นบทเรียนที่มีประโยชน์ต่อการ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และต่อยอดขยายผลงานในอนาคตเพื่อความยั่งยืน

มาตรการ พัฒนาตัวชี้วัดพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา และครู จัดให้มีกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง (คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา)

สรุปกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดทิศทาง และเป้าหมายในการเสริมสร้างคุณธรรม โดยมีสถาบันหลัก คือ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา เพื่อให้เกิดคุณธรรม นำความรู้พัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่อย่างมีความสุข

2.4.1 แนวคิดที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางคหกรรมศาสตร์ผู้สำเร็จการศึกษาด้านงานดอกไม้สดประเภทวิชาคหกรรม

แนวคิดที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ทางคหกรรมศาสตร์ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตรวจเอกสารให้หัวข้อต่าง ๆ ดังนี้ คือ อาชีพทางคหกรรมศาสตร์ แนวทางการเลือกอาชีพ ทาง คหกรรมศาสตร์อาชีพอิสระ ทางคหกรรมศาสตร์ คุณสมบัติ และจริยธรรมของผู้ประกอบอาชีพ คหกรรมศาสตร์

วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เน้นคุณภาพชีวิตการทำงาน และอาชีพ โดยประยุกต์ศาสตร์สาขาต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว สถาบัน และชุมชน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการเรียนรู้ การจะให้เกิดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลที่เหมาะสม ซึ่งในการจัดกิจกรรมทาง คหกรรมศาสตร์ มีรูปแบบที่หลากหลาย ทั้งการเรียน การฝึกงาน เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ที่เหมาะสม นักการศึกษา และนักคหกรรมศาสตร์ได้จำแนกวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ตามลักษณะ อาชีพทางคหกรรมศาสตร์ ในการแบ่งอาชีพ ทางคหกรรมศาสตร์มีดังต่อไปนี้

2.4.1.1 อาชีพคหกรรมศาสตร์ตามลักษณะสาขางาน

ประเพณี (2537) ได้กล่าวถึงลักษณะอาชีพตามสาขางานดังนี้

ก) สาขาผ้าและเครื่องแต่งกาย ตำแหน่งงาน ได้แก่ นักออกแบบเสื้อผ้า ช่างตัดเสื้อ ผู้ควบคุมคุณภาพ ผ้า เส้นใย เสื้อสำเร็จรูป สถานที่ทำงาน คือ ร้านตัดเสื้อ โรงงานผลิต เสื้อสำเร็จรูป โรงงานทอผ้า

ข) สาขางานอาหารและโภชนาการ ตำแหน่งงาน ได้แก่ โภชนาการ นักวิทยาศาสตร์การอาหาร ผู้จัดบริการอาหาร นักวิเคราะห์อาหาร ผู้ควบคุมคุณภาพอาหาร ผู้ผลิตอาหาร โรงแรม ภัตตาคาร โรงพยาบาล กระทรวง ทบวง กรม สถานพักฟื้น คลินิก

ค) สาขางานพัฒนาการ และครอบครัวและเด็ก ตำแหน่งงาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้จัดการสถานรับเลี้ยงเด็ก นักแนะแนวครอบครัว ผู้ดูแลเด็ก คนสูงอายุ คนป่วย คนพิการ สถานที่ทำงาน ได้แก่ สถานรับเลี้ยงเด็ก โรงเรียนอนุบาล คลินิก สถานพักฟื้น มูลนิธิ สมาคม

ง) สาขางานการจัดและตกแต่งบ้าน ตำแหน่งงาน ได้แก่ นักออกแบบ ตกแต่งบ้าน ผู้ผลิตเครื่องตกแต่งบ้าน (แทนจำหน่ายเครื่องตกแต่งบ้าน แม่บ้าน หรือผู้จัดการแผนก สถานที่ทำงานเช่นบริษัทรับตกแต่งภายใน

จ) สาขาการศึกษาเผยแพร่ และงานบริโศศึกษา ตำแหน่งงาน ได้แก่ ผู้สอน พัฒนาการ เจ้าหน้าที่เคหะกิจเกษตร นักหนังสือพิมพ์ นักเขียนบทความ ผู้จัดการรายการโทรทัศน์ สถานที่ทำงาน ได้แก่ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย มูลนิธิ สมาคม สถาบัน กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ

สรุป อาชีพคหกรรมศาสตร์ตามลักษณะสาขางาน จะประกอบด้วย สาขางานผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขางานอาหารและโภชนาการ สาขางานพัฒนาการ ครอบครัว และเด็ก สาขาจัดและตกแต่งบ้าน สาขาการศึกษาเผยแพร่ และงานบริโศศึกษา ซึ่งนักคหกรรมศาสตร์สามารถที่จะค้นหาศักยภาพ ตามความสนใจในสาขางานต่าง ๆ ดังกล่าว

2.4.1.2 แนวทางการเลือกอาชีพทางคหกรรมศาสตร์

อมรรัตน์ (2533) กล่าวถึง แนวทางทั่วไปในเลือกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็น แขนงงานอาชีพใด จะต้องพิจารณาสิ่งต่างๆเหล่านี้คือ

ก) คุณวุฒิ หน่วยงานหรือสถานประกอบการต่างๆ ส่วนมาก เมื่อจะ ประกาศรับสมัครงานมักกำหนดคุณวุฒิไว้ เช่น ปวช. ปวส. ปริญญาตรี ปริญญาโท หรือ ปริญญาเอก ดังนั้นจึงควรศึกษาหาความรู้ เพื่อเตรียมไว้ใช้ในเวลาทำงาน ไม่ว่าจะเลือกอาชีพใดก็ตาม

ข) ความรู้ งานอาชีพทุกแขนง ต้องการทั้งความรู้ โดยเฉพาะสำหรับงาน แต่ละแขนงที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการ งานอาชีพทางคหกรรมศาสตร์ ที่ต้องเกี่ยวข้องกับ ความรู้ต่าง ๆ เช่น ครูอาจารย์ นักการศึกษา ต้องมีการรู้เรื่องหลักการสอน วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เทคนิคการผลิต สื่อการสอน ตลอดจนใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน นักโภชนาการ ต้องมีความรู้ทาง ด้านอาหารและโภชนาการ ชีวเคมี เคมีทั่วไป และวิทยาศาสตร์สาขาอื่น ๆ นักออกแบบเสื้อผ้า

ต้องมีความรู้ด้านศิลปะ หลักการออกแบบ ผู้จำหน่ายสินค้าต้องมีความรู้เรื่องธุรกิจ เช่น การบัญชี การตลาด

ค) ด้านทักษะ งานอาชีพหลายๆ แขนง ต้องการทักษะการทำงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับคนอื่น เช่น ครู อาจารย์ ต้องทำงานกับนักศึกษา และผู้ปกครอง สำหรับทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นในอาชีพแขนงต่างๆ ได้แก่ ทักษะฝีมือ จะต้องมีความประณีต ถูกต้องรวดเร็ว ไม่ว่าจะตัดเย็บเสื้อผ้า ประกอบอาหาร ประดิษฐ์ดอกไม้

ง) ตลาดแรงงาน ตลาดแรงงานจะเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ในช่วงที่นักศึกษาเริ่มเรียนจนถึงเมื่อสำเร็จการศึกษา จะต้องคำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตด้วย หาโอกาสไปร่วมงานวันนัดพบแรงงาน สอบถามแผนกแนะแนวการศึกษา ตรวจสอบสถิติข้อมูลจากกรมแรงงาน ตรวจสอบประกาศรับสมัครงาน จากทางหน้าหนังสือพิมพ์ และต้องตรวจสอบความชอบ และความถนัดของตนเอง

จ) ความถนัด การเลือกอาชีพในแขนงที่เรามีความถนัด ความสามารถพิเศษโดยเฉพาะจะรู้สึกพอใจ มีความสุขกับงาน สามารถก้าวหน้าในการทำงาน เพราะมีผลงานดีกว่าคนอื่น คนที่มีความสุข ความสำเร็จ คือ คนที่ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน มีความพอใจในงาน

ฉ) ความสนใจ ความสนใจ และความต้องการส่วนตัว เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เลือกอาชีพได้ และยังช่วยให้ได้ทำงานมีผลดี การพิจารณาความสนใจส่วนตัว คือ การประเมินตนเอง อย่างรอบคอบ เช่น พิจารณาว่า ชอบงานที่มีรายได้ดี หรือพอใจที่จะมีพอกินพอใช้ ชอบมีชื่อเสียง หรือชอบทำงานเจียบๆ ชอบทำงานที่ต้องเดินทางตามสถานที่ต่าง ๆ หรือทำงานอยู่กับที่

ช) ลักษณะการดำรงชีวิตที่ชอบ การดำรงชีวิตของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การดำรงชีวิต โดยปกติประจำวันของคนเราจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาในการเลือกอาชีพ เช่น ครอบครัวทำอาหารรับประทานเองพร้อมๆ กัน ก็ไม่เหมาะสมที่จะทำงานโรงแรม ห้างสรรพสินค้า

ซ) สถานที่ทำงาน สถานที่ทำงานมีทั้งในเมืองและชนบท ซึ่งเป็นการยากที่จะเลือกงานให้ได้ตั้งใจงานที่นี้อาจอยู่ไกลบ้าน ยิ่งไม่เลือกสถานที่ ยิ่งมีโอกาสได้งานดีหรืองานที่มีโอกาสก้าวหน้ามากขึ้นเท่านั้น งานสาธิตอาหาร ออกแบบเครื่องแต่งกาย มักอยู่ในเมือง งานพัฒนากร เคหะกิจเกษตร มักอยู่ในชนบท

ฅ) รายได้ที่คาดหวัง นักศึกษาส่วนมากต้องการมีรายได้ เมื่อทำงานไม่ควรคิดถึงเรื่องนี้มากนัก จนผู้รับทำงานอาจมีความรู้สึกว่าเป็นคนเห็นแก่เงินมากเกินไป การทำงานด้วยความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร มีความรับผิดชอบ ผลงานเป็นที่น่าพอใจ เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เมื่อตำแหน่งงานก้าวหน้าขึ้น เงินเดือนก็จะเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ง) สภาพการทำงาน สภาพการทำงานมีแตกต่างกันไปแต่ละงาน นับตั้งแต่เวลาทำงาน เริ่มทำงาน เลิกงาน ทำงานล่วงเวลาและวันหยุด รวมทั้งสภาพในที่ทำงาน ความรับผิดชอบ การแต่งกาย

จ) คำแนะนำของผู้ใหญ่ บิดามารดา ตลอดจนญาติผู้ใหญ่ มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ผู้ใหญ่มีประสบการณ์ผ่านชีวิตการทำงานมาก ย่อมจะเห็นจุดเด่นจุดด้อยต่างๆ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

สรุปแนวทางการเลือกอาชีพคหกรรมศาสตร์ จะต้องพิจารณาถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้ คือ คุณวุฒิ ความรู้ และทักษะ ตลาดแรงงาน ความถนัด ความสนใจ ลักษณะการดำรงชีวิตที่ชอบ สถานที่ทำงาน รายได้ที่คาดหวัง สภาพการทำงาน และคำแนะนำของผู้ใหญ่ก็มีบทบาทสำคัญการมีตำแหน่งงานค่อนข้างจำกัด ถ้านักคหกรรมศาสตร์ มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และสามารถปรับตัวได้ดี ปัญหาการเปลี่ยนงานบ่อยคงไม่เกิดขึ้น ดังนั้นควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่องาน และอาชีพ รู้จักความสามารถของตนเอง และปรับตัวได้ในทุกสถานการณ์

2.5 ความหมายและการแบ่งระดับของโรงแรม

พระราชบัญญัติโรงแรมของประเทศไทยกำหนดคำว่า โรงแรม คือ สถานที่ประกอบการที่ผู้ประกอบการจะต้องมีอาหาร เครื่องดื่ม และที่พักไว้บริการคนเดินทางที่จ่ายค่าบริการนั้น

ขจิต (2543) ให้ความหมายของ โรงแรม (hotel) ตามพระราชบัญญัติโรงแรม 2478 มาตรา 3 หมายถึง สถานที่ทุกชนิดที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับสินจ้าง สำหรับคนเดินทางหรือบุคคลที่จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว จะต้องประกอบด้วยการจัดบริการเครื่องดื่ม อาหาร ให้แก่ผู้พักตามความต้องการได้ มีกำหนดในมาตรา 25 ว่า เคหะสถานใดใช้ในบ้านพักดังกล่าว คือ ใช้เฉพาะเป็นที่รับบุคคลที่ประสงค์จะไปพักอาศัยอยู่ระยะเวลาอย่างน้อยหนึ่งคืน มิได้ขายอาหาร หรือเครื่องดื่มใด ๆ แก่ผู้พักเป็นปกติธุระแก่ประชาชน ไม่ถือว่าเป็นโรงแรมตามความหมาย แห่งพระราชบัญญัตินี้

2.5.1 การแบ่งระดับโรงแรมตามมาตรฐานสากล

สมาคมยานยนต์สหรัฐอเมริกา (the Automobile Association: AA) ได้จัดระดับโรงแรมโดยใช้สัญลักษณ์ ★ ตามลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวก ที่โรงแรมจัดไว้ให้บริการแขก (ปิยพวรรณ, 2545)

2.5.1.1 โรงแรมระดับ 1 ดาว (★) เป็นโรงแรมขนาดเล็ก มีสิ่งอำนวยความสะดวกหากประดับตกแต่งไม่มาก ไม่มีห้องน้ำภายในห้องพัก แต่มีห้องน้ำเป็นแบบรวม มีบริการอาหารและเครื่องดื่มสำหรับผู้พักค้างคืน ส่วนใหญ่ไม่มามารดเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ที่เป็นชาวต่างชาติได้

2.5.1.2 โรงแรมระดับ 2 ดาว (★★) เป็นโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมาตรฐานห้องพักที่เปิดบริการมากกว่า 20 เปอร์เซ็นต์จะมีห้องน้ำในตัว และมีระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น

2.5.1.3 โรงแรมระดับ 3 ดาว (★★★) เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในห้องพักมากขึ้น สองในสามของห้องพักที่เปิดให้บริการจะมีห้องน้ำในตัว มีระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น มีบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มตลอดทั้งวัน

2.5.1.4 โรงแรมระดับ 4 ดาว (★★★★) เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในห้องพัก ส่วนอื่นๆ ของโรงแรมและด้านบริการที่มีมาตรฐานสูง ห้องพักทุกห้องมีห้องน้ำในตัวและระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น

2.5.1.5 โรงแรมระดับ 5 ดาว (★★★★★) เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในห้องพัก ส่วนอื่นๆ ของโรงแรม และด้านการบริการที่มีมาตรฐานสูงสุดเป็นที่ยอมรับ ของนานาชาติ (พัชรี, 2549)

สรุปตามพระราชบัญญัติของประเทศอังกฤษ คำว่า โรงแรม คือ สถานที่ประกอบการที่ผู้ประกอบการจะต้องมีอาหาร เครื่องดื่ม และที่พักไว้บริการคนเดินทางที่จ่ายค่าบริการนั้น และแบ่งระดับโรงแรมตามมาตรฐานสากล โดยสมาคมยานยนต์สหรัฐอเมริกา (the Automobile Association : AA) ได้จัดระดับโดยใช้สัญลักษณ์ ★ ตามลักษณะของสิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงแรมจัดไว้ให้บริการแขก เริ่มตั้งแต่ 1 ดาว เป็นโรงแรมขนาดเล็ก 2 ดาว เป็นโรงแรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกมาตรฐานห้องพักที่เปิดบริการมากกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ จะมีห้องน้ำในตัว และมีระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น 3 ดาว เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในห้องพักมากขึ้น สองในสามของห้องพักที่เปิดให้บริการจะมีห้องน้ำในตัว มีระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น มีบริการด้านอาหารและเครื่องดื่มตลอดทั้งวัน 4 ดาว เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐานการอำนวยความสะดวกในห้องพัก ส่วนอื่นๆ ของโรงแรม และด้านบริการที่มีมาตรฐานสูง ห้องพักทุกห้องมีห้องน้ำในตัว

และระบบน้ำร้อน-น้ำเย็น 5 ดาว เป็นโรงแรมที่มีมาตรฐาน การอำนวยความสะดวกในห้องพัก ส่วนอื่นๆ ของโรงแรม และด้านการบริการที่มีมาตรฐานสูงสุด เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ

2.6 งานด้านดอกไม้สดในโรงแรม

อรสา (2551) ได้กล่าวถึงงานด้านดอกไม้สดในโรงแรม ดังนี้

2.6.1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของพนักงานด้านจัดดอกไม้ของโรงแรม

อุดมการณ์ที่สำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ คือ การพัฒนา กำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดคุณภาพตาม สมรรถนะอาชีพที่กำหนดไว้ โดยจัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถาน ประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ อย่างต่อเนื่องและมี ประสิทธิภาพตามมาตรฐานสากล ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ แผนการศึกษาชาติ ปรัชญาการอาชีวศึกษาภายใต้การสนับสนุนทรัพยากรตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพให้มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ

วิจิตร (2540) การพัฒนาบุคลากรมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีให้แก่ บุคลากร ไว้ดังนี้

2.6.1.1 การปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเทคนิคด้านสังคม หรือสภาวะแวดล้อม

2.6.1.2 ความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความรอบรู้ เชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน เฉพาะเรื่องที่ทำงานรับผิดชอบ หรือด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะด้านเดียว

2.6.1.3 ปรับปรุงเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ความคิดในเรื่องต่าง ๆ จากวงแคบ จนกว้างขวาง สามารถวิเคราะห์ กลั่นกรอง สัมพันธ์ปัจจัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกันใน สภาวะที่ แปรเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา

2.6.1.4 ส่งเสริมให้บุคลากร เกิดแรงจูงใจในการทำงานด้วยตนเอง โดยมีต้องให้ ใครบอก ชี้แนะหรือนำทางอยู่ตลอดเวลา

2.6.1.5 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ใช้ความคิดอ่านอย่างรอบคอบของตน ทำงานด้วย ฝีมือและมี ความเห็นใจในงาน โดยไม่ต้องรอแต่คำสั่งให้ทำงาน

2.6.1.6 ให้มีจิตใจกว้างขวาง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถทำงานด้วยตนเอง และพึ่งพาอาศัยผู้อื่น พร้อมกับการเปลี่ยนแปลง ที่จะพัฒนาตนเองและงานให้ดีขึ้น เจริญงอกงาม

สรุป หลักการในการจัดการอาชีวศึกษา ได้กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้เพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลโดยกำหนดหน้าทำงานอาชีพช่างดอกไม้ ให้มีความมุ่งหมายหลัก บทบาทหลัก และหน้าที่หลัก ประกอบด้วยการออกแบบสร้างสรรค์ และจัดแสดงผลงานจัดดอกไม้ แบบสากล แบบไทย และแบบจัดต้นไม้ และสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีของพนักงานโรงแรม และทุกสาขาอาชีพ

2.6.2 ความหมายของการจัดดอกไม้

ปราณชนก (2544) กล่าวว่า การจัดดอกไม้ หมายถึง การนำทุกส่วนของต้นไม้ ตั้งแต่ดอก ใบ ก้าน ลำต้น หน่อ เป็นต้น มาจัดแต่งให้สวยงาม แต่ส่วนใหญ่เราใช้ใบ

มณีรัตน์ (2542) การจัดดอกไม้แบบธรรมชาติ หมายถึง การนำดอกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ และวัสดุต่าง ๆ มาจัดในลักษณะคล้ายธรรมชาติ ส่วนย่อนนำมาไว้ในพุ่มพุ่ม หรือประดับอาคารสถานที่ในชีวิตประจำวัน หรือโอกาสพิเศษ อาจจะมีภาชนะ หรือไม่มีภาชนะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้จัด

กิริติ (2551) การจัดดอกไม้เหมือนนักเล่นดนตรี ถ้ารู้กฎพื้นฐานอย่างดีจะคลี่คลายดอกไม้ไปได้ไม่จบสิ้น ตามแรงบันดาลใจของผู้จัดแต่ละคน

สรุป ความหมายของการจัดดอกไม้ เป็นการนำดอกไม้ ใบไม้ กิ่งไม้ ลำต้น หน่อ และวัสดุต่าง ๆ มาจัดตกแต่งให้สวยงาม ในลักษณะคล้ายธรรมชาติ หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้จัด และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือโอกาสพิเศษ

2.7 ความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในมาตรฐานอาชีพช่างจัดดอกไม้

สุขญา (2553) กล่าวถึงความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในมาตรฐานอาชีพช่างจัดดอกไม้ ดังนี้

2.7.1 การออกแบบจัดดอกไม้แบบสากล

2.7.1.1 ดูแลรักษาคุณภาพของดอกไม้-ใบไม้

ก) ระบุชนิดของไม้ตัดดอก และไม้ตัดใบตามประเภทของก้าน
 ข) เตรียมดอกไม้-ใบไม้แต่ละชนิด ตามวิธีการที่เหมาะสมกับดอกไม้
 ใบไม้ชนิดนั้นๆ

ค) ดูแลรักษาและจัดเก็บดอกไม้-ใบไม้แยกตามชนิด

2.7.1.2 ออกแบบจัดดอกไม้ในภาชนะ (Arrangement)

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้ ในภาชนะตามรายละเอียดที่กำหนด
 ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบ ใน
 การกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของงานสำหรับการจัดดอกไม้ในภาชนะ

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์สำหรับการจัดดอกไม้ใน
 ภาชนะ

ง) จัดดอกไม้ในภาชนะ ตามรูปแบบที่กำหนด

จ) วางแผน และเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์สำหรับตกแต่งแจกันดอกไม้

ฉ) ตกแต่งแจกันดอกไม้ และติดป้ายสินค้าตามที่ร้านกำหนด

ช) ประเมินผลงานตามรายละเอียดของงานที่กำหนด

2.7.1.3 ออกแบบจัดพวงดอกไม้ (Wreath)

ก) วางแผนออกแบบ จัดพวงดอกไม้ ตามรายละเอียดที่กำหนด
 ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบและองค์ประกอบของการออกแบบใน
 การกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของงานสำหรับจัดพวงดอกไม้

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์สำหรับการจัดพวงดอกไม้

ง) จัดพวงดอกไม้ตามรูปแบบที่กำหนด

จ) วางแผนและเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์สำหรับทำป้ายพวงดอกไม้

ฉ) ทำป้ายติดพวงดอกไม้และติดป้ายสินค้าตามที่ร้านกำหนด

ช) ประเมินผลงานตามรายละเอียดของงานที่กำหนด

2.7.1.4 ออกแบบจัดดอกไม้งานแต่งงาน (Wedding)

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้ สำหรับงานแต่งงานตามรายละเอียดที่
 กำหนด

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบ ใน
 การกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของงานในการจัดดอกไม้สำหรับงานแต่งงาน

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และ วัสดุ-อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดดอกไม้
สำหรับงานแต่งงาน

ง) จัดดอกไม้สำหรับงานแต่งงานตามรูปแบบที่กำหนด

จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดของงานที่กำหนด

2.7.1.5 ออกแบบจัดดอกไม้ในงานโอกาสพิเศษ (Events)

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้ ในงานโอกาสพิเศษตามรายละเอียด
ที่กำหนด

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบใน
การกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของงาน ในการจัดดอกไม้โอกาสพิเศษ

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดดอกไม้โอกาส
พิเศษ

ง) จัดดอกไม้ในงานโอกาสพิเศษ ตามรูปแบบที่กำหนด

จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดของงานที่กำหนด

2.7.2 การออกแบบจัดดอกไม้แบบไทย

2.7.2.1 ออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยในภาชนะ

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยในภาชนะตามรายละเอียดที่
ได้รับ

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบและองค์ประกอบของการออกแบบใน
การกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของการจัดดอกไม้แบบไทยในภาชนะ

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้ แบบ
ไทยในภาชนะ

ง) จัดดอกไม้แบบไทยในภาชนะตามรายละเอียดที่กำหนด

จ) เตรียมบรรจุภัณฑ์สำหรับใส่แจกันดอกไม้แบบไทย

ฉ) จัดเก็บแจกันดอกไม้แบบไทย ในบรรจุภัณฑ์และติดป้ายสินค้าตามที่
ร้านกำหนด

ช) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.2.2 ออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยในพิธีงานแต่งงาน

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยในพิธีงานแต่งงาน ตามรายละเอียดที่ได้รับ

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของการจัดดอกไม้แบบไทยในพิธีงาน

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้แบบไทยในพิธีงานแต่งงาน

ง) จัดดอกไม้แบบไทยในพิธีงานแต่งงานตามรายละเอียดที่กำหนด

จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.2.3 ออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยตักแต่งสถานที่

ก) วางแผนออกแบบจัดดอกไม้แบบไทยตักแต่งสถานที่ ตามรายละเอียดที่ได้รับ

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของการจัดดอกไม้แบบไทยตักแต่งสถานที่

ค) เตรียมดอกไม้-ใบไม้ และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้แบบไทยตักแต่งสถานที่

ง) จัดดอกไม้แบบไทยตักแต่งสถานที่ตามรายละเอียดที่กำหนด

จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.3 การออกแบบจัดต้นไม้

2.7.3.1 ออกแบบจัดต้นไม้ในภาชนะ

ก) วางแผนออกแบบจัดต้นไม้ในภาชนะตามรายละเอียดที่ได้รับ

ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบและองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของการจัดต้นไม้ในภาชนะ

ค) เตรียมต้นไม้/ไม้กระถาง และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดต้นไม้ในภาชนะ

ง) จัดต้นไม้ในภาชนะตามรายละเอียดที่กำหนด

- จ) เตรียมวัสดุตกแต่งและป้ายตามที่ร้านกำหนด
- ฉ) ตกแต่งผลงานด้วยวัสดุตกแต่งและติดป้ายสินค้าตามที่ร้านกำหนด
- ช) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.3.2 ออกแบบจัดสวนภาค

- ก) วางแผนออกแบบจัดสวนภาคตามรายละเอียดที่ได้รับ
- ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของการจัดสวนภาค

- ค) เตรียมต้นไม้/ไม้กระถาง และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสวนภาค
- ง) จัดสวนภาคตามรายละเอียดที่กำหนด
- จ) เตรียมวัสดุตกแต่งและป้ายตามที่ร้านกำหนด
- ฉ) ตกแต่งผลงานด้วยวัสดุตกแต่งและติดป้ายสินค้าตามที่ร้านกำหนด
- ช) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.3.3 ออกแบบจัดสวนหย่อม

- ก) วางแผนออกแบบจัดสวนหย่อมตามรายละเอียดที่ได้รับ
- ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดของการจัดสวนหย่อม

- ค) เตรียมต้นไม้/ไม้กระถาง และวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดสวนหย่อม
- ง) จัดสวนหย่อมตามรายละเอียดที่กำหนด
- จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

2.7.3.4 ออกแบบจัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่

- ก) วางแผนออกแบบจัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่ตามรายละเอียดที่ได้รับ
- ข) ประยุกต์ใช้หลักการออกแบบ และองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของการจัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่

- ค) เตรียมต้นไม้/ไม้กระถาง และวัสดุ-อุปกรณ์ ที่ใช้ในการจัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่

- ง) จัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่ตามรายละเอียดที่กำหนด

จ) ประเมินผลงานตามรายละเอียดที่กำหนด

สรุปการออกแบบการจัดดอกไม้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดแบบสากล การจัดแบบไทย หรือแบบจัดต้นไม้ ต้องอาศัยการวางแผนออกแบบตามรายละเอียด และประยุกต์ใช้หลักการออกแบบและองค์ประกอบของการออกแบบในการกำหนดรูปแบบ และรายละเอียดการจัด

2.8 องค์ประกอบทางศิลปะในการจัดดอกไม้

การจัดดอกไม้ มีความจำเป็นจะต้องทราบถึงองค์ประกอบทางศิลปะ เพื่อให้สามารถเข้าใจในเรื่องความงาม การซาบซึ้งถึงคุณค่าทางศิลปะ ตลอดจนสามารถนำรายละเอียดของศิลปะมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งองค์ประกอบทางศิลปะที่ใช้ในการจัดดอกไม้มีดังนี้ (กรีตี 2551)

2.8.1 ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืน มีความสำคัญเพราะสร้างความสบายตาอันเกิดจากความตั้งใจเลือกส่วนประกอบต่างๆ เพื่อสร้างองค์ประกอบที่ดีไซน์ความกลมกลืนกันได้สองแบบจากดอกไม้ที่คล้ายคลึงกัน และจากดอกไม้ที่มีลักษณะไม่คล้ายคลึงกัน การสร้างความกลมกลืนได้เด่นชัดที่สุดก็คือการให้สี นอกจากนั้นการเลือกใช้รูปทรงลักษณะพื้นผิวหรือขนาดของดอกไม้

2.8.2 ความเป็นหนึ่ง (Unity)

ความเป็นหนึ่งโดยส่วนรวมของการออกแบบจัดดอกไม้มีความสำคัญ ของส่วนประกอบงานแต่ละชิ้น ควรจะร่วมสร้างภาพรวมเป็นหนึ่งเดียวกัน เช่น ส่วนประกอบที่มีสีเดียวกันทั้งหมด ทั้งของภาชนะและดอกไม้

2.8.3 สี (Color)

สี มีบทบาทสำคัญในการจัดดอกไม้ สีสามารถโน้มน้าวอารมณ์ ความรู้สึกของผู้พบเห็นให้เปลี่ยนแปลงได้ สีทุกสีล้วนสวยงามทั้งสิ้น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนำสีที่เหมาะสมมารวมไว้ด้วยกัน การจัดดอกไม้ก็จะได้ผลที่งดงาม

2.8.4 ความรู้สึกต่อการใช้สีของดอกไม้ในการจัดดอกไม้

ณภัทร (2551) การใช้สีที่ให้ความรู้สึกที่มีความแตกต่าง จะแบ่งออกเป็น 2 วรรณะ คือ สีวรรณะร้อน และสีวรรณะเย็น

2.8.4.1 สีวรรณะร้อน คือ กลุ่มสีที่มีความรุนแรง ความสนุกสนาน และความสดใสต่อความรู้สึก

2.8.4.2 สีวรรณะเย็น คือ กลุ่มสีที่มีความสงบ เยือกเย็น สบายต่อความรู้สึก
ความรู้สึกของสีในการจัดดอกไม้

สีแดง	ให้ความรู้สึก ตื่นเต้น รุนแรง มีอำนาจ เด็ดเดี่ยว
สีม่วง	ให้ความรู้สึก สุขุม ลึกลับ
สีเหลือง	ให้ความรู้สึก สดใส ร่าเริง
สีส้ม	ให้ความรู้สึก ร่าเริง สนุกสนาน
สีเขียว	ให้ความรู้สึก สดชื่น สบาย มีชีวิตชีวา
สีชมพู	ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน สบาย มีชีวิตชีวา

2.8.5 ปริมาณการใช้สีของดอกไม้ในการจัดดอกไม้

ในการจัดดอกไม้ การเลือกใช้สีจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก นักจัดดอกไม้หลายคน
คนที่เริ่มจัดดอกไม้ใหม่ ๆ มักจะเกิดความลังเลใจ ในการเลือกใช้สี ซึ่งการใช้สีในการจัดดอกไม้
มีวิธีการเลือกใช้สีดังนี้

2.8.5.1 การใช้ดอกไม้สีเดียว ใช้ปริมาณ 100%

2.8.5.2 การใช้ดอกไม้สองสี ใช้ปริมาณ 80% + 20%

- กลุ่มสีกลมกลืนกัน เช่น กลุ่มสีเย็น + กลุ่มสีเย็น
- กลุ่มสีตัดกัน เช่น กลุ่มสีเย็น + กลุ่มสีร้อน
- กลุ่มสีผสมกัน เช่น กลุ่มสีขาว + กลุ่มสีม่วง

2.8.5.3 การใช้ดอกไม้สามสี ใช้ปริมาณ 60% , 70% + 20% + 10%

- กลุ่มสีกลมกลืนกัน เช่น สีโทนแดง + สีโทนส้ม + สีโทนเหลือง
- กลุ่มสีตัดกัน เช่น สีโทนแดง + สีโทนม่วง + สีโทนเหลือง
- กลุ่มสีผสมกัน เช่น สีโทนแดง + สีโทนขาว + สีโทนม่วง

2.8.5.4 การใช้ดอกไม้มากกว่า 3 สี ใช้ในปริมาณ 40% + 30% + 20% + 10%

หรือ 40% + 25% + 15% + 10% + 10%

2.8.6 ความสมดุล (Balance)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ที่มีความมั่นคง ซึ่งสามารถเลือกใช้ความ
สมดุลได้หลายวิธี เช่น

2.8.6.1 ความสมดุลของรูปทรงที่เท่ากันทั้งรูปกว้าง

2.8.6.2 ความสมดุลของปริมาณดอกไม้

2.8.6.3 ความสมดุลของการกระจายสี ในรูปร่าง ฯลฯ

2.8.7 ขนาด (Size)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ที่มีความมั่นคง ความแตกต่าง ความเหมือน เล็ก ใหญ่ ซึ่งสามารถเลือกใช้ขนาดได้หลายแบบ เช่น

2.8.7.1 ขนาดของดอกไม้กับภาชนะ

2.8.7.2 ขนาดของดอกไม้กับองค์ประกอบอื่น ๆ

2.8.7.3 ขนาดของชนิดดอกไม้กับชนิดดอกไม้

2.8.8 สัดส่วน (Proportion)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ที่มีความมั่นคง เหมาะสม ซึ่งสามารถเลือกใช้สัดส่วนได้หลายวิธี เช่น

2.8.8.1 สัดส่วนของปริมาณดอกไม้กับภาชนะ

2.8.8.2 ของความกว้าง ความสูงกับภาชนะ

2.8.8.3 สัดส่วนของขนาดดอกไม้กับภาชนะ

2.8.9 จุดเด่น (Dominance)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีความแปลก น่าสนใจ เป็นจุดรวมสายตาในผลงานทั้งหมด ซึ่งสามารถเลือกใช้จุดเด่นในการจัดดอกไม้มากมาย เช่น

2.8.9.1 เลือกใช้จุดเด่นด้วยตำแหน่งที่จัด

2.8.9.2 เลือกใช้จุดเด่นด้วยสีของดอกไม้

2.8.9.3 เลือกใช้จุดเด่นด้วยขนาดของดอกไม้ ฯลฯ

2.8.10 จังหวะ (Rhythm)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีการจัดวาง ที่มีลักษณะที่ผสมผสานกันกับรูปแบบ ซึ่งสามารถเลือกใช้จังหวะได้หลายวิธี เช่น

2.8.10.1 เลือกใช้จังหวะการจัดวางแบบไล่ระดับ

2.8.10.2 เลือกใช้จังหวะการจัดวางแบบพุ่งกระจาย

2.8.10.3 เลือกใช้จังหวะการจัดวางแบบกลุ่มก้อน ฯลฯ

2.8.11 เส้น (Line)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีการเคลื่อนไหว นำสายตา และกำหนดกรอบ มีผลต่อความรู้สึก ซึ่งสามารถเลือกใช้เส้นได้หลายวิธี เช่น

2.8.11.1 เลือกใช้เส้นตรง

2.8.11.2 เลือกใช้เส้นโค้ง

2.8.11.3 เลือกใช้เส้นนำสายตา ฯลฯ

2.8.12 รูปทรง (Form)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีปริมาตร คือ ความกว้าง ความยาว ความสูง ซึ่งสามารถใช้ดอกไม้ในการสร้างรูปทรงได้หลายวิธี เช่น

2.8.12.1 การใช้ดอกไม้เป็นกลุ่มแน่นในการสร้างรูปทรง

2.8.12.2 การใช้ดอกไม้เป็นกลุ่มโปร่งในการสร้างรูปทรง

2.8.12.3 การใช้ดอกไม้เป็นกลุ่มแน่นและกลุ่มโปร่งในการสร้างรูปทรง ฯลฯ

2.8.13 ช่องว่าง (Space)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีระยะ ส่วนว่างระหว่างดอกไม้ ซึ่งสามารถเลือกใช้ช่องว่างได้หลายวิธี เช่น

2.8.13.1 การใช้ช่องว่างแบบเท่ากัน

2.8.13.2 การใช้ช่องว่างแบบไม่เท่ากัน

2.8.13.3 การใช้ช่องว่างแบบผสมผสาน

2.8.14 พื้นผิว (Texture)

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ให้มีความแตกต่างกัน ซึ่งสามารถเลือกใช้พื้นผิวได้หลายลักษณะ เช่น

2.8.14.1 พื้นผิวหยาบ

2.8.14.2 พื้นผิวเรียบ

2.8.14.3 พื้นผิวมัน

สรุป องค์ประกอบทางศิลปะในการจัดดอกไม้ให้สวยงาม มีคุณค่าทางศิลปะ ผู้จัดดอกไม้หรือนักจัดดอกไม้ ควรนำองค์ประกอบทางศิลปะในด้าน ความกลมกลืน

มาผสมผสานกับการใช้สี ในงานจัดดอกไม้ ในปริมาณที่เหมาะสมให้ผลงานมีความโดดเด่น เป็นหนึ่งเดียว ขณะเดียวกันจะต้องคำนึงถึง จังหวะในการจัดวาง ดอกไม้ ในตำแหน่งที่เหมาะสม กับรูปทรงและพื้นผิวของภาชนะที่ใช้ เพื่อให้ผลงานสวยงามดึงดูดสายตา

2.9 การออกแบบการจัดดอกไม้

ฉวีและคณะ (2552) การออกแบบสำหรับการจัดดอกไม้ นั้น เป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญอีก กระบวนการหนึ่งของการจัดดอกไม้ การออกแบบจะช่วยให้การจัดดอกไม้ ได้วางแผนการทำงาน อย่างมีระบบไว้ล่วงหน้า จะช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งในการออกแบบนั้น นักจัดดอกไม้ต้องทราบรายละเอียดต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกแบบ มีดังต่อไปนี้

2.9.1 ที่มาของการออกแบบการจัดดอกไม้

ในการจัดดอกไม้ นั้น เป็นการเรียนรู้จากธรรมชาติ การนำธรรมชาติมาจำลองให้มี ขนาดเหมาะสมกับสถานที่ เพื่อให้เกิดความสมดุลขึ้นแก่มนุษย์ มนุษย์จึงได้นำธรรมชาติมาเป็น รูปแบบของการจัดดอกไม้ นอกจากนั้นยังได้สร้างสรรค์รูปแบบโดยใช้ธรรมชาติเป็นรูปแบบของการ สร้างสรรค์ หรือใช้จินตนาการที่แตกต่างไปจากธรรมชาติ นักจัดดอกไม้ต้องทราบที่มาของการ ออกแบบก่อน เพื่อจะได้นำไปใช้อย่างเหมาะสมต่อไป ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.9.1.1 ที่มาจากรธรรมชาติธรรมชาติได้สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ไว้มากมายให้มนุษย์ ได้ใช้ประโยชน์และเรียนรู้ได้จากธรรมชาติ รูปแบบการจัดดอกไม้ที่ได้นำธรรมชาติมาเป็นรูปแบบ ของการออกแบบนั้น เช่น กอหญ้า กอต้นไม้ ดอกไม้ ที่มีลักษณะเป็นพุ่ม ๆ ต้นไม้ยืนต้นที่แตกกิ่ง สาขาเป็นรูปร่างรูปทรงต่าง ๆ ไม้เลื้อยที่เกาะเกี่ยวทอดช่อ ทอดกิ่ง และพืชน้ำ ที่ชูช่อเหนือน้ำ เป็น ต้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำรูปทรงต่าง ๆ ที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้มาเป็นรูปแบบของการจัด ดอกไม้ เช่น รูปทรงดอกบัวสดตบงกช รูปทรงพระจันทร์เสี้ยว รูปทรงไข่มุก เป็นต้น

2.9.1.2 ที่มาจากการคิดสร้างสรรค์ จากการเรียนรู้ที่ได้จากธรรมชาติ มนุษย์ได้ พยายามดัดแปลงรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความแปลกตา ความสะดกในการสร้างสรรค์ต่าง ๆ ตามจินตนาการของนักจัดดอกไม้ เช่น รูปทรงเรขาคณิต รูปทรงตัวอักษร รูปทรงภาชนะ รูปทรง สถาปัตยกรรม รูปทรงสัญลักษณ์อื่น ๆ เป็นต้น

2.9.2 โอกาส และระยะเวลา

ในการจัดดอกไม้ นั้น ต้องทราบจุดมุ่งหมายของการใช้งาน ว่าจัดดอกไม้สำหรับใช้ในงานอะไร ใช้มอบบุคคล ใช้ตกแต่งสถานที่ รวมถึงระยะเวลาของการจัดดอกไม้ และการใช้งาน การจัดดอกไม้มีช่วงเวลาอย่างไร การออกแบบการจัดดอกไม้ การเลือกดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุ ต้องเลือกให้เหมาะสมกับโอกาส

2.9.3 สถานที่ และแรงงาน

ในการจัดดอกไม้ นั้น ต้องทราบว่าจัดดอกไม้แล้วต้องนำไปจัดวางที่ใด การเคลื่อนย้ายจะมีผลต่อความงามของดอกไม้ และถ้าหากสถานที่ที่มีพื้นที่กว้างขวางมาก การจัดดอกไม้ต้องมีการจัดวางไว้หลาย ๆ จุด หรือมีขนาดใหญ่เหมาะสมกับสถานที่ มีแรงงานที่สามารถจัดดอกไม้ได้มากพอหรือไม่ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา เพื่อให้สามารถออกแบบได้

2.9.4 วัสดุ อุปกรณ์ และงบประมาณ

ในการจัดดอกไม้ นั้น ดอกไม้ ใบไม้ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีความสำคัญ นักจัดดอกไม้ต้องทราบรายละเอียดของดอกไม้ ใบไม้ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ มีในฤดูกาลใด มีจำหน่ายที่ใด มีจำนวนเพียงพอหรือไม่ การใช้สิ่งอื่นใดมาทดแทน รวมทั้งงบประมาณเพียงพอกับการจัดดอกไม้หรือไม่

2.9.5 รูปแบบ และชนิดของดอกไม้

ในการจัดดอกไม้ นั้น นักจัดดอกไม้ต้องกำหนดรูปแบบของการจัดดอกไม้ จะเลือกชนิดของดอกไม้ให้มีความเหมาะสมกับรูปแบบของการจัดดอกไม้ เช่น รูปแบบที่ใช้ในการจัดดอกไม้ นั้นเป็นลักษณะการจัดแบบเดี่ยว ไม่สูงมากนัก แต่นักจัดดอกไม้ เลือกใช้ดอกกระเจียวมาตัด ก้านดอกไม้ให้สั้นลง ซึ่งดอกไม้ที่มีความงดงามด้วยการชูก้านดอกไม้ให้ดอกสูง จึงทำให้ชนิดดอกไม้ไม่เหมาะสมกับรูปแบบการจัด

2.9.6 หลักการสำคัญในการออกแบบ

การจัดดอกไม้ สิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือการออกแบบ เราไม่สามารถนำดอกไม้มาปักโดยไม่ผ่านกระบวนการการคิดได้ ก่อนที่จะจัดดอกไม้ทุกครั้งเราต้องทราบวัตถุประสงค์ในการจัดดอกไม้ก่อน เมื่อทราบวัตถุประสงค์แล้วก็มาคิดออกแบบว่า เราจะจัดในรูปแบบไหน เช่นการจัดดอกไม้ในงานแต่ง สิ่งแรกที่เราต้องรู้ก็คือ ลักษณะของงานว่าเป็นงานกลางแจ้งหรือในร่ม ถ้าเป็นงานในร่ม ขนาดของห้องใหญ่แค่ไหน รูปทรงของห้องเป็นอย่างไร สีเหลี่ยมจัตุรัส หรือสี่เหลี่ยมผืนผ้า และดอกไม้ที่จะให้จัด จัดกี่มุม ถ้ามีเวทีเราจะจัดอย่างไร และการจัดดอกไม้ที่มีลักษณะครบวงจรแบบนี้ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ก็จะมีเยอะขึ้นไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นซุ้มที่ใช้ทำดอกไม้

โต๊ะผ้า แจกัน ลักษณะต่าง ๆ การจะออกแบบให้ดีต้องอาศัยพื้นฐานเป็นสำคัญ ร่วมกับการเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากคนอื่น เช่น การหารูปแบบการจัดดอกไม้ลักษณะต่าง ๆ มาดู การไปงานต่าง ๆ หรือเก็บเกี่ยวจากประสบการณ์การทำงานของเราเอง การจัดดอกไม้ไม่ใช่จัดเป็นอย่างเดียว แต่ต้องมีไอเดียและความอดทน ถ้าเป็นงานใหญ่ที่มงานก็สำคัญไม่แพ้กัน เพราะคนที่จัดจะต้องแข่งกับเวลา

กีรติ (2551) กล่าวถึงหลักสำคัญในการออกแบบว่า ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ศิลปินต้องตระหนักถึงหลักสำคัญของการออกแบบ (Design Principles) ซึ่งหลักสำคัญเหล่านี้เกิดจากการสังสมจากประสบการณ์ของศิลปินรุ่นแล้วรุ่นเล่า สกัดขัดเกลาจนเป็น หลัก ตกทอดมาให้ศิลปินรุ่นต่อมาได้ยึดถือเป็นแนวทาง ในการสร้างสรรค์ผลงาน

สรุป การจัดดอกไม้ ก็คือศิลปะแขนงหนึ่ง ซึ่งมีหลักสำคัญในการออกแบบเช่นกัน หลักสำคัญในการออกแบบการจัด ที่เราควรตระหนักถึง ได้แก่ การจัดวางองค์ประกอบ ความกลมกลืนความเป็นหนึ่งเดียว สัดส่วน ความสมดุล จังหวะ และการแต่งเติม การเรียนรู้และเข้าใจหลักสำคัญเหล่านี้ จะทำให้ดอกไม้ที่เราจัดดูลงตัว สบายตา น่ามอง และดูดี

2.9.7 สิ่งที่ควรคำนึงในการจัดดอกไม้

2.9.7.1 สัดส่วนในการจัด ควรให้ความสูงของดอกไม้พอดีกับแจกันเช่น แจกันทรงสูง ดอกไม้ดอกแรกควรสูงเท่ากับ 1.5-2 เท่า ของความสูงของแจกัน สำหรับแจกันทรงเตี้ยดอกไม้ดอกแรกควรสูงเท่ากับ 1.5-2 เท่าของความกว้างของแจกัน

2.9.7.2 ความสมดุล ควรจัดให้มีความสมดุลไม่หนักไม่เอียงข้างใดข้างหนึ่ง

2.9.7.3 ความกลมกลืน เป็นหัวใจของการจัดต้องมีความสัมพันธ์ทุกด้าน ตั้งแต่ขนาดของแจกัน ความเล็ก และใหญ่ของดอกไม้ ความมากน้อยของใบที่มาประกอบ

2.9.7.4 ความแตกต่าง เป็นการจัดที่ทำให้สวยงามสะดุดตา เช่น จัดดอกไม้เล็ก ๆ และมีดอกไม้ใหญ่เด่นขึ้นมา

2.9.7.5 ช่วงจังหวะ ช่วยให้ดอกไม้ มีชีวิตชีวาขึ้นมา ควรไล่ขนาด ดอกตูม ดอกแย้ม จนถึงดอกบาน

2.9.7.6 การเทียบส่วน เป็นความสัมพันธ์กับส่วนต่างๆ เช่นดอกไม้ดอกเล็กควรใส่แจกันใบเล็ก ตลอดจนที่รองแจกันมีขนาดเล็กด้วย

2.9.8 การดูแลรักษาผลงานของการจัดดอกไม้

พรยพวรรณ (2546) การดูแลรักษาดอกไม้ ใบไม้ มีความสำคัญต่ออายุการใช้งาน กล่าวคือ ถ้าสามารถดูแลได้อย่างดีก็จะสามารถใช้งานได้ยาวนานขึ้น และในดูแลรักษาดอกไม้แบบธรรมชาตินั้นจะต้องแบ่งการดูแลออกเป็น 3 ช่วงด้วยกัน คือ

ช่วงก่อนการจัด

เมื่อซื้อดอกไม้ ใบไม้มาจากตลาด จะต้องทำการพักดอกไม้เพื่อให้ดอกไม้ได้ปรับอุณหภูมิให้เหมาะสม โดยการนำดอกไม้ที่ซื้อมา แช่ลงในถังที่มีน้ำโดยไม่ต้องแกะห่อออก

2.9.8.1 ช่วงขณะจัดดอกไม้

เป็นการดูแลรักษาให้ความสนใจต่อดอกไม้ ใบไม้ เพราะดอกไม้ ใบไม้ บางชนิดต้องมีการปลิดใบ กลีบดอก บางส่วนออกก่อน ที่จะนำมาจัด และในช่วงเวลานี้เอง ดอกไม้บางชนิดจะมีการเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะ เช่น เริ่มบานมากขึ้น ดังนั้นต้องคอยดูแลด้วยการม้วนห่อเก็บหรือพรมน้ำ ขึ้นอยู่กับดอกไม้บางชนิด การพรมน้ำกับดอกไม้บางชนิดไม่ควรพรมน้ำมาก เพราะดอกไม้จะช้ำ เน่าน้ำได้ ดอกไม้บางชนิดต้องช่วยให้ดอกบานเร็วขึ้น อาจจะต้องใช้มีดค่อย ๆ คลี่กลีบแต่ละชั้นนอก หรือแช่น้ำอุ่นขึ้นอยู่กับดอกไม้แต่ละชนิด

2.9.8.2 ช่วงหลังการจัดดอกไม้

เป็นการดูแลรักษาดอกไม้ ใบไม้ ที่จัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่รอการใช้งาน จึงควรเลือกที่ตั้งดอกไม้ไว้โดยไม่ให้โดนลม เพราะจะทำให้ดอกไม้เหี่ยว และต้องวางห่าง จากการรบกวนของผู้คนที่อาจจะเกิดความเสียหายแก่ดอกไม้ได้ และหมั่นพรมน้ำเพื่อให้ดอกไม้ชุ่มชื้น และใช้งานได้ยาวนานขึ้น

2.9.9 ลักษณะผลงานการจัดดอกไม้ที่ดี

ณภัทร (2550) กล่าวถึงการจัดดอกไม้ให้ได้ลักษณะที่ดีต้องมีลักษณะดังนี้

2.9.9.1 รูปทรงดี เมื่อพิจารณารูปทรงโดยรวมไม่บูดเบี้ยว มีความสมดุลของรูปทรงดี และมีความสมดุลของช่องว่างการจัดที่สม่ำเสมอ ความสมดุลของปริมาณดอกไม้ ใบไม้ ที่มีจังหวะของการปักทำให้รูปทรงมีความสมดุล สมบูรณ์ และมั่นคง ไม่ว่าจะเป็นการจัดแบบมองเห็นได้รอบด้าน หรือการจัดแบบมองเห็นได้ด้านเดียว มีจังหวะในการจัดคล้ายธรรมชาติ

2.9.9.2 ปริมาณดอกไม้ที่มีความเหมาะสม เมื่อพิจารณาปริมาณของดอกไม้จะต้องมีปริมาณที่เหมาะสมกับรูปแบบการจัด ไม่ว่าจะเป็นการจัดแบบโปร่ง หรือการจัดแบบกลุ่มก่อน ซึ่งปริมาณของดอกไม้ยังต้องมีความเหมาะสมกับภาชนะที่ใช้ ในการจัด ซึ่งต้องมีความมั่นคง ทั้งนี้ต้องพิจารณารวมถึงรูปแบบของการจัดดอกไม้ เช่น การจัดดอกไม้แบบตะวันออกนั้น

จะใช้ปริมาณดอกไม้ที่น้อย แต่เมื่อจัดแล้วทำให้มีความเหมาะสม และทำให้ภาชนะมีความมั่นคง เป็นต้น ขนาดของดอกไม้ที่มีความเหมาะสมกับขนาดของภาชนะ

2.9.9.3 ความกลมกลืน เมื่อพิจารณาความกลมกลืนในการจัดดอกไม้แล้ว ต้องทำให้ เกิดความรู้สึกที่สบายตา ไม่ว่าจะเป็นการจัดดอกไม้รูปแบบใด ทำให้ดอกไม้เหล่านั้นเกิดความ น่าสนใจชวนมอง รวมทั้งมีความประณีตในการอำพรางที่ยึดได้แนบเนียน ความกลมกลืนนั้น สามารถพิจารณาได้ตั้งแต่รูปทรงของการจัด ดอกไม้ ใบไม้ที่ใช้สีสันที่สวยงาม การจัดวางที่มีความ เหมาะสม ให้ดอกไม้โดดเด่น สวยงาม เหมาะสมกับสถานที่ และโอกาสการใช้งาน

2.9.9.4 ดอกไม้ใบไม้ที่สด เมื่อพิจารณาสิ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดดอกไม้ ที่ น่ามองนั้น คือ ความสดใหม่ของดอกไม้ ดอกไม้ใบไม้ที่ได้รับการดูแลตั้งแต่การจัดดอกไม้ ขณะการจัดดอกไม้ และหลังการจัดดอกไม้ จะช่วยให้ดอกไม้มีความสดชื่น และมีระยะเวลา การใช้งานที่มีความยาวนานขึ้น ซึ่งความสดใหม่ของดอกไม้จะเสริมให้ผลงานการจัดดอกไม้มี ความน่าสนใจขึ้น หากมีความจำเป็นที่ต้องเลือกใช้ดอกไม้ ใบไม้ที่ขาดความสมบูรณ์ นักจัดดอกไม้ ต้องรู้จักวิธีการหลบหลีกสิ่งที่ขาดความสมบูรณ์ให้พ้นสายตาผู้คน

สรุป การออกแบบการจัดดอกไม้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการจัดดอกไม้ นักจัดดอกไม้ จะต้องมีการวางแผนการทำงานอย่างมีระบบไว้ล่วงหน้า จะช่วยให้งานประสบ ผลสำเร็จ ซึ่งนักจัดดอกไม้จะต้องออกแบบการจัดดอกไม้ตามรายละเอียดดังนี้ ที่มาของการ ออกแบบการจัดดอกไม้ ว่าเป็นการแบบเลียนธรรมชาติ หรือแบบความคิดสร้างสรรค์ โอกาส และระยะเวลาในการจัดดอกไม้ วัสดุ-อุปกรณ์ และงบประมาณ รูปแบบและชนิดของดอกไม้ รวมทั้งหลักสำคัญในการออกแบบ สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการจัดดอกไม้ คือการดูแลรักษาผลงานให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดการใช้งานและสวยงามสดชื่นอยู่ตลอดเวลา

2.10 การจัดดอกไม้ในโรงแรม

อรสา (2551) ได้กล่าวถึงการจัดดอกไม้ในโรงแรมว่า ธุรกิจการโรงแรมมีการแข่งขันสูงและ มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว โรงแรมต่างๆ ต้องหากกลยุทธ์ในการดึงดูดผู้ใช้บริการทุกรูปแบบ ซึ่งการ ตกแต่งดอกไม้ในโรงแรมให้สวยงาม มีบรรยากาศที่สดชื่น สวยงาม ร่มรื่น สบายตา และเป็นกันเอง ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจให้แก่ผู้ใช้บริการ การจัดดอกไม้ในห้องต่างๆ ถือเป็นอีก ส่วนหนึ่งที่เพิ่มสีสันให้กับโรงแรม โดยมีดอกไม้และเป็นสื่อแสดงการต้อนรับ ในปัจจุบันโรงแรมให้ ความสำคัญกับการจัดดอกไม้มาก การจัดดอกไม้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริการ โดยเฉพาะใน

งานมงคลสมรส งานเลี้ยงประชุมสัมมนา โรงแรมแต่ละแห่งพยายามค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง เช่น โรงแรมสุขโขทัย จะใช้ดอกบัวเป็นเอกลักษณ์ในการจัดดอกไม้สามารถตกแต่งได้ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

2.10.1 ตกแต่งสถานที่ด้วยดอกไม้

สุชญา (2553) กล่าวถึง การจัดตกแต่งสถานที่ด้วยดอกไม้ในโรงแรม มีเกณฑ์การปฏิบัติงาน ดังนี้

2.10.1.1 จัดดอกไม้ตามรายการประจำวัน ในห้องแขกได้และจุดต่างๆ ของโรงแรมได้สวยงาม

2.10.1.2 จัดดอกไม้พิเศษตามใบสั่ง เวลาจัดงานเลี้ยง ประชุม และห้องต่างๆ ได้สวยงาม

2.10.1.3 ทำความสะอาด แจกันดอกไม้ ให้สะอาดเป็นระเบียบพร้อมใช้งานเตรียมรายการส่งดอกไม้ล่วงหน้าก่อน 1 วันทุกครั้ง

2.10.2 จัดสวนในและนอกอาคาร

ในการจัดสวนภายนอกอาคาร โดยใช้ต้นไม้และไม้ดอก เป็นการตกแต่ง เพื่อให้เกิดบรรยากาศประสงค์จุดมุ่งหมายของการจัด เช่น ตามฤดูกาล ตามเทศกาลของโรงแรม ควรคำนึงสิ่งต่อไปนี้

2.10.2.1 การวางแผนเขียนแปลน

2.10.2.2 การจัดหาอุปกรณ์

2.10.2.3 จัดสวนในอาคารและนอกอาคาร

2.10.2.4 เพาะปลูก, ข้ำ, อนุบาลดูแลต้นไม้

ก) การเลือกต้นไม้

- ภายในอาคาร

- ภายนอกอาคาร

ข) การใช้วัสดุ – อุปกรณ์

- วัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ ปลูกดอกไม้ใบไม้

- อุปกรณ์การปลูก, ข้ำ, ตอน

2.10.3 ดูแลรักษาสวน

- 2.10.3.1 รดน้ำต้นไม้ทุกวัน
- 2.10.3.2 พรวนดิน ใส่ปุ๋ยต้นไม้ทุกระยะ 2 สัปดาห์ต่อครั้ง
- 2.10.3.3 ตรวจใบไม้ ระวังตัวแมลงกัดและกำจัดแมลง
- 2.10.3.4 ตัดแต่งกิ่งและใบไม้ให้สวยงามหรือตามแบบที่กำหนด
- 2.10.3.5 กวาดเก็บขยะและใบไม้ร่วง ที่บริเวณสวนต้นไม้
- 2.10.3.6 ดูแลเครื่องมือและเก็บรักษาเมื่อใช้แล้ว
- 2.10.3.7 ผลัดเปลี่ยนต้นไม้ให้สวยงามตลอดเวลาตามฤดูกาลหรือเทศกาล

ก) ระยะเวลาการดูแล

- ทุกวัน
- 2 สัปดาห์ต่อครั้ง

ข) วิธีการดูแล

- การตัดแต่งกิ่ง
- ตรวจสอบสภาพต้นไม้

ค) วัสดุ – อุปกรณ์

- ปุ๋ย
- ยาฆ่าแมลง
- อุปกรณ์ทำความสะอาด
- อุปกรณ์ตัดแต่งกิ่ง
- อุปกรณ์ขนย้ายต้นไม้

สรุปการจัดดอกไม้ ใบไม้และต้นไม้ภายในและภายนอกโรงแรม โดยภายในจะเน้นที่สวยงาม ส่วนภายนอกจะเน้นตกแต่งให้มีบรรยากาศแสนสบาย เขียวขจี ร่มรื่น น่าพักผ่อน เลียนแบบธรรมชาติ ลดภาวะโลกร้อนและยังเป็นการปรับภูมิทัศน์ ให้เข้ากับลักษณะของโรงแรม ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสมัยนิยม สิ่งสำคัญคือจะต้องใช้ดอกไม้ ใบไม้ และต้นไม้ให้เหมาะกับพื้นที่ ทั้งในแง่ของขนาดและรูปทรง

2.11 หน้าที่และความรับผิดชอบของแผนกแม่บ้าน

งานแม่บ้านในความคิดของคนทั่วไป คิดว่าเป็นเรื่องง่าย ที่ใครๆ ก็ทำได้ แต่ถ้าพิจารณาถึงความรับผิดชอบต่อการทำความสะอาดห้องพักและบริเวณรอบๆ โรงแรม ที่กว้างขวาง รวมทั้งการจัดตกแต่งดอกไม้ทั้งภายในและภายนอกอาคารเพื่อให้แขกเกิดความประทับใจ ดังนั้นหน้าที่ความรับผิดชอบของแผนกแม่บ้าน จึงมีหลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึงและปฏิบัติให้ได้มาตรฐาน ดังนี้ (อรสา, 2551)

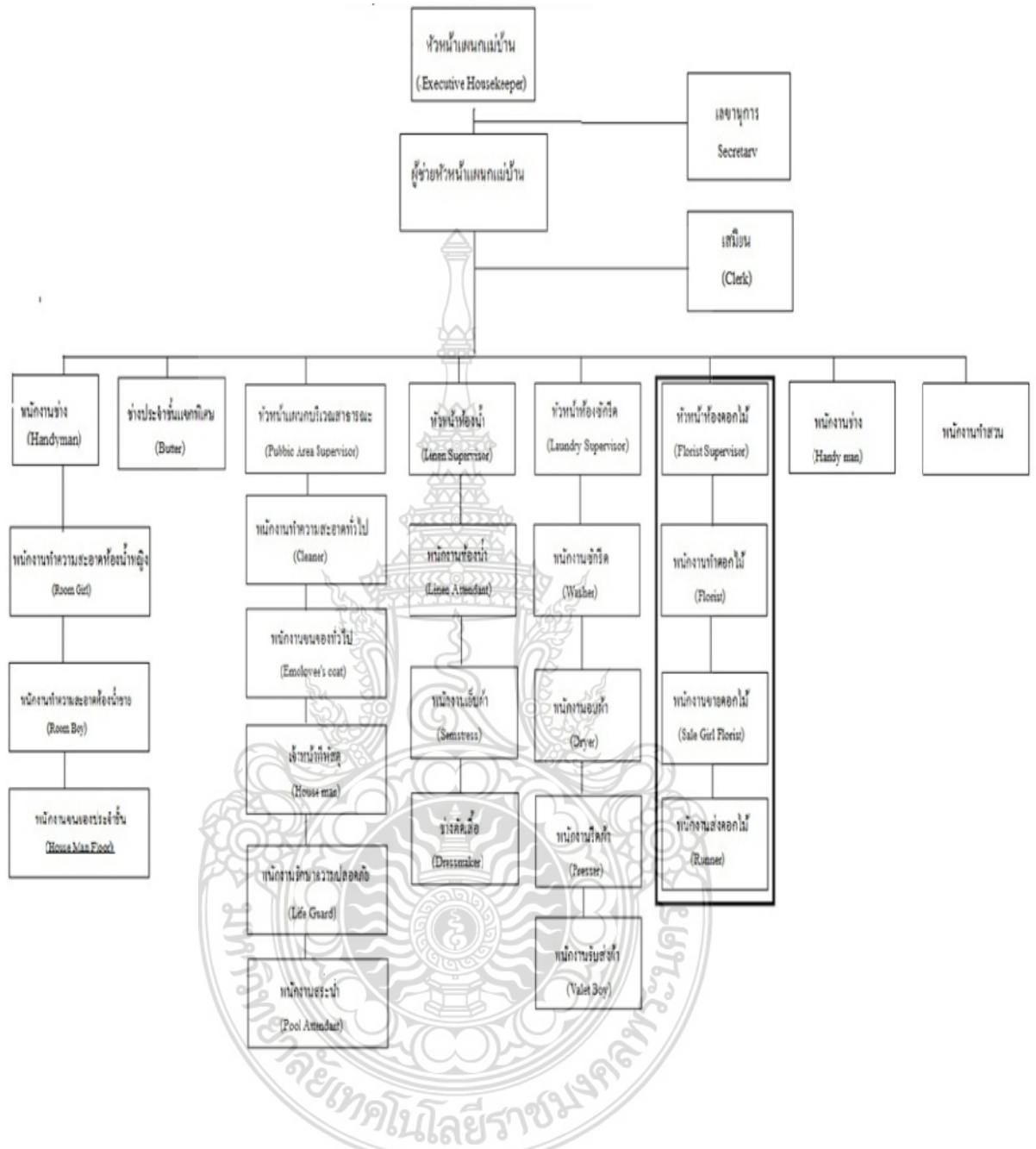
2.11.1 ความสะอาด หมายถึง การรักษาความสะอาดทั้งภายในห้องพักแขก และบริเวณทั่วไป ภายในโรงแรม เช่น ห้องอาหารต่างๆ ห้องจัดเลี้ยง ห้องน้ำที่อยู่บริเวณห้องโถง สระน้ำ บริเวณที่จอดรถ และดูแลรักษาความสะอาดของผ้าชนิดต่างๆ ของโรงแรม รวมทั้งเสื้อผ้าของแขกที่ต้องการใช้บริการ ซักรีด

2.11.2 ความสะอาดสวยงาม หมายถึง การจัดห้องให้อยู่สภาพที่เหมาะสม เรียบร้อย เช่น มีเครื่องใช้ภายในห้องนอนพอที่จะอำนวยความสะดวกให้กับแขกที่มาพักได้ดี เช่น เครื่องเป่าผม เครื่องโกนหนวดไฟฟ้า เป็นต้น มีเครื่องปรับอากาศที่สามารถปรับอุณหภูมิได้เย็นสบาย ห้องพักมีอากาศถ่ายเทสะดวก

2.11.3 ความสวยงาม หมายถึง ความเป็นระเบียบ มีการจัดวางสิ่งของเครื่องใช้ และเครื่องตกแต่งให้อยู่ในที่ที่เหมาะสม และตกแต่งด้วยวัสดุที่มีคุณภาพดี สิ่งของในห้องต้องจัดวางให้อยู่ในตำแหน่งที่เหมือนกันทุกห้อง มีลวดลาย สี ขนาด และรูปทรงของทุกสิ่งในห้องเข้ากันได้ อย่างสวยงาม ต้องซ่อมแซมเครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์ให้แลดูใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้แขกเกิดความรู้สึก สุขสบายทั้งกายและใจดูแลจัดดอกไม้ในห้องพักและจัดตกแต่งสถานที่ในงานต่างๆ ของโรงแรมให้สวยงาม

2.11.4 ความปลอดภัย หมายถึง การป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในโรงแรม ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการหมั่นตรวจตราสภาพแวดล้อมภายในโรงแรมอย่างเอาใจใส่ ปฏิบัติตามระเบียบเพื่อความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ เช่น ไฟไหม้ การลื่นหกล้ม และหมั่นตรวจสิ่งของ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อยู่เสมอถ้าพบว่าชำรุดต้องรีบดำเนินการป้องกัน และแก้ไขเหตุการณ์ ก่อนที่จะให้เกิดความเสียหาย หรือความไม่ปลอดภัยทันที

2.11.5 ความประหยัด หมายถึง การปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ คือ ได้ผลงานดีรวดเร็ว โดยเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด และประหยัดเวลา

ภาพ 2.1 แผนภูมิตัวอย่างโครงสร้างการบริหารงานในแผนกแม่บ้าน
ที่มา : อรสา (2551)

จากตัวอย่างโครงสร้างการบริหารงานในแผนกแม่บ้านที่แสดงไว้ข้างต้น จะเห็นว่าภายในแผนกแม่บ้านจะมีการแบ่งสายงานและตำแหน่งงานต่างๆ ออกเป็นส่วนๆ และมีการกำหนด

ขอบเขตของงานแต่ละสายงานไว้อย่างชัดเจน โดยให้พนักงานแต่ละตำแหน่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ก) หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกแม่บ้าน (Executive Housekeep)

หัวหน้าแผนกแม่บ้าน คือ ผู้นำของพนักงานทั้งหมดในแผนกแม่บ้าน ต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถปกครองพนักงานโดยใช้กฎ และมาตรการต่าง ๆ ที่เข้มงวดอย่างพอเหมาะ และมีความรู้เกี่ยวกับงานเป็นอย่างดี

- 1) ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานพนักงานภายในแผนกแม่บ้าน
- 2) กำหนดกฎระเบียบในการปฏิบัติงานให้ได้มาตรฐานตามที่ฝ่ายบริหารกำหนด
- 3) ตรวจสอบดูแลความสะอาดทั่วไป
- 4) ควบคุมรายการของใช้และการเบิกจ่าย
- 5) แจกจ่ายงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานให้เหมาะสม
- 6) ประสานงานระหว่างแผนกต่างๆ
- 7) ฝึกอบรมพนักงานให้รู้จักการทำงานอย่างถูกต้องและสอดคล้องกับนโยบายของโรงแรมจัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ให้ถูกต้องกับงาน
- 8) จัดทำงบประมาณ ค่าใช้จ่ายภายในแผนกแม่บ้านกับเอกสาร
- 9) บันทึกรายงานต่างๆ ของแผนกแม่บ้าน
- 10) ควบคุมความประพฤติ พิจารณาความดีความชอบ และการลงโทษพนักงานในแผนกแม่บ้าน
- 11) จัดหากำลังคน
- 12) จัดประชุมพนักงานเป็นประจำ หรือเมื่อมีงานพิเศษ

ข) หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ช่วยเหลือหัวหน้าแผนกแม่บ้าน และทำหน้าที่รับผิดชอบแทนผู้ช่วยหัวหน้าแผนกแม่บ้าน มีหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าแผนกแม่บ้าน และทำหน้าที่และทำหน้าที่รับผิดชอบแทนในกรณีหัวหน้าแผนกแม่บ้านลา หรือหยุดงาน

- 1) ทำตารางการปฏิบัติงานของพนักงาน
- 2) มอบหมายงานตามใบรายงานสภาพห้องพักของแผนกบริการส่วนหน้า
- 3) ตรวจสอบดูแลความเรียบร้อยต่างๆ
- 4) ช่วยฝึกอบรมพนักงาน
- 5) ตรวจสอบสภาพห้องพักแขก

- 6) รับฟังและแก้ไขปัญหาต่างๆ
- 7) จัดเวรการปฏิบัติงานในวันหยุด วันชดเชย หรือการทำงานล่วงเวลา
- 8) รวบรวมปัญหา ข้อบกพร่อง และข้อเสนอแนะต่างๆ
- 9) จัดเตรียมงานในโอกาสต่างๆ เช่น วันปีใหม่ วันคริสต์มาส ฯลฯ
- 10) อำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ

ค) หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าประจำชั้น (Floor Supervisor) หัวหน้าประจำชั้นเป็นผู้แบ่งเบาภาระของหัวหน้าแผนกแม่บ้าน และผู้ช่วยหัวหน้าแม่บ้าน

1) แจกจ่ายงานและกุญแจห้องพักของแต่ละวันให้กับพนักงานทำความสะอาดห้องพักแขก

- 2) ควบคุมการทำงานของพนักงานทำความสะอาดห้องพัก
- 3) ตรวจสอบดูแลความสะอาดและความเรียบร้อยภายในห้องเก็บของ
- 4) ทำรายงานแจ้งสิ่งที่ต้องซ่อม และติดตามผล
- 5) ควบคุมการเบิกใช้สิ่งของภายในห้องเก็บของ (Service AreaX)
- 6) ควบคุมปริมาณผ้าชนิดต่างๆในชั้น (Floor) ที่ตนเองรับผิดชอบ
- 7) ทำบันทึกและรายงานความเรียบร้อยภายในชั้น
- 8) แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับพนักงานหรือแขก
- 9) ฝึกอบรมและประสานกับพนักงานหรือแขก
- 10) ตรวจสอบรายงานของพนักงานที่ออกเวร พร้อมทั้งตรวจรับกุญแจ

ง) หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าประจำชั้นแขกพิเศษ (Floor Butler)

1) อำนวยความสะดวกในด้านธุรกิจให้กับแขกพิเศษ เช่น การจองตั๋วเครื่องบิน การติดต่อ นัดหมายทางโทรศัพท์ โทรสาร เป็นต้น

2) อำนวยความสะดวกในด้านส่วนตัวให้แขกพิเศษ เช่น การจัดกระเป๋าเสื้อผ้า การชำระค่า

3) ทำความสะอาดห้องพักแขก

จ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานทำความสะอาดห้องพัก (Room Maid , Room Boy)

- 1) ทำใบรายงานการตรวจสอบสภาพห้องพักในตอนเช้า
- 2) ทำความสะอาดห้องพักที่ชำรุด เสียหาย ต่อหัวหน้าประจำชั้น
- 3) รายงานสิ่งของในห้องพักที่ชำรุด เสียหาย ต่อหัวหน้าประจำชั้น

- 4) ทำความสะอาดห้องเก็บของและรับผิดชอบเกี่ยวกับอุปกรณ์ของใช้ที่อยู่ภายในห้อง
- 5) ระวังรักษาทรัพย์สินของโรงแรม และของแขกไม่ให้สูญหาย และดูแลความปลอดภัยให้กับแขกด้วย
- 6) รายงานเหตุการณ์ผิดปกติและปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำงานต่อหัวหน้าประจำชั้น
- 7) บันทึกรายงานการประจำวัน
- จ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานทำความสะอาดทั่วไป (Cleaner)
- 1) ทำความสะอาดบริเวณทั่วไปในสาธารณะ ได้แก่ ห้องโถง (Lobby) ห้องน้ำ ห้องประชุม ห้องอาหาร และห้องทำงานของพนักงาน
  - 2) ทำบันทึกรายงานเกี่ยวกับของชำรุดหรือเสียหาย
  - 3) ทำรายงานเบิกของใช้ประจำวัน ประจำสัปดาห์
- ข) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานห้องผ้า (Linen Attendant)
- 1) เทชยะ
  - 2) เบิกผ้าและส่งผ้าให้กับพนักงานทำความสะอาดห้องพัก
  - 3) ช่วยพนักงานทำความสะอาดห้องพักทำงานหนักๆ เช่น การเคลื่อนย้ายเฟอร์นิเจอร์ที่ตักกระຈກในที่สูง ชักพรม
  - 4) ช่วยงานอื่นๆ บนบริเวณชั้นต่างๆของห้องพักแขก
- ค) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานห้องผ้า (Linen Attendant)
- 1) จัดหาและตกแต่งเครื่องใช้ประเภทผ้าที่ต้องใช้ในโรงแรมให้เพียงพอ
  - 2) เก็บรักษาและควบคุมจำนวนผ้าทั้งหมดในโรงแรม
  - 3) รับและจ่ายผ้าให้แผนกต่างๆ
  - 4) รับผ้าที่ใช้แล้วจากแผนกต่างๆ ส่งไปห้องซักรีด
  - 5) ทำบันทึกการเบิกและจ่าย และตรวจรับผ้าให้ถูกต้องตามความเป็นจริง
  - 6) ทำบัญชีสำรวจผ้าทุกชนิดภายในห้องผ้าให้ถูกต้องตามความเป็นจริง
  - 7) ควบคุมเครื่องแบบพนักงาน
  - 8) ทำบัญชีสำรวจผ้า หากชำรุดหรือใช้การไม่ได้ให้นำผ้าไปตัดแปลงเป็นอย่างอื่นและทำบัญชีจำหน่ายออก
- ด) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานเย็บผ้า (Seamstress)

- 1) ซ่อมแซมผ้าชำรุดของโรงแรมและของแขกที่ส่งให้ซ่อม
- 2) ตัดแปลงผ้าที่ชำรุดให้เปลี่ยนสภาพเป็นผ้าที่ใช้งานได้
- 3) ตัดเย็บตามที่หัวหน้าสั่ง

ญ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานห้องซักรีด (Laundry)

- 1) บริการซัก – รีดเสื้อผ้าของแขก
- 2) บริการซัก – รีดผ้าทุกชนิดที่ใช้อยู่ภายในโรงแรม
- 3) ซักรีดเครื่องแบบของพนักงาน

ฎ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานห้องดอกไม้ (Florist) จัดและตกแต่งดอกไม้ภายในโรงแรม รวมทั้งการตกแต่งสถานที่ในงานเทศกาลต่างๆ

ฏ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานช่าง (Handyman) มีหน้าที่ซ่อมแซมสิ่งของและอุปกรณ์ตกแต่งที่ชำรุดเล็กน้อยภายในห้องพักแขก และแผนกแม่บ้าน เช่น แก้วน้ำ หลอดไฟ พรอม

ฐ) หน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงานคนสวน (Gardener) มีหน้าที่ดูแลสวนทั้งภายในตัวอาคาร และบริเวณรอบนอกของโรงแรม

สรุปคุณสมบัติและบุคลิกภาพของพนักงานโรงแรมมีความสำคัญเท่ากับการมีความชำนาญในงานที่จะทำ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นภาพพจน์ของโรงแรม ดังนั้นพนักงานบริการที่มีความพร้อมทุกด้านเช่น ด้านของร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านจรรยาบรรณที่ดีจะสามารถสร้างความประทับใจให้กับแขกที่มาใช้บริการในโรงแรม

2.12 คุณสมบัติและลักษณะสำคัญของพนักงานในแผนกแม่บ้าน

อรสา (2551) กล่าวว่า พนักงานโรงแรมต้องมีคุณสมบัติและบุคลิกภาพและมีความชำนาญในงานที่ทำ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นภาพลักษณ์ของโรงแรม ดังนั้นพนักงานโรงแรมจะต้องมีความพร้อม ความเรียบร้อยของร่างกาย เป็นผู้ที่มีมารยาท และจรรยาบรรณที่ดี

2.12.1 ความพร้อมของพนักงานในโรงแรม หมายถึง

2.12.1.1 การเป็นผู้มีสุขภาพแข็งแรง คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง ไม่มีโรคประจำตัว โรคภูมิแพ้ หรือโรคติดต่อ รวมทั้งไม่สวมใส่แว่นสายตา

2.12.1.2 การเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี รู้จักแต่งกายและวางตัวได้เหมาะสม

2.12.1.3 มีการฟังและการพูดที่ดี

2.12.1.4 มีความรู้ภาษาอังกฤษพอใช้

2.12.1.5 มีความคิดริเริ่ม และรู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2.12.1.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

2.12.1.7 มีความรู้และประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบ

2.12.2 ความเรียบร้อยของร่างกายพนักงานในโรงแรม

ก่อนพนักงานออกไปปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน ควรสำรวจตัวเองให้เรียบร้อยตั้งแต่เส้นผมจนถึงรองเท้า และในช่วงพักกลางวันหลังรับประทานอาหารเสร็จควรใช้เวลา ประมาณ 5 – 10 นาที สำรวจความเรียบร้อยของตัวเองอีกครั้งหนึ่ง การเตรียมตัวด้านความเรียบร้อยของร่างกายทำได้ดังนี้

2.12.2.1 ควรสระผมทุกวัน รักษาเส้นผมให้สะอาด ปราศจากรังแคและกลิ่นพนักงาน หญิงที่มีผมยาวควรเกล้าหรือรวบผมให้เรียบร้อย สำหรับพนักงานชายควรตัดผมสั้น ห้ามไว้หนวดเครา

2.12.2.2 ควรอาบน้ำ และเปลี่ยนชุดชั้นในทุกวัน ควรใช้น้ำยาขจัดกลิ่นตัวหลังอาบน้ำ

2.12.2.3 รักษาใบหน้าให้สะอาด ปราศจากสิว พนักงานหญิงควรแต่งหน้าอ่อนๆ ให้ดูสวยงามและสดชื่น

2.12.2.4 รักษาฟันและปากให้สะอาด ควรแปรงฟันหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง

2.12.2.5 รักษาเล็บมือและเท้าให้สะอาด ควรไว้เล็บสั้น และไม่ทาเล็บ

2.12.2.6 ไม่ใส่เครื่องประดับมากเกินไป ไม่ควรใส่กำไลหรือสร้อยข้อมือ ให้ใส่ได้เฉพาะนาฬิกาข้อมือ

2.12.2.7 ไม่ควรใส่น้ำหอมที่มีกลิ่นฉุนรุนแรง

2.12.2.8 สวมใส่เครื่องแบบที่สะอาด ถูกต้องตามกฎของโรงแรมและควรสวมรองเท้าหุ้มส้นในการทำงาน

2.12.2.9 กริยามารยาท ยิ้มแย้มแจ่มใส รู้จักกล่าวคำทักทายแขกก่อนเสมอ รู้จักกล่าวขอโทษถ้าทำผิด

2.12.2.10 มีกิริยาจาตุสภาพ และไพเราะต่อแขก ผู้บังคับบัญชาเพื่อนร่วมงาน พนักงานหญิงควรพุดคำลงท้ายด้วย “ค่ะ” ส่วนพนักงานชายควรพุด “ครับ”

2.12.2.11 ยกย่องให้เกียรติแขกเสมอ ไม่ใช้วาจาที่สนิสนมกับแขก

2.12.2.12 หลีกเหลี่ยงการโต้เถียงกับแขก ไม่วิจารณ์แขก

2.12.2.13 ไม่หัวเราะเยาะแขกที่มีท่าทางผิดปกติ เช่น มีความพิการต่างๆ หรือกรณีที่แขกเกิดอุบัติเหตุเล็กๆน้อยๆ เช่น ลื่นหกล้ม ฯลฯ

2.12.2.14 ควรมีสัมมาคารวะ อ่อนน้อม และเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา

2.12.3 จรรยาบรรณ

เคารพกฎระเบียบต่างๆที่โรงแรมกำหนดไว้ เช่น การใช้ทางเข้า - ออก เวลามาทำงาน

2.12.3.1 ตรงต่อเวลา การเข้าเวรทำงานควรให้ตรงและทันเสมอ

2.12.3.2 ไม่พูดคุยหรือส่งเสียงดังในขณะที่ปฏิบัติงาน เพราะแขกที่มาใช้บริการต้องการการพักผ่อนและความเงียบ

2.12.3.3 ไม่ใช้สิ่งของหรือเครื่องใช้ใดๆที่โรงแรมจัดไว้ให้สำหรับแขก เช่น ห้องน้ำในห้องพักแขก สระว่ายน้ำ ผ้าชนิดต่างๆ ที่วางไว้ห้องพักแขก ลิฟท์

2.12.3.4 ซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อการทำงาน

2.12.3.5 มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2.12.3.6 มีความสามัคคีและมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน

2.12.3.7 มีความภาคภูมิใจในสถานที่ทำงาน

2.12.4 ข้อพึงปฏิบัติของพนักงานทำความสะอาดห้องพัก

พนักงานทำความสะอาดห้องพักเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งผู้หนึ่งของโรงแรม เพราะส่วนใหญ่การที่แขกจะประทับใจและกลับมาพักอีกนั้น เนื่องจากความพอใจในความสะอาดของห้องพักและการบริการของพนักงานทำความสะอาดห้องพัก ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่ได้ติดต่อพูดคุยโดยตรงกับ แขก ดังนั้น พนักงานทำความสะอาดห้องพัก ควรปฏิบัติดังนี้

2.12.4.1 ทำความสะอาดห้องพักให้สะอาดที่สุด

2.12.4.2 ให้ความร่วมมือกับแขกที่มาพักและเพื่อนร่วมงาน มีอัธยาศัยที่ดี

2.12.4.3 ศึกษากฎข้อบังคับของโรงแรมให้เข้าใจและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

2.12.4.4 ระวังกุญแจห้องพักไว้ให้ดีที่สุด อย่าทำหาย หรืออย่าให้ใครยืมกุญแจทั้งสิ้น และไม่ไขกุญแจห้องพักให้ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของ หรือคนแปลกหน้า

2.12.4.5 ระวังรักษาทรัพย์สินของแขกที่มาพักไม่ให้สูญหาย ตลอดจนระมัดระวังทรัพย์สินของโรงแรมด้วย

2.12.4.6 มาทำงานก่อนเวลา และมาทำงานสม่ำเสมอ หากมีความจำเป็นไม่สามารถทำงานได้ต้องแจ้งผู้บังคับบัญชาทราบก่อนเวลาปฏิบัติงาน

2.12.4.7 ก่อนเข้าทำความสะอาดห้องพัก ต้องเตรียมและตรวจดูของใช้ที่จะใช้ในการทำ ความสะอาดห้องให้ครบ

2.12.4.8 ก่อนเข้าห้องพักต้องเคาะประตูก่อนทุกครั้ง

2.12.4.9 รู้จักสังเกตและมีไหวพริบต่อเหตุการณ์ผิดปกติ เช่น มีคนแปลกหน้าขึ้นมาบนชั้น ต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยด่วน

2.12.4.10 ระหว่างปฏิบัติงานไม่ควรพูดคุยกันโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะในห้องพักหรือต่อหน้าแขก หากมีความจำเป็นจริงๆ ควรพูดเบาๆ

2.12.4.11 ทำความสะอาดเครื่องใช้และเครื่องทุ่นแรงต่างๆ ให้เรียบร้อยเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว หากมีการชำรุดเสียหายต้องรายงานหัวหน้าประจำชั้นเพื่อส่งซ่อมแซม

2.12.4.12 อย่านำผ้าที่ใช้สำหรับแขกไปทำความสะอาดห้อง เช่น ใช้ผ้าเช็ดตัวไปทำความสะอาดอ่างน้ำหรือเคาน์เตอร์ ใช้ผ้าเช็ดเท้าไปเช็ดโถชักโครก เป็นต้น

2.12.4.13 ถ้าพบว่าสิ่งของภายในห้องพักชำรุดเสียหาย เช่น ท่อน้ำอุดตัน แก้วโยก หลอดไฟเสีย ต้องรายงานหัวหน้าประจำชั้นทราบทันที

สรุปแผนผังการปฏิบัติงาน และตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ นั้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ และความเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติของแต่ละแห่ง แต่ละโรงแรม ทั้งนี้เพื่อช่วยเป็นแนวทางให้พอเข้าใจ และเปรียบเทียบกับต่างประเทศเท่านั้น หน้าที่ความรับผิดชอบของแผนกแม่บ้านมีหลักสำคัญที่ต้องคำนึงถึง และปฏิบัติให้ได้มาตรฐานในเรื่องความสะอาด สะดวก สบาย ความสวยงาม ความปลอดภัย และความประหยัด

2.13 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญเจือ (2540) ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการศึกษาทั้ง 4 ด้านปรากฏว่าสถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับดีมาก คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาผล

การวิเคราะห์รายชื่อในแต่ละด้านปรากฏผลการวิจัยดังนี้ ด้านวิชาการ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับ 1 คือสามารถนำความรู้ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ ด้านวิชาชีพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับ 1 คือ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตน และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ มีทักษะในการผลิตทางธุรกิจอุตสาหกรรม ด้านบุคลิกภาพ พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับ 1 คือ สามารถรักษาชื่อเสียง และความลับของสถานประกอบการ และคุณลักษณะที่ต้องการอันดับสุดท้าย ได้แก่ เป็นผู้เสนอแนวความคิดที่เป็นประโยชน์ต่องาน ด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษามากเป็นอันดับ 1 คือ ความซื่อสัตย์ สุจริต และอันดับสุดท้าย ได้แก่ มุ่งมั่นอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งแวดล้อมในหน่วยงาน และสังคม การเปรียบเทียบเกี่ยวกับความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาทั้ง 4 ด้านของสถานประกอบการ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประเภทอุตสาหกรรมต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

บุษกร (2543) ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้านอยู่ในเกณฑ์มาก เท่ากันจำนวน 2 ด้าน คือคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และสุดท้ายคือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

دنقاش (2547) ศึกษาคุณลักษณะและแนวทางในการสร้างผู้นำทันตแพทย์ไทยที่พึงประสงค์ของประเทศไทยในทศวรรษหน้า ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะผู้นำทันตแพทย์ที่พึงประสงค์ของประเทศไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2545 – 2555) ซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน และให้ความสำคัญเรียงจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ คือทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านทักษะทางสังคม ด้านสติปัญญาความรู้ความสามารถแบบของผู้ผู้นำ ด้านการสร้างแรงจูงใจ ส่วนแนวทางในการสร้างผู้นำทันตแพทย์ไทยที่พึงประสงค์ของประเทศไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2545 - 2555) นั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน โดยได้แบ่งออกเป็น 3 แนวทาง คือ ควรมีการปรับ

หลักสูตรการเรียนการสอนทันตแพทย์ ให้มีความยืดหยุ่นทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ เพื่อตอบสนองความต้องการ และแก้ไขปัญหาในพื้นที่จริงได้ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้เกิดภาวะผู้นำ รวมทั้งควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาด้วย เมื่อจบการศึกษาแล้ว ก็มีการเปิดอบรมเพื่อพัฒนาผู้นำอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการสนับสนุนให้มีโอกาสในการแสดงความเป็นผู้นำสาขาอื่น ๆ ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือหลักสูตร การเรียนการสอนควรส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำ และให้มีการพัฒนาคุณลักษณะทางด้านอารมณ์ คุณธรรมและจริยธรรม และเมื่อจบการศึกษาก็ควรมีการสนับสนุนให้มีโอกาสในการแสดงความเป็นผู้นำสาขาอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านทันตสาธารณสุขเท่านั้น

รุ่งโรจน์ (2549) ศึกษาพัฒนามาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรมไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรมประเทศไทย ในฝ่ายต้อนรับส่วนหน้า ระดับ1 ระดับ2 และระดับ 3 โดยผู้วิจัยได้เชิญเจ้าของอาชีพจาก สมาชิกสมาคมในโรงแรมไทยภาคตะวันตก และผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา มาประชุมเพื่อกำหนดสมรรถนะการต้อนรับ ตามแบบวัฒนธรรมไทย และระดับคุณวุฒิที่มีลักษณะพึงประสงค์ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์หน้าที่ผลการวิจัยได้มาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมโรงแรม การบริหารตามแบบวัฒนธรรมไทย 3 ระดับ คือ คุณวุฒิวิชาชีพระดับ 1 คุณวุฒิวิชาชีพระดับ 2 และคุณวุฒิวิชาชีพระดับ 3 กลุ่มงานโรงแรมอุตสาหกรรม และได้ทำการทดลองประเมินคุณวุฒิวิชาชีพในระดับ1 ระดับ 2 และระดับ 3 จากกลุ่มตัวอย่าง 10 คน ผลการประเมินมีผู้ผ่านการประเมินจำนวน 10 คน และความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนักวิชาการมีความเห็นว่าคุณวุฒิวิชาชีพกลุ่มงานอุตสาหกรรมโรงแรมไทย มาตรฐานอาชีพโรงแรมมีประโยชน์ และมีความเหมาะสมกับมาตรฐานสากลทั่วไปในระดับมาก

พีระนันท์ และคณะ (2554) ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนพรัตน์ วชิระ พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการโดยประเมินจาก ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการทุกด้านและโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด คือ 4.63 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.404 โดยผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตพยาบาล ที่มีความสามารถ ด้านวิชาชีพมีความต้องการมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.85 รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ ด้านวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.75 4.58 4.55 4.54 และ 4.52 ตามลำดับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.352 0.446 0.325 0.452 0.339 และ 0.352 ตามลำดับ

สุวิมล (2553) ศึกษาความสอดคล้องของบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศไทยกับความต้องการของผู้ประกอบการ พบว่า 1) คุณลักษณะของบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ นอกจากคุณวุฒิด้านการศึกษาแล้ว ยังประกอบด้วยความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ 2) การเพิ่มสมรรถนะของบัณฑิต ต้องเน้นที่การพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน ทักษะในการสื่อสาร ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง ยิ่งไปกว่านั้นต้องเน้นพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพ ควบคู่ไปกับการสร้างความตระหนักต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล 3) สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการปรับปรุงด้านผู้สอน ความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้จากหลักสูตรและกระบวนการประเมินความรู้เชิงวิชาชีพ

สถาบันวิจัยและพัฒนา (2548) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 68.5 เห็นว่าบัณฑิตทำงานตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา เมื่อมีการรับบัณฑิตเข้าไปปฏิบัติงานในหน่วยงาน มีการฝึกอบรมให้ ในภาพรวมความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง มีค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านคือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ค่าเฉลี่ย 3.67) ด้านทักษะการปฏิบัติงานและความสามารถพิเศษ ค่าเฉลี่ย 3.63) และด้านบุคลิกภาพและทัศนคติ ค่าเฉลี่ย 4.07 คุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิตพบว่า อันดับที่ 1 คือ บัณฑิตต้องมีความรู้ในวิชาชีพ เฉพาะสาขาเป็นอย่างดี (คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น) อันดับที่ 2 คือ บัณฑิตมีความซื่อสัตย์ตรงเวลา แสดงออกถึงความรับผิดชอบ อันดับที่ 3 มีมนุษยสัมพันธ์ ทำงานเป็นทีมได้ ทัศนคติที่ดีต่อสถานประกอบการ อันดับที่ 4 และ 5 คือ มีความอดทนสูงงาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี อันดับที่ 6 คือ ความสามารถพิเศษอื่น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน ขับรถยนต์ได้ มีความอดทน สูงงาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี อันดับสุดท้ายที่ต้องการคือบัณฑิตมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมวัฒนธรรม จารีตประเพณี

จิรวัจน์ (2546) ศึกษาลักษณะการทำงานเป็นทีม ปัญหาและอุปสรรคการทำงานเป็นทีมและแนวทางการพัฒนาทีมงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการศึกษาพบว่าลักษณะการทำงานเป็นทีมของบุคลากรเป็นลักษณะมีการพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกทีมมีจิตสำนึกในการเข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเองโดยสมาชิกมีความรับผิดชอบในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายในระดับมากและมีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิก

ด้วยกัน ส่วนปัญหาอุปสรรคการทำงานเป็นทีมด้านผู้บริหาร คือ ไม่มีภาวะผู้นำ ในด้านผู้ปฏิบัติงานพบว่ามีความแตกต่างระหว่างบุคคล และความสามารถของสมาชิก ส่วนด้านอื่น ได้แก่ การขาดแรงจูงใจในการทำงาน สำหรับแนวทางการพัฒนาทีม พบว่าควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจนทั้งบทบาทหน้าที่ของผู้นำและสมาชิกรวมทั้งขอบเขตของงาน ควรเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสาร โดยการสื่อสารแบบเปิด หรือการสื่อสารสองทาง และควรมีการประชุมงานเพิ่มขึ้น

สรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ารัฐบาลได้กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาคุณภาพคน ในทุกมิติอย่างสมดุล ทั้งร่างกาย จิตใจ ความรู้ ทักษะและความสามารถ เพื่อให้คนไทยเพียงพร้อมในด้านคุณธรรม จริยธรรม และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาพ.ศ.2551 ซึ่งมุ่งพัฒนาการศึกษาให้คนไทย ทุกคนมีการศึกษาอย่างทั่วถึงโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ การจัดการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวินิจฉัยให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ความสามารถในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติ หรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ตั้งนั้นการศึกษาค้นคว้าได้นำกรอบมาตรฐานผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา

ข้อกำหนดที่ 1 ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงาน ที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

ข้อกำหนดที่ 2 ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถ นำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ

ข้อกำหนดที่ 3 ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

ข้อกำหนดที่ 4 ด้านความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

ข้อกำหนดที่ 5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ข้อกำหนดที่ 6 ด้านความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ และหลักสูตรสำเร็จ
การศึกษา

โดยให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด
ตามความต้องการของโรงแรมในระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างานห้องดอกไม้สดและแม่บ้าน ในโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมโรงแรมไทย จำนวน 34 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ

การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แบบสอบถามข้อมูลลักษณะประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553)

ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป จำนวน 10 ข้อ

ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ จำนวน 10 ข้อ

ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม จำนวน 10 ข้อ

ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม จำนวน 10 ข้อ

ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี จำนวน 10 ข้อ

ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด จำนวน 10 ข้อ
การกำหนดน้ำหนักได้กำหนดน้ำหนักของแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับดังนี้

ระดับน้ำหนัก 5 หมายถึง ความต้องการระดับมากที่สุด

ระดับน้ำหนัก 4 หมายถึง ความต้องการระดับมาก

ระดับน้ำหนัก 3 หมายถึง ความต้องการระดับปานกลาง

ระดับน้ำหนัก 2 หมายถึง ความต้องการระดับน้อย

ระดับน้ำหนัก 1 หมายถึง ความต้องการระดับน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามแบบปลายเปิด เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรม-ศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัย และวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาประเภทสาขาคหกรรม ศึกษาวิธีการประเมินค่าตามวิจัยของลิเคิร์ท

3.2.2.2 นำเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาและการสัมภาษณ์แม่บ้านและผู้รับผิดชอบ โดยตรงกับการจัดดอกไม้ในโรงแรมมาประยุกต์เป็นคำถามในแบบสอบถาม

3.2.2.3 นำกรอบมาตรฐานผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย เพื่อสอบถามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ทั้ง 6 ด้าน คือ

- ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
- ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ
- ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
- ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

- ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

- ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด

3.2.2.4 นำร่างแบบสอบถามขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นจึงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คนพิจารณาและตรวจสอบคุณภาพในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยค่าความสอดคล้องของข้อคำถามของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดมีเท่ากับ 0.98 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามของแบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในแต่ละด้านทั้ง 6 ด้าน ได้ค่า IOC แต่ละด้านดังนี้

หมายเหตุ ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับข้อความในแบบสอบถามให้เหมาะสมกับงาน เช่น ด้านที่ 1 คือ ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และด้านที่ 6 คือ ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพด้านงานดอกไม้สด

ตาราง 3.1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถาม

(N = 5)

ข้อความคำถาม	ค่า IOC
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป	0.90
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ	1.00
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	1.00
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	1.00
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	1.00
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด	1.00
ค่าเฉลี่ยค่า IOC ทั้งฉบับ	0.98

3.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับสมาคมโรงแรมไทย จำนวน 20 แห่ง เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

ตาราง 3.2 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถาม

(N = 5)

ข้อคำถาม	Cronbach's alpha
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป	0.70
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ	0.87
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	0.90
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	0.89
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	0.90
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด	0.86
แบบสอบถามทั้งหมด	0.97

การหาค่าความเชื่อมั่น ใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) (Jum, 1978) กำหนดไว้สำหรับงานวิจัยโดยการสำรวจ (Survey research) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) มากกว่า หรือเท่ากับ 0.70 จากการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นทั้งหมด เป็น 0.97 และในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้าน มีค่าใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) มากกว่า 0.70 ดังนั้นแบบสอบถามนี้จึงมีความเชื่อมั่นเพียงพอในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

3.3.1 การส่งแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลหลังจากนั้นทำการรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมายังผู้วิจัย

3.3.2 การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ประสานงานกับสถานประกอบการและไปรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการรวบรวมข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเบื้องต้น โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำไปเสนอเป็นรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยายดังนี้

3.4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและแปลผลโดยการบรรยาย

3.4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาทหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด

3.4.2.1 แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ความต้องการระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ความต้องการระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ความต้องการระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ความต้องการระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ความต้องการระดับน้อยที่สุด

3.4.2.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว และแปลผลโดยการบรรยาย

3.4.3 การทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว วิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.5.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.5.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.5.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.5.2 สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

3.5.2.1 หาความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) (เกษม, 2543)

3.5.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์, 2543)

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมข้อมูลสำเร็จรูป ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบ t-test สำหรับวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ ดังนี้

N	แทน	จำนวนหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างานห้องดอกไม้สด และแม่บ้าน ทั้งหมด
μ	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
σ	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากหัวหน้าฝ่ายบุคคล หัวหน้างานห้องดอกไม้สดและแม่บ้าน ในโรงแรมระดับ 3 ดาวและโรงแรมระดับ 4 ดาวในเขตกรุงเทพมหานครที่ได้รับการจัดระดับจากสมาคมโรงแรมไทย จำนวน 34 คน โดยแจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 34 ชุดและได้รับแบบสอบถามตอบกลับมารอบถ้วนทั้ง 34 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 มาทำการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และมีขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน โดยแสดงการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปรากฏตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของประชากร จำแนกตามเพศ อายุ ระดับตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ (N= 34)
เพศ		
ชาย	7	20.6
หญิง	27	79.4
อายุ		
25 – 34 ปี	7	20.6
35 – 44 ปี	10	29.4
45 – 54 ปี	12	35.3
55 ปีขึ้นไป	3	8.8
ไม่ระบุ	2	5.9
ระดับตำแหน่ง		
หัวหน้าฝ่ายบุคคล	10	29.4
หัวหน้างานดอกไม้สด	15	44.1
หัวหน้าแม่บ้าน	9	26.5
ประสบการณ์การทำงาน		
5 – 10 ปี	10	29.4
11 – 15 ปี	5	14.7
16 – 20ปี	7	20.6
21 ปีขึ้นไป	12	35.3

จากตาราง 4.1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน จำแนกได้ดังนี้ เพศ พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.4 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.6 อายุ พบว่า ส่วนใหญ่มี

อายุระหว่าง 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.3 อายุระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 และอายุระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 ตามลำดับ ระดับตำแหน่ง พบว่า เป็นหัวหน้างานดอกไม้สด คิดเป็นร้อยละ 44.1 หัวหน้าฝ่ายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 29.4 และหัวหน้าแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ตามลำดับ ประสบการณ์การทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 21 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 มีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 และมีประสบการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
  2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ
  3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม
  4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
  5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
  6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด
- นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปราบกฏผลตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด

(N=34)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงาน ที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไป	4.05	0.38	มาก
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงาน อาชีพ	4.03	0.51	มาก
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม	3.58	0.48	มาก
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นใน การศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่าง เหมาะสม	3.32	0.69	ปานกลาง
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.27	0.54	มาก
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงาน ดอกไม้สด	3.72	0.57	มาก
รวม	3.83	0.39	มาก

จากตาราง 4.2 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดโดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.83$, $\sigma = 0.39$) และได้จำแนกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดเป็นรายด้าน ส่วนใหญ่ระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.54$) ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.38$) ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.51$) ด้านความรู้

ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด ($\mu = 3.72$, $\sigma = 0.57$) และด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.48$) นอกจากนี้ยังพบว่า ความต้องการคุณลักษณะในด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.32$, $\sigma = 0.69$) และแยกรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

(N=34)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป			
1.1 มีความรู้และทักษะในวิชาชีพด้านงานจัดดอกไม้ตามที่โรงแรมกำหนด	3.97	0.63	มาก
1.2 รู้การเปลี่ยนแปลงของการจัดดอกไม้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	3.85	0.78	มาก
1.3 มีความรู้เรื่องแนวโน้มการพัฒนางานจัดดอกไม้	4.09	0.79	มาก
1.4 มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพการจัดดอกไม้	3.56	0.56	มาก
1.5 มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพด้านงานจัดดอกไม้	3.62	0.82	มาก
1.6 มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน	4.50	0.57	มาก

ตาราง 4.3 (ต่อ)

(N=34)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความ ต้องการ
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลงไป			
1.7 มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับอาชีพและ สามารถทำงานเป็นทีม	4.35	0.60	มาก
1.8 มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพด้านงาน จัดดอกไม้อย่างต่อเนื่อง	4.09	0.67	มาก
1.9 มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามต่อวิชาชีพ	4.38	0.60	มาก
1.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	4.05	0.38	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.05$, $\sigma = 0.38$) ซึ่งความต้องการคุณลักษณะในด้านนี้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะมากที่สุด ในเรื่องของการมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.57$) รองลงมา คือ เรื่องของการมีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามต่อวิชาชีพ ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.60$) มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับอาชีพและสามารถทำงานเป็นทีม ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.60$) มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.67$) มีความรู้เรื่องแนวโน้มการพัฒนางานจัดดอกไม้ ($\mu = 4.09$, $\sigma = 0.79$) มีความรู้ในวิชาชีพตามที่โรงแรมกำหนด ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.63$) การเปลี่ยนแปลงของการจัดดอกไม้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.78$) มีความรู้และทักษะในการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.82$) และมีความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพ ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.56$) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้าน คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ

(N=34)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความต้องการ
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ			
2.1 มีความรู้ความสามารถด้านการคำนวณวัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้	3.56	0.79	มาก
2.2 มีความสามารถด้านการคำนวณราคาในการจัดดอกไม้	4.00	0.78	มาก
2.3 มีความสามารถในการคิดวางแผนการอย่างเป็นระบบในการปฏิบัติงานด้านงานดอกไม้	4.09	0.83	มาก
2.4 มีความรู้ในการบำรุงรักษาและการหมั่นเวียนดอกไม้มาใช้ใหม่ตามความเหมาะสม	4.44	0.71	มาก
2.5 มีความรู้ในการยืดอายุการใช้งานของดอกไม้	4.12	0.81	มาก
2.6 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้วัสดุทดแทน	4.00	0.82	มาก
2.7 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาทางานได้อย่างเป็นระบบ	3.97	0.67	มาก
2.9 มีความสามารถในการใช้วัสดุติดอย่างคุ้มค่าและประหยัด	4.15	0.61	มาก
2.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	4.03	0.51	มาก

จากตาราง 4.4 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.51$) ซึ่งมากที่สุดในเรื่องของมีความรู้ในการดูแลรักษาและการหมั่นเวียน ดอกไม้มาใช้ใหม่ตามความเหมาะสม ($\mu = 4.44$, $\sigma = 0.71$) รองลงมาคือ เรื่องของการมีความสามารถในการใช้วัสดุติดอย่าง

คุ่มค่าและประหัยัด ($\mu = 4.15, \sigma = 0.61$) มีความรู้ในการดูแลรักษาดอกไม้ ($\mu = 4.12, \sigma = 0.81$) มีความสามารถคิดวางแผนการอย่างเป็นระบบในงานปฏิบัติงาน ($\mu = 4.09, \sigma = 0.83$) มีความสามารถด้านการคำนวณราคาการจัดดอกไม้ ($\mu = 4.00, \sigma = 0.78$) มีความสามารถในการประยุกต์ใช้วัสดุทดแทน ($\mu = 4.00, \sigma = 0.82$) มีความสามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหางานได้อย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.97, \sigma = 0.67$) มีความรู้ในการเก็บรักษาเครื่องมือวัสดุ-อุปกรณ์อย่างถูกต้อง ($\mu = 3.91, \sigma = 0.79$) และมีความรู้ความสามารถด้านการคำนวณวัสดุอุปกรณ์ ($\mu = 3.56, \sigma = 0.79$) ตามลำดับ

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ดำเนินงานดอกไม้สด	μ	σ	(N=34)
			ระดับความต้องการ
3. ด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม			
3.1 มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียนภาษาไทย	3.85	0.89	มาก
3.2 มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	3.03	0.83	ปานกลาง
3.3 มีความสามารถใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทย และอังกฤษ	2.50	0.93	ปานกลาง
3.4 มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ด้านงานจัดดอกไม้ ให้กับผู้ร่วมงาน	3.82	0.63	มาก
3.5 มีทักษะความสามารถนำเสนอผลงานการจัด ดอกไม้	3.68	0.73	มาก
3.6 มีความสามารถสื่อสารเพื่อให้ผู้รับบริการมั่นใจ	3.97	0.63	มาก
3.7 มีความสามารถสั่งการและชี้แจงหรือแสดงความ คิดเห็น	3.74	0.79	มาก

ตาราง 4.5 (ต่อ)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	(N=34)
			ระดับความต้องการ
3. ด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม			
3.8 มีความสามารถติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น	3.91	0.51	มาก
3.9 มีความสามารถและทักษะเสนอแผนงาน/ โครงการเกี่ยวกับงานจัดดอกไม้	3.71	0.76	มาก
3.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	3.58	0.48	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.58$, $\sigma = 0.48$) ซึ่งความต้องการคุณลักษณะส่วนใหญ่ในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะมากที่สุดในเรื่องของมีความสามารถสื่อสารเพื่อให้ผู้รับบริการมั่นใจ ($\mu = 3.97$, $\sigma = 0.63$) มีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.51$) มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียนภาษาไทย ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.89$) มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.63$) มีความสามารถการสั่งการ และชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น ($\mu = 3.74$, $\sigma = 0.79$) มีความสามารถและทักษะเสนอแผนงานโครงการ ($\mu = 3.71$, $\sigma = 0.76$) มีทักษะความสามารถในการนำเสนอผลงาน ($\mu = 3.68$, $\sigma = 0.73$) และข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ ($\mu = 3.03$, $\sigma = 0.83$) และมีความสามารถใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทยและอังกฤษ ($\mu = 2.50$, $\sigma = 0.93$)

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม

(N=34)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความต้องการ
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม			
4.1 มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	3.18	0.76	ปานกลาง
4.2 มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการแก้ปัญหาเมื่อใช้คอมพิวเตอร์	2.88	0.98	ปานกลาง
4.3 มีทักษะในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดดอกไม้จากแหล่งต่างๆอย่างเป็นระบบ	3.35	0.92	ปานกลาง
4.4 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.44	0.75	ปานกลาง
4.5 มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบงานดอกไม้สด	3.47	0.71	ปานกลาง
4.6 มีความสามารถในการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ได้อย่างเหมาะสม	3.59	0.70	มาก
4.7 มีความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนางานด้านดอกไม้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน	3.26	0.86	ปานกลาง
4.8 มีความสามารถในการจัดการข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.53	0.83	มาก
4.9 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ	3.18	0.97	ปานกลาง
4.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	3.32	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 4.6 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.32$, $\sigma = 0.69$) ซึ่งความต้องการคุณลักษณะบางส่วนในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะมากที่สุด คือ มีความสามารถในการนำความรู้จากเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเหมาะสม ($\mu = 3.59$, $\sigma = 0.70$) มีความสามารถในการจัดการข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.83$) และส่วนใหญ่ในด้านนี้จะอยู่ในระดับปานกลางดังนี้มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบงานดอกไม้สด ($\mu = 3.47$, $\sigma = 0.71$) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ($\mu = 3.44$, $\sigma = 0.75$) มีทักษะในการใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.35$, $\sigma = 0.92$) มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน ($\mu = 3.26$, $\sigma = 0.86$) มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.76$) มีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.97$) และมีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการแก้ปัญหาเมื่อใช้คอมพิวเตอร์ ($\mu = 2.88$, $\sigma = 0.98$)

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	(N=34)
			ระดับความต้องการ
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี			
5.1 มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.38	0.49	มาก
5.2 มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน	4.41	0.66	มาก
5.3 เป็นผู้ที่มีความศรัทธายึดมั่นในศาสนา	3.74	0.75	มาก
5.4 มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดีมีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน	4.09	0.75	มาก
5.5 มีความขยัน อดทน ในการงานให้สำเร็จลุล่วง	4.35	0.69	มาก

ตาราง 4.7 (ต่อ)

		(N=34)	
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความ ต้องการ
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และ มนุษยสัมพันธ์ที่ดี			
5.6 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	4.18	0.63	มาก
5.7 ละเว้นหลักเลียงสิ่งเสพติดและอบายมุข	4.41	0.66	มาก
5.8 มีการปฏิบัติงานตรงต่อเวลา รักษาวินัย มีความซื่อสัตย์ และประหยัด	4.47	0.62	มาก
5.9 มีความภาคภูมิใจและศรัทธาในวิชาชีพ	4.38	0.74	มาก
5.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	4.27	0.54	มาก

จากตาราง 4.7 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมี
บุคลิกภาพที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$, $\sigma = 0.54$) ซึ่ง
ความต้องการคุณลักษณะด้านนี้อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะ
มากที่สุด ในเรื่องมีการปฏิบัติงานตรงต่อเวลา รักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัด ($\mu = 4.47$,
 $\sigma = 0.62$) รองลงมา คือ มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน ($\mu = 4.41$,
 $\sigma = 0.66$) ละเว้นหลักเลียงสิ่งเสพติดและอบายมุข ($\mu = 4.41$, $\sigma = 0.66$) มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น
($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.49$) มีความภาคภูมิใจและศรัทธาในวิชาชีพ ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.74$) มีความ
ขยัน อดทน ในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง ($\mu = 4.35$, $\sigma = 0.69$) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น
($\mu = 4.18$, $\sigma = 0.63$) มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดีมีสัมมาคารวะ อ่อนน้อม ถ่อมตน ($\mu = 4.09$,
 $\sigma = 0.75$) เป็นผู้ที่มีความศรัทธายึดมั่นในศาสนา ($\mu = 3.74$, $\sigma = 0.75$) ตามลำดับ

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ ด้านความรู้ตาม
มาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด

(N=34)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	μ	σ	ระดับความ ต้องการ
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด			
6.1 มีความรู้และทักษะการออกแบบและจัดดอกไม้ แบบสากล	3.94	0.65	มาก
6.2 มีทักษะการคิดออกแบบการจัดดอกไม้แบบไทย	3.79	0.91	มาก
6.3 มีความสามารถออกแบบจัดต้นไม้และไม้กระถาง	3.62	0.74	มาก
6.4 มีทักษะการบริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.88	0.77	มาก
6.5 มีความสามารถจัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนา งานบุคลากร	3.56	0.75	มาก
6.6 มีความสามารถตรวจสอบคุณภาพผลงาน	3.79	0.64	มาก
6.7 มีทักษะและความสามารถบริหารจัดการข้อมูล และวัสดุ	3.32	0.68	ปานกลาง
6.8 มีความสามารถบริหารจัดการพื้นที่การทำงาน และสิ่งแวดล้อม	3.62	0.78	มาก
6.9 สร้างและเผยแพร่ผลงานการจัดดอกไม้ที่เป็น เอกลักษณ์ไทย	3.91	0.83	มาก
6.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-
รวม	3.72	0.57	มาก

จากตาราง 4.8 พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด อยู่ใน
ระดับมาก ($\mu = 3.72$, $\sigma = 0.57$) ซึ่งความต้องการคุณลักษณะในด้านนี้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
โดยมีค่าเฉลี่ยความต้องการคุณลักษณะมากที่สุด ในเรื่อง มีความรู้และทักษะในการออกแบบ
และจัดดอกไม้แบบสากล ($\mu = 3.94$, $\sigma = 0.65$) สร้างและเผยแพร่ผลงานการจัดดอกไม้ที่เป็น
เอกลักษณ์ไทย ($\mu = 3.91$, $\sigma = 0.83$) มีทักษะการบริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.77$) มีความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพผลงาน ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.64$) มีทักษะในการคิดออกแบบการจัดดอกไม้แบบไทย ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.91$) มีความสามารถออกแบบจัดต้นไม้ และไม้กระถาง ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.74$) มีความสามารถบริหารจัดการพื้นที่การทำงานและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 3.62$, $\sigma = 0.78$) มีความสามารถจัดทำแผนกลยุทธ์ในการพัฒนางานบุคลากร ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.75$) และอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลและวัสดุ ($\mu = 3.32$, $\sigma = 0.68$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว ตามสมมติฐานที่ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบแบบ (t-test) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปรากฏดังตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนและระดับความต้องการของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	(N=34)					
	3 ดาว (n = 8)			4 ดาว (n = 26)		
	μ	σ	ระดับความต้องการ	μ	σ	ระดับความต้องการ
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การทำงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป	4.07	0.40	มาก	4.04	0.38	มาก
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ	4.17	0.50	มาก	3.98	0.52	มาก

ตาราง 4.9 (ต่อ)

(N=34)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด	3 ดาว (n = 8)			4 ดาว (n = 26)		
	μ	σ	ระดับ ความต้องการ	μ	σ	ระดับ ความต้องการ
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	3.85	0.59	มาก	3.50	0.42	มาก
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม	3.58	0.89	มาก	3.24	0.61	มาก
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.58	0.37	มากที่สุด	4.17	0.55	มาก
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพด้านงานดอกไม้สด	4.03	0.63	มาก	3.62	0.53	มาก
รวม	4.05	0.48	มาก	3.76	0.35	มาก

ตาราง 4.10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

(N=34)

ระดับโรงแรม	N	μ	σ	t - value	Sig.
3 ดาว	8	4.05	0.48	1.88	.070
4 ดาว	26	3.76	0.35		

จากตาราง 4.10 พบว่า เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 4.11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n = 8)		4 ดาว (n = 26)			
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป						
1.1 มีความรู้และทักษะในวิชาชีพด้านงานจัดดอกไม้ตามที่โรงแรมกำหนด	3.88	0.64	4.00	0.63	-0.48	0.63
1.2 รู้การเปลี่ยนแปลงในการจัดดอกไม้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน	3.88	0.84	3.85	0.78	0.09	0.93
1.3 มีความรู้เรื่องแนวโน้มการพัฒนาการจัดดอกไม้	3.75	1.04	4.19	0.69	-1.40	0.17
1.4 มีความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพการจัดดอกไม้	3.56	0.56	3.54	0.51	0.38	0.71
1.5 มีความรู้และทักษะการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพด้านงานจัดดอกไม้	3.63	0.92	3.62	0.80	0.03	0.98

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n = 8)		4 ดาว (n = 26)			
	μ	σ	μ	σ		
1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป						
1.6 มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน	4.63	0.52	4.46	0.58	0.71	0.48
1.7 มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะสมกับอาชีพ และสามารถทำงานเป็นทีม	4.38	0.74	4.35	0.56	0.12	0.91
1.8 มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพด้านงานจัดดอกไม้อย่างต่อเนื่อง	4.25	0.46	4.04	0.72	0.78	0.44
1.9 มีคุณธรรมและค่านิยมที่มุ่งมาต่อวิชาชีพ	4.63	0.52	4.31	0.62	1.31	0.19
1.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	4.07	0.40	4.04	0.38	0.20	0.84

ตาราง 4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ความเข้าใจ
คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ของ
โรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

(N=34)

ด้าน	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)		t - value	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ ในงานอาชีพ						
2.1 มีความรู้ความสามารถด้านการ คำนวณวัสดุอุปกรณ์ในการจัด ดอกไม้	3.88	0.84	3.46	0.76	1.32	0.20
2.2 มีความสามารถด้านการคำนวณ ราคาการจัดดอกไม้	4.13	0.84	3.96	0.77	0.51	0.61
2.3 มีความสามารถคิดวางแผนการ อย่างเป็นระบบในการปฏิบัติงาน ด้านงานจัดดอกไม้	4.38	0.52	4.00	0.89	1.12	0.27
2.4 มีความรู้ในการดูแลรักษาและการ หมุนเวียน ดอกไม้มาใช้ใหม่ตาม ความเหมาะสม	4.63	0.74	4.38	0.70	0.84	0.41
2.5 มีความรู้ในการเก็บรักษาเครื่องมือ วัสดุ-อุปกรณ์การจัดดอกไม้ได้ อย่างถูกต้อง	3.75	0.71	3.96	0.82	-0.65	3.75
2.6 มีความรู้ในการยืดอายุการใช้งาน ของดอกไม้	4.13	0.64	4.12	0.86	0.03	0.98

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)			
	μ	σ	μ	σ		
2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ						
2.7 มีความสามารถประยุกต์ใช้วัสดุทดแทน	4.00	0.76	4.00	0.85	0.00	1.00
2.8 มีความสามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาทางานได้อย่างเป็นระบบ	4.25	0.46	3.88	0.71	1.36	0.18
2.9 มีความสามารถใช้อัตถุติบอย่างคุ้มค่าและประหยัด	4.38	0.52	4.08	0.63	1.22	0.23
2.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	4.17	0.50	3.98	0.52	0.88	0.39

ตาราง 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว (N=34)

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)			
	μ	σ	μ	σ		
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม						
3.1 มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียนภาษาไทย	4.13	1.13	3.77	0.82	0.99	0.33
3.2 มีความสามารถสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ	3.13	1.13	3.00	0.75	0.37	0.72
3.3 มีความสามารถใช้อื่นนอกจากภาษาไทยและอังกฤษ	3.13	1.13	2.31	.79	2.31	0.03*

ตาราง 4.13 (ต่อ)

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)			
	μ	ó	μ	ó		
3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม						
3.4 มีทักษะการถ่ายทอดความรู้ด้าน งานจัดดอกไม้ให้กับผู้ร่วมงาน	4.25	0.71	3.69	0.55	2.35	0.03*
3.5 มีทักษะความสามารถนำเสนอ ผลงานการจัดดอกไม้	3.88	0.84	3.62	0.70	0.88	0.39
3.6 มีความสามารถสื่อสารเพื่อให้ ผู้รับบริการมั่นใจ	4.13	0.84	3.92	0.56	0.79	0.43
3.7 มีความสามารถสั่งการและชี้แจง หรือแสดงความคิดเห็น	4.00	0.76	3.65	0.80	1.09	0.29
3.8 มีความสามารถติดต่อ ประสานงานกับบุคคลอื่น	4.00	0.54	3.88	0.52	0.55	0.59
3.9 มีความสามารถและทักษะการ เสนอแผนงาน/โครงการเกี่ยวกับ งานจัดดอกไม้	4.00	0.78	3.62	0.75	1.26	0.22
3.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	3.85	0.59	3.50	0.42	1.88	0.07

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ตาราง 4.14 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาคณะกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้และทักษะการใช้
เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่าง
เหมาะสม ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

(N=34)

ด้าน	3 ดาว (n=8)		4 ดาว(n=26)		t - value	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม						
4.1 มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์	3.38	0.92	3.12	0.71	0.84	0.41
4.2 มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการแก้ปัญหาเมื่อใช้คอมพิวเตอร์	3.13	1.13	2.81	0.94	0.80	0.43
4.3 มีทักษะในการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดดอกไม้จากแหล่งต่างๆ อย่างเป็นระบบ	3.63	0.92	3.27	0.92	0.96	0.35
4.4 มีความสามารถในเทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.63	0.92	3.38	0.70	0.79	0.43
4.5 มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบงานดอกไม้สด	3.63	0.92	3.42	0.64	0.70	0.49
4.6 มีความสามารถในการนำความรู้ด้านเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ผลงานการจัดดอกไม้ได้อย่างเหมาะสม	4.00	0.76	3.46	0.65	1.98	0.06

ตาราง 4.14 (ต่อ)

ด้าน	(N=34)				t - value	Sig.
	3 ดาว (n=8)		4 ดาว(n=26)			
	μ	σ	μ	σ		
4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม						
4.7 มีความสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนางานด้านดอกไม้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน	3.50	1.07	3.19	0.80	0.88	0.39
4.8 มีความสามารถจัดการข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.75	1.04	3.46	0.76	0.86	0.40
4.9 มีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ	3.63	1.06	3.04	0.92	1.53	0.14
4.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	3.58	0.89	3.24	0.61	1.25	0.22

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านคุณธรรม จริยธรรม
ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

(N=34)

ด้าน	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)		t - value	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี						
5.1 มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น	4.63	0.52	4.31	0.47	1.63	0.11
5.2 มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน	4.75	0.46	4.31	0.68	1.71	0.10
5.3 เป็นผู้ที่มีความศรัทธายึดมั่นในศาสนา	3.88	0.99	3.69	0.68	0.49	0.64
5.4 มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดีมีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน	4.50	0.54	3.96	0.77	1.83	0.08
5.5 มีความขยัน อดทน ในการงานให้สำเร็จลุล่วง	4.88	0.35	4.19	0.69	3.70	0.00*
5.6 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น	4.63	0.52	4.04	0.60	2.49	0.02*
5.7 ละเว้นหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดและอบายมุข	4.50	0.54	4.38	0.70	0.43	0.67
5.8 มีการปฏิบัติงานตรงต่อเวลารักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัด	4.88	0.35	4.35	0.63	3.01	0.01*
5.9 มีความภาคภูมิใจและศรัทธาในวิชาชีพ	4.63	0.52	4.31	0.79	1.06	0.30
5.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	4.58	0.37	4.17	0.55	1.98	0.06

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ตาราง 4.16 การวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จ
การศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ตามมาตรฐาน
วิชาชีพด้านงานดอกไม้ ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

(N=34)

ด้าน	3 ดาว (n=8)		4 ดาว (n=26)		t - value	Sig.
	μ	σ	μ	σ		
6. ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้						
6.1 มีความรู้และทักษะการ ออก แบบและจัดดอกไม้แบบสากล	4.25	0.71	3.85	0.61	1.57	0.13
6.2 มีทักษะการคิดออกแบบการจัด ดอกไม้แบบไทย	4.13	0.64	3.69	0.97	1.18	0.25
6.3 มีความสามารถออกแบบจัด ต้นไม้และไม้กระถาง	4.00	0.76	3.50	0.71	1.72	0.10
6.4 มีทักษะการบริการลูกค้าได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.64	3.81	0.80	1.02	0.32
6.5 มีความสามารถจัดทำแผน กลยุทธ์ในการพัฒนางานบุคลากร	3.63	0.92	3.54	0.71	0.28	0.78
6.6 มีความสามารถตรวจสอบ คุณภาพผลงาน	4.25	0.71	3.65	0.56	2.47	0.02*
6.7 มีทักษะและความสามารถ บริหารจัดการข้อมูลและวัสดุ	3.75	0.89	3.19	0.57	1.68	0.13
6.8 มีความสามารถบริหารจัดการ พื้นที่การทำงานและสิ่งแวดล้อม	3.88	0.64	3.54	0.81	1.07	0.29
6.9 สร้างและเผยแพร่ผลงานการจัด ดอกไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย	4.25	0.89	3.81	0.80	1.33	0.19
6.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น	-	-	-	-	-	-
รวม	4.03	0.63	3.62	0.53	1.82	0.08

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

จากตาราง 4.11 – 4.16 เมื่อพิจารณาความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ตามรายด้านทั้ง 6 ด้าน พบ โรงแรมทั้ง 2 ระดับมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์เป็นรายข้อพบว่า จากตาราง 4.13 ซึ่งแสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านทักษะในการใช้ภาษาของโรงแรม ระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านทักษะในการใช้ภาษาของโรงแรม ระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว มีความแตกต่างอยู่ 2 ข้อ คือ โรงแรม ระดับ 3 ดาว มีความต้องการในการมีความสามารถในการใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทยและอังกฤษ และ มีความต้องการมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน มากกว่าโรงแรมระดับ 4 ดาว และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

จากตาราง 4.15 ซึ่งแสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ของโรงแรมระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว พบว่า มีความแตกต่างกันอยู่ 3 ข้อ คือ โรงแรมระดับ 3 ดาว มีความต้องการคุณลักษณะในการมีความขยัน อดทน ในการงานให้สำเร็จลุล่วง การปฏิบัติงานตรงต่อเวลา รักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัดและการมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่นมากกว่าโรงแรมระดับ 4 ดาว และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

และจากตาราง 4.16 ซึ่งแสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้ของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว พบว่า โรงแรมระดับ 3 ดาว มีความต้องการคุณลักษณะในเรื่องการมีความสามารถตรวจสอบคุณภาพผลงานมากกว่าโรงแรมระดับ 4 ดาว และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$)

4.3 การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลรายด้าน ได้ดังนี้

4.3.1 ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมีความรู้และทักษะในวิชาชีพ ตามที่โรงแรมกำหนด มีการเปลี่ยนแปลงในการจัดดอกไม้ ในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีแนวโน้มในการพัฒนางานจัดดอกไม้ มีความรู้และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพ มีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ มีบุคลิกภาพที่ดีเหมาะกับอาชีพ และสามารถทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามต่ออาชีพ ะดับมาก เนื่องจากหลักสูตรต้องเป็นไปตามความต้องการของชุมชน และสังคม เพื่อให้มีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มพูนความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงานในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิชาชีพ และเป็นคณะกรรมการจัดทำ หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ หลักสูตรอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาการโรงแรม ได้จัดระบบการเรียนรู้ ในการประกอบอาชีพที่เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับพื้นฐานสู่ระดับวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างความคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ การทำงานเป็นทีม มีจริยธรรม และมีวินัยในการทำงาน เสริมสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชนทุกระดับในการพัฒนาสมรรถนะแรงงาน โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นที่หลากหลาย โดยเฉพาะวิชาการจัดดอกไม้ ได้จัดสอนให้กับชุมชนโดยมีนักเรียน นักศึกษา เป็นผู้ช่วยวิทยากร ได้รับการตอบรับอยู่ในระดับมาก เพราะสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นอาชีพเสริมได้ ส่งเสริมการฝึกงานในสถานประกอบการ เช่น ร้านดอกไม้ โรงแรม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ใน เรื่องพัฒนาสมรรถนะทักษะแรงงานให้รองรับการแข่งขันของประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร 2553 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เห็น ควรปรับปรุงในด้านการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อสร้างประสบการณ์ตรงให้กับผู้สำเร็จการศึกษา เนื่องจากการจัดดอกไม้เป็นการทำงานเป็นทีม ต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น และผู้ร่วมงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นควรกล้าแสดงความคิดเห็นตลอดจน นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กับงานจัดดอกไม้ ซึ่งเป็นทักษะปฏิบัติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งต่อผู้สำเร็จการศึกษามีองค์ประกอบดังกล่าว และสอดคล้องกับ จีรวัจน์ (2546) ซึ่งศึกษาเรื่อง

ลักษณะการทำงานเป็นทีม ปัญหา และอุปสรรคการทำงานเป็นทีม และแนวทางการพัฒนาทีมงานของบุคลากรของสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผลการศึกษา พบว่า การทำงานเป็นทีมของบุคลากรเป็นลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกทีมมีจิตสำนึกในการเข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเองโดยสมาชิกมีความรับผิดชอบในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายในระดับมากและมีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งตรงตามความต้องการของโรงแรมในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ในด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามที่การทำงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจและสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป อยู่ในระดับมาก

4.3.2 ด้านความรู้ความเข้าใจคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มีความรู้ความสามารถด้านการคำนวณ วัสดุอุปกรณ์ คำนวณราคาในการจัดดอกไม้ มีความสามารถในการคิดวางแผน การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีการบำรุงรักษา และการหมุนเวียนดอกไม้มาใช้ตามความเหมาะสม มีความรู้ในการเก็บรักษาเครื่องมือวัสดุ-อุปกรณ์ อย่างถูกต้อง ประยุกต์ใช้วัสดุทดแทน สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ไขปัญหาทางานได้อย่างมีระบบและใช้วัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อยู่ในระดับมาก เนื่องจากความรู้ ความเข้าใจ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีความจำเป็นในการคิดคำนวณดอกไม้ คำนวณต้นทุน กำไร ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมี เหตุผล คิดและทำงานเป็นระบบ ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์จะได้ศึกษารายวิชาในหมวดวิชาสามัญ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ ตามโครงสร้างหลักสูตร ในฐานะผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนหมวดวิชาชีพพื้นฐาน และวิชาชีพสาขางานคหกรรมการผลิต ได้สอดแทรกการคำนวณต้นทุน และกำหนดราคาขายรวมทั้งการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ บนพื้นฐานวิทยาศาสตร์ มีเหตุผล ซึ่งมีข้อกำหนดอยู่ในคำอธิบายรายวิชา สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันและในอาชีพได้ ซึ่งสอดคล้องกับอมรรัตน์ (2533) กล่าวถึง แนวทางทั่วไปในการเลือกอาชีพ ไม่ว่าจะเป็นแขนงงานใดจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับคุณวุฒิ ความรู้ การจัดการงาน อาชีพคหกรรมศาสตร์ ต้องเกี่ยวข้องกับความรู้ต่าง ๆ เช่น นักโภชนาการต้องมีความรู้ทางด้านอาหารและโภชนาการ ชีวเคมี เคมีทั่วไปและวิทยาศาสตร์ ทำให้เกิดแรงบันดาลใจ สร้างสรรค์ผลงานที่สวยงาม รวมถึงการดัดแปลงวัตถุดิบที่หลากหลายมาสร้างสรรคผลงานได้อย่างเหมาะสม นับเป็นคุณลักษณะสำคัญอีกด้านหนึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาที่จะต้องเรียนรู้ และสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นกับตนเองอยู่ตลอดเวลา

4.3.3 ด้านทักษะในการใช้ภาษา สื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่น นอกเหนือจากภาษาไทย

และภาษาอังกฤษมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน สามารถนำเสนอผลงาน สื่อสาร เพื่อให้ผู้รับบริการมีความมั่นใจ กล่าวแสดงความคิดเห็น ติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการจัดการศึกษาและบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และการเมือง เป็นแนวคิดหลักของการปฏิรูปการศึกษา และยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทย รัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญแก่การแก้ไขปัญหาค้นพื้นฐานระยะยาวของประเทศไทย โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน ในวิชาสำคัญ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เห็นความสำคัญในสิ่งดังกล่าว จึงมีนโยบายพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน นักศึกษา ให้ได้เรียนรู้ และฝึกอบรบกับเจ้าของภาษาเพื่อพัฒนาตนเอง และสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูป การศึกษาของประเทศอาเซียน โดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในอาเซียนภายใน ปี 2558 เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถเบื้องต้น ได้มากกว่า 2 ภาษา เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เพื่อการติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่น การถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการนำเสนอผลงาน หรือโครงการซึ่งต้องใช้เป็นประจำ เมื่อมีการปฏิบัติงานเกิดขึ้น สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานหลักสูตฺรอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา 2551 และสอดคล้องกับ สุมิล (2553) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ พบว่า คุณลักษณะของบัณฑิต เทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของผู้ประกอบการ นอกจากคุณวุฒิด้านการศึกษาแล้ว ยังประกอบด้วยความสามารถในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ความสามารถในการวิเคราะห์ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

4.3.4 ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และ ปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม มีความรู้และทักษะเบื้องต้น ใช้คอมพิวเตอร์เพื่อใช้ข้อมูล จากแหล่ง ต่าง ๆ สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในออกแบบงาน สร้างสรรค์งาน โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป พัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน และสามารถ ติดต่อสื่อสาร เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ และทักษะ เบื้องต้นในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร การใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการหาข้อมูล สอดคล้องกับ (สุวิมล, 2553) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นที่ต้องการของสถาน ประกอบการ นอกจากคุณวุฒิด้านการศึกษาแล้ว ยังประกอบด้วยความสามารถในการประยุกต์ใช้

เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม การเพิ่มสมรรถนะของบัณฑิตต้องเน้นที่การพัฒนาทักษะ การปฏิบัติงาน ทักษะในการสื่อสาร ความรับผิดชอบในวิชาชีพ ความสามารถในการพัฒนาตนเอง ซึ่งบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศไทยมีความจำเป็นต้องใช้ในสถานประกอบการ ส่วนคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของ โรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานครนั้น เห็นความสำคัญในด้านเทคโนโลยีที่จำเป็นในการค้นคว้า และ ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักจัดดอกไม้ ปฏิบัติงานตามใบสั่งงาน และอาศัยทักษะและความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานมากกว่าการใช้เทคโนโลยี ซึ่งจะเน้นการใช้ทักษะทางสายวิชาชีพ ส่วนใหญ่เป็นการปฏิบัติงานต้องอาศัยความรู้และทักษะและความคิด สร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานจนเกิดความชำนาญ ต้องมีกระบวนการคิด การจัดการให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ไขปัญหาเพื่อผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพและสามารถ นำไปประกอบอาชีพได้ และมีความศรัทธาในวิชาชีพ นักจัดดอกไม้เห็นความสำคัญของการจัด ดอกไม้ มนุษยชาติให้ความสำคัญกับการจัดดอกไม้มาทุกยุคทุกสมัย ซึ่งแต่ละชาติจะมีหลัก มีศิลปะ ในการจัดดอกไม้แตกต่างกันไป ในโรงแรมอาจจะมีมุมมองในลักษณะดังกล่าว จึงให้ ความสำคัญในด้านความรู้ และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็น ในการศึกษาค้นคว้า และ ปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมจึงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ(พีระนันท์ และ คณะ, 2554) กล่าวว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความต้องการให้บัณฑิตพยาบาล ที่มีความสามารถ ด้านวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยทั่วไปยังมีความต้องการในด้านเทคโนโลยีน้อยมากดังการศึกษาของ (สถาบันวิจัยและพัฒนา, 2548) พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิต อยู่ อันดับที่ 6 คือ ความสามารถพิเศษอื่น เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องใช้สำนักงาน ขับรถยนต์ได้ มีความอดทนสูงงาน แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี แต่อย่างไรก็ตามความรู้ความสามารถในการใช้ เครื่องมือและเทคโนโลยีต่าง ๆ ก็มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และเพิ่มทักษะในการ ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม และสอดคล้องกับวิจิตร (2540) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ การพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้ การปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ หรือความสามารถในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความรู้ เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เฉพาะเรื่อง ทำงานรับผิดชอบ ปรับปรุงเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ ความคิดในเรื่องต่าง ๆ จากวงแคบจน กว้างขวาง สามารถวิเคราะห์ กลั่นกรอง สัมพันธ์ปัจจัยต่าง ๆ ให้สอดคล้องกันในสภาวะที่

แปรเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดแรงจูงใจในการทำงานด้วยตนเองและใช้ความคิดอ่านอย่างรอบคอบของตนเอง มีจิตใจกว้างขวางยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงที่จะพัฒนาตนเองและคนให้ดีขึ้น

4.3.5 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพเหมาะสม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน มีการควบคุมอารมณ์ได้ดี มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อมถ่อมตน มีความขยัน อดทนในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง มีความเอื้อเฟื้อเพื่อแผ่ต่อผู้อื่น มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ และประหยัด มีความภูมิใจในศรัทธาในวิชาชีพ ระดับมาก เนื่องจากคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ เป็นคุณธรรมพื้นฐานที่ทุกวิชาชีพต้องการ เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาที่มุ่งเน้นคุณธรรม นำความรู้ ตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายหลักในการมุ่งสร้างเสริมคุณธรรมในระบบการศึกษาไทย เป็นการพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษา สร้างจิตสำนึกในคุณค่าและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ คุณธรรมทั้ง 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ เรียบร้อย สะอาดปราศจากความมัวหมองทั้งกาย และใจ สามัคคี มีความพร้อมเพียงกัน ช่วยปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ และมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว ทุกสถานศึกษาต้องยึดถือและปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรม ผู้วิจัย เป็นครูผู้สอน ได้ยึดถือและสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งตรงต่อความต้องการของโรงเรียนในระดับมาก สอดคล้องกับบุษกร (2543) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามความต้องการของสถานประกอบการในจังหวัดเชียงใหม่ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในเกณฑ์มากเช่นกัน เนื่องจากคุณธรรม จริยธรรมเป็นปัจจัยสำคัญพื้นฐานที่ทุกหน่วยงานต้องการ และมีผลต่อการปฏิบัติงานที่ดี และส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานโดยเฉพาะด้านดอกไม้สด และสอดคล้องกับ จีรวัจน์ (2546) ได้ศึกษาลักษณะการทำงานเป็นทีม ปัญหาและอุปสรรคการทำงานเป็นทีมและแนวทางการพัฒนาทีมงานของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า ลักษณะการทำงานเป็นทีมของบุคลากรเป็นลักษณะมีการพึ่งพาอาศัยกัน สมาชิกทีมมีจิตสำนึกในการเข้ามามีส่วนร่วมด้วยตนเอง โดยสมาชิกมีความรับผิดชอบในหน้าที่และงานได้รับมอบหมายในระดับมาก

4.3.6 ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานจัดดอกไม้สด มีความรู้และทักษะในการออกแบบจัดดอกไม้แบบสากล แบบไทย และนำต้นไม้และไม้กระถางมาจัดได้สวยงามตามรูปแบบซึ่งมาตรฐานอาชีพนักจัดดอกไม้จะต้องสามารถออกแบบการจัดดอกไม้แบบสากล และมีเอกลักษณ์เฉพาะของตน เช่น กীরตีชานา มีเอกลักษณ์การสร้างสรรค์ผลงาน คือ การจัดวางองค์ประกอบได้กลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว ประยุกต์ใช้การออกแบบ และองค์ประกอบศิลป์ในการออกแบบ ระบุชนิดของไม้ตัดดอกไม้ตัดใบ ตามประเภทของก้าน เตรียมดอกไม้ ใบไม้ วัสดุอุปกรณ์ สำหรับจัดดอกไม้ในภาชนะและจัดดอกไม้แบบต่าง ๆ เช่น การจัดพวงดอกไม้ การจัดดอกไม้งานแต่งงาน และการจัดดอกไม้ในงานโอกาสพิเศษ การจัดดอกไม้แบบไทยต้องสามารถออกแบบดอกไม้แบบไทยในพิธีต่าง ๆ เช่น พิธีแต่งงาน และงานโอกาสพิเศษ โดยจัดดอกไม้แบบไทยตกแต่งสถานที่ รวมถึงการออกแบบการจัดต้นไม้ การวางแผนจัดดอกไม้แบบสวนภาค สวนหย่อม และจัดต้นไม้ตกแต่งสถานที่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามมาตรฐานวิชาชีพตามความต้องการของโรงแรม ในเรื่องความรู้และทักษะการออกแบบและการจัดดอกไม้แบบสากล แบบไทย สามารถออกแบบการจัดต้นไม้และไม้กระถาง เพื่อบริการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากร สามารถตรวจสอบผลงาน มีทักษะและความสามารถบริหารจัดการข้อมูล และวัสดุบริหารพื้นที่การทำงานและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเผยแพร่ผลงานการจัดดอกไม้เป็นเอกลักษณ์ ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนวิชาการจัดดอกไม้แบบสากล และแบบไทย รวมทั้งเป็นผู้เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยทั้งในและต่างประเทศ ได้นำความรู้และทักษะที่ได้มาเป็นการสอน เพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับผู้สำเร็จการศึกษาเสมอ ซึ่งตรงกับความต้องการของโรงแรม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นทักษะและความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลและวัสดุ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากทักษะในด้านนี้จะบริหารจัดการข้อมูลและวัสดุจะถูกควบคุม และจัดการโดยแม่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับ สุขญา (2553) มาตรฐานวิชาชีพ มีทักษะในการบริการลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ มีการสร้างกลยุทธ์ในการพัฒนาบุคลากรคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพผลงาน บริหารจัดการข้อมูลและบริหารจัดการด้านวัสดุ สร้างผลงานการจัดดอกไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย ส่งเสริมการเผยแพร่รูปแบบผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทย เนื่องจากการจัดดอกไม้ที่เป็นไปตามยุคสมัยร่วมสมัย และการจัดดอกไม้ในเชิงประณีตศิลป์ ยังคงผสมผสานอยู่ทุกยุคทุกสมัย การนำแนวคิดมาดัดแปลง บูรณาการให้เกิดผลงาน และแนวคิดใหม่ ๆ จะต้องมีอยู่ในตัวของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อนำไปเชื่อมโยงกับการทำงานในโรงแรม ตามความต้องการของลูกค้าที่มีจำนวนมาก และมีความต้องการหลากหลาย

และเมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามแบบปลายเปิดโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความ
คิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ด้าน
งานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านความรู้ทักษะ
วิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปโดยมีความ
คิดเห็นเพิ่มเติม คือ ต้องมีความรอบรู้ เรียนรู้ตลอดเวลา ใส่ใจหาข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ได้ทัน
ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักดัดแปลงให้เกิดผลงานใหม่ ๆ ส่วนด้าน
ความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน
งานอาชีพ ด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ด้านความรู้และทักษะการ
ใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม และด้าน
คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่
ดี นั้น ไม่มีความคิดเห็นเพิ่มเติม และส่วนในด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด
โดยมีความคิดเห็นเพิ่มเติมคือ ควรมีการสอนแนวคิดในการจัดดอกไม้สมัยใหม่

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร

5.1 วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และวิธีดำเนินการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์

5.1.1.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร

5.1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

5.1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ

5.1.2 สมมติฐาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว แตกต่างกัน

5.1.3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ หัวหน้าฝ่ายบุคคล หรือ หัวหน้างานห้องดอกไม้สดในโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาวที่ขึ้นทะเบียนกับสมาคมโรงแรมไทยในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 34 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา คหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ คือ ความต้องการมากที่สุด ความต้องการมาก ความต้องการปานกลาง ความต้องการน้อย และความต้องการน้อยที่สุด และข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและแปลผลโดยการบรรยายดังนี้

5.2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและประกอบความเรียง

5.2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด โดยรวมทั้ง 6 ด้าน โดยแสดงค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้ว นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง และประกอบความเรียง การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย 2 ตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติ (t-test) และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมโดยใช้ค่าความถี่

จากการศึกษาคคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.2.3 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

5.2.3.1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรม-ศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้ ยกเว้นด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

5.2.3.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงแรมทั้ง 2 ระดับ มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.2.3.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ จากการวิจัยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด ตามความต้องการของโรงแรมเพิ่มเติมความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความต้องการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงแรมมีข้อเสนอแนะไว้ 2 ด้าน คือ

ก) ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป สถานประกอบการต้องการให้มีความรอบรู้ เร็วรู้ตลอดเวลา ใส่ใจหาข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดแปลกให้เกิดผลงานใหม่ ๆ ออกแบบงานด้วยคอมพิวเตอร์ เช่น คอมพิวเตอร์กราฟฟิก เข้ามาช่วยในการออกแบบ การทำ Ray out เพื่อให้ได้การจัดดอกไม้ที่มีความชัดเจนเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า

ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ ด้านทักษะการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม และมนุษยสัมพันธ์ที่ดีนั้น ไม่มีข้อเสนอแนะเนื่องจาก ข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหา

ข) ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สดควรมีการสอนแนวคิดในการจัดดอกไม้สมัยใหม่ ไปตามสมัยนิยม เช่น การจัดดอกไม้เป็นกลุ่มสี่, การจัดดอกไม้คละสี, การจัดดอกไม้ผสมผสานดอกไม้หลายชนิด, การจัดดอกไม้ผสมใบไม้ หรือการจัดดอกไม้โดยนำวัสดุอื่น เข้ามาจัดกับดอกไม้ ในบางครั้งยุคสมัยนิยมจัดแบบสากล หรือจัดดอกไม้แบบไทย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความทันสมัย

5.3 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

5.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 34 คน จำแนกได้ดังนี้ จำแนกตามเพศ พบว่าเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.4 และ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.6 จำแนกตามอายุ พบว่าส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.3 อายุระหว่าง 35-44 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 และอายุระหว่าง 25-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 ตามลำดับ ระดับตำแหน่ง พบว่า เป็นหัวหน้างานดอกไม้สด คิดเป็นร้อยละ 44.1 หัวหน้าฝ่ายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 29.4 และหัวหน้าแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 26.5 ตามลำดับ ประสพการณ์การทำงานพบว่า ส่วนใหญ่มีประสพการณ์การทำงานในช่วง 21 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 35.3 มีประสพการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.4 มีประสพการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 และมีประสพการณ์การทำงานอยู่ในช่วง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.7 ตามลำดับ

5.3.2 การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว

5.3.2.1 การวิเคราะห์ด้านความรู้ตามทักษะวิชาชีพหน้าที่การทำงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.07 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.04 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38 อยู่ในระดับมาก

5.3.2.2 การวิเคราะห์ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.98 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.52 อยู่ในระดับมาก

5.3.2.3 การวิเคราะห์ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.85 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59 อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.50 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.42 อยู่ในระดับมาก

5.3.2.4 การวิเคราะห์ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.58 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.24 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61 อยู่ในระดับมาก

5.3.2.5 การวิเคราะห์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.58 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.37 อยู่ในระดับมากที่สุด โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.17 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.55 อยู่ในระดับมาก

5.3.2.6 การวิเคราะห์ด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้สด โรงแรมระดับ 3 ดาว มีค่าเฉลี่ย 4.03 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.63 อยู่ในระดับมาก โรงแรมระดับ 4 ดาว มีค่าเฉลี่ย 3.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 อยู่ในระดับมาก

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรมระดับ 3 ดาว และ 4 ดาว ในเขตกรุงเทพมหานครนั้น โรงแรมทั้ง 2 ระดับ มีความระดับความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) และเมื่อแยกตามรายด้าน ซึ่งทั้ง 6 ด้านนั้น มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อศึกษาค่าเฉลี่ยรายข้อพบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สดด้านทักษะในการใช้ภาษาของโรงแรม ระดับ 3 ดาวและ 4 ดาว มีความแตกต่างอยู่ 2 ข้อ คือ โรงแรมระดับ 3 ดาว มีความต้องการในการมีความสามารถในการใช้ภาษาอื่นนอกจากภาษาไทยและอังกฤษ มากกว่าโรงแรมระดับ 4 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และโรงแรมระดับ 3 ดาว มีความต้องการมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน มากกว่าโรงแรมระดับ 4 ดาว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) เมื่อวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบ

แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้แก่ ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป คือ ต้องมีความรอบรู้ตลอดเวลา ใส่ใจหาข้อมูลเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ได้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงในการจัดดอกไม้ในอดีต เป็นการจัดดอกไม้แบบใช้ดอกไม้ชนิดเดียว การจัดแบบกลุ่มสี และการใช้สีดอกไม้ตัดกันไปไม้จะจัดใส่ด้านหลัง และด้านล่างเสมอปากภาชนะ รูปแบบการจัดจะเป็นการเลียนแบบธรรมชาติ เช่น กอหญ้า กอต้นไม้ ดอกไม้ลักษณะเป็นพุ่ม ๆ ต้นไม้ยืนต้น สาขาเป็นรูปร่าง รูปทรงต่าง ไม้เลื้อย ที่เกาะเกี่ยวทอดช่อดอกกิ่ง และพืชชูเหนือน้ำ นอกจากนี้ยังสามารถนำรูปทรงต่างๆ ที่ธรรมชาติได้สร้างสรรค์ไว้มาเป็นรูปแบบในการจัดดอกไม้ เช่น รูปทรงพระจันทร์ครึ่งเสี้ยว รูปทรงไข่ไก่ เป็นต้น จากการเรียนรู้ได้จากธรรมชาติ มนุษย์ได้สร้างสรรค์ดัดแปลงรูปแบบต่างๆ เพื่อเกิดความแตกต่างโดยการจินตนาการของนักจัดดอกไม้ เช่น รูปเรขาคณิต รูปทรงตัวอักษร รูปทรงภาชนะ รูปทรงสถาปัตยกรรม รูปทรงสัญลักษณ์อื่น ปัจจุบันการศึกษาเข้ามามีบทบาทกับนักจัดดอกไม้ โดยเฉพาะการศึกษาในด้านวิชาชีพด้านคหกรรมศาสตร์ของสถาบันต่างๆ ที่มีคณะคหกรรมศาสตร์ โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญของวิชาชีพจัดดอกไม้ โดยนำวิชาที่มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกัน เช่น วิชาศิลปะการออกแบบ วิชาศิลปะประดิษฐ์ วิชาเขียนลวดลายด้วยสี และวิชาจัดดอกไม้ จากการศึกษาวิชาต่างๆ สามารถนำมาบูรณาการในรายวิชา ร่วมกันประกอบกับการจัดดอกไม้ จะต้องใช้หลักการออกแบบ การวางแผน ปริมาณการใช้สีและยังใช้องค์ประกอบในทางศิลปะ เพื่อให้เข้าใจในเรื่องความงามซึ่งองค์ประกอบทางศิลปะที่ใช้ในการจัดดอกไม้มี ดังนี้ ความกลมกลืน ความเป็นหนึ่ง สี ความรู้สึกต่อการใช้สีของดอกไม้ ปริมาณการใช้สี ความสมดุล ขนาด สัดส่วน จุดเด่น จังหวะ เส้น รูปทรง ช่องว่าง พื้นผิว รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป มีการพัฒนางานจัดดอกไม้มีความรู้ทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพ สามารถทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาตนเอง และพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง มีการจัดดอกไม้สมัยใหม่โดยใช้จินตนาการสร้างสรรค์ผลงาน การใช้วัสดุอื่นมาประกอบ เช่น กิ่งไม้ ลูกไม้ ผลไม้ ผัก กระดาษสาและผ้า มาช่วยในการตกแต่งในการจัดดอกไม้เพื่อให้เกิดผลงานใหม่ๆ และด้านความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ เน้นด้านการจัดดอกไม้ซึ่งการใช้เทคโนโลยีในการค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของผู้ประกอบการโรงแรม ต้องการ

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของโรงแรม ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อยู่ในระดับมากเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายคุณธรรมนำความรู้ ตามแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดทิศทางและเป้าหมายหลักในการมุ่งสร้างเสริมคุณธรรมในระบบการศึกษาไทยเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการศึกษาที่ใช้คุณธรรมนำความรู้พัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้และอยู่ดีมีสุขโดยมีกลุ่มเป้าหมายหลักคือ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ครู คณาจารย์ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างคุณธรรมในระบบการศึกษา สร้างจิตสำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาคน โดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความรู้ และอยู่ดีมีสุขด้วยคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ชยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพเรียบร้อย สะอาด ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกายและใจ สามัคคี ร่วมใจปฏิบัติงาน ให้บรรลุผลตามหน้าที่ต้องการและมีน้ำใจ ไม่เห็นแก่ตัว รวมถึงทุกสถานศึกษาจะต้องยึดถือ และปฏิบัติให้เกิดเป็นรูปธรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อผู้เรียน หรือเยาวชนจะเป็นผู้มีคุณธรรมเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในสังคม ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนได้สอดแทรกคุณธรรมดังกล่าวในรายวิชาต่างๆ ส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีตรงตาม โรงแรมต้องการ ซึ่งความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร หรือจัดการเรียนการสอนงานด้านดอกไม้ โดยใช้ความร่วมมือกับสถานประกอบการด้านโรงแรม ให้นักเรียน นักศึกษาได้เข้าฝึกงาน เพื่อให้มีทักษะ หรือความรู้รองรับการทำงานในโรงแรม รวมทั้งต้องสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ รวมถึงความประหยัด ปฏิบัติงานในหน้าที่ต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพผลงานดี รวดเร็ว เสียค่าใช้จ่ายน้อย และประหยัดเวลา ทุกสถานศึกษาจะต้องยึดถือทักษะด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ควรมีการสอนโปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดดอกไม้ตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงภาษาเพื่อการสื่อสารให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารถใช้รองรับมาตรฐานอาเซียนได้ในอนาคต

ในอนาคต (พ.ศ. 2558) สมาคมอาเซียนมีความต้องการที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ประชากรในกลุ่มอาเซียนมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีความร่วมมือระหว่างประเทศไทยด้านการศึกษา สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะการขยายโอกาสทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพการศึกษา การศึกษาด้านอาชีวศึกษามีบทบาทให้การศึกษาด้านอาชีพ และยังมีการแนะนำวัฒนธรรมด้านอาหาร การจัดดอกไม้ และการแต่งกาย ผู้ศึกษาได้มีโอกาสนำความรู้หลากหลายของแต่ละชาติมาผสมกลมกลืนกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ ควรเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะแรงงาน สมรรถนะของการผลิตกำลังคน การพัฒนาแรงงานให้มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นสิ่งสำคัญ เด็กและเยาวชนควรเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และทักษะชีวิต

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.4.2.1 ควรทำการวิจัยในการศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอื่น ๆ ตามความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสายวิชาชีพ ที่สามารถประกอบอาชีพได้ และเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงาน

5.4.2.2 ควรศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สดตามความต้องการของสถานประกอบการอื่น ๆ เพื่อให้ครอบคลุมลักษณะการจัดดอกไม้ทั้งหมดที่มี ถ้าเห็นว่างานด้านดอกไม้ในโรงแรมเป็นตลาดแรงงานที่ส่งผู้เรียนไปทำงานได้มาก อาจเปรียบเทียบโรงแรมในกรุงเทพมหานคร หรือต่างจังหวัดเพื่อศึกษาคูณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด อย่างแท้จริง เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาชีพดอกไม้ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

5.4.2.3 ในการศึกษาควรเลือกประชากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดดอกไม้โดยตรง ซึ่งได้แก่ หัวหน้าห้องดอกไม้ และหัวหน้าแม่บ้าน เพื่อจะได้ข้อมูลและคุณลักษณะที่ต้องการ และสามารถทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กীরติ ชนา. 2551. **จัดดอกไม้**. อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัดมหาชน, กรุงเทพฯ.
- เกษม สหรัยทิพย์. 2543. **ระเบียบวิจัย**. พิษณุโลก : ภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์.
มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ขจิต กอมเดช. 2543. **งานแม่บ้านในโรงแรมและสถาบันอื่น ๆ**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- จีรวัจน์ วงศาโรจน์. 2546. “**แนวทางการพัฒนาทีมงานเพื่อกำหนดนโยบายและ
แผนงานด้านสังคม : กรณีศึกษาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ**”. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารนโยบายและ
สวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฉวี/ธนภุช แยมประยูร. 2552. **ศิลปะการจัดดอกไม้สดเพื่อการตกแต่งสถานที่**. โรงพิมพ์
มิตรสัมพันธ์กราฟิค จำกัด.
- ณภัทร ทองแยม. 2550. **การจัดดอกไม้ไปไม้**. โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟิค จำกัด.
- ดนุภาส สलगสิงห์. 2547. “**คุณลักษณะและแนวทางในการสร้างผู้นำทันตแพทย์ไทยที่พึง
ประสงค์ของประเทศไทยในทศวรรษหน้า (2545-2555)**”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท.
สาขาวิชาทันตสาธารณสุข. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธำรง บัวศรี. 2542. **ทฤษฎีหลักสูตร การออกแบบและการพัฒนา**. ธนรัชการพิมพ์,
กรุงเทพฯ.
- บุญเจือ ช่างต่อ. 2540. “**คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา**”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้า
คุณทหารลาดกระบัง.
- บุษกร ศรีนวกุล. 2543. “**คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูงสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ ตามความต้องการของสถานประกอบการ
ในจังหวัดเชียงใหม่**”. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประเชิญ ครูไพศาล. 2537. **วิชาชีพคหกรรมศาสตร์**. อมรการพิมพ์. กรุงเทพฯ.
- ประภาพรธรรณ สุวรรณสุข. 2524. **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**. อัมรินทร์การพิมพ์, กรุงเทพฯ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ปราณชนก แดงเป่า. 2545. **การจัดดอกไม้**. โอเดียนสโตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ.

ปิยพรรณ กลั่นกลิ่น. 2545. **การปฏิบัติงานและการจัดการส่วนหน้าของโรงแรม**.

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.สงขลา.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2535. **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล**. ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพฯ

พีระนันท์ จีระยิ่งมงคล. 2554. **คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตหลักสูตร**

พยาบาลศาสตรบัณฑิตตามความต้องการผู้ใช้บัณฑิต : วิทยาลัยพยาบาลบรมราช

ชนนี นพรัตน์วิษระ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.bcnv.ac.th/pdf/>

พัชรี สกุลภิญโญ. 2549. **“คุณลักษณะสิ่งทอพื้นเมืองที่ต้องการสำหรับห้องพักโรงแรมใน**

เขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคหกรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา. 2528. **กิจกรรมเสริมหลักสูตร**. อักษรบัณฑิต,

กรุงเทพฯ.

พริษาพรรณ พรสุขสวัสดิ์. 2536. **หลักการจัดแจกันดอกไม้สด**. สำนักพิมพ์แม่บ้านจำกัด,

กรุงเทพฯ.

พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์. 2543. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. สำนักทดสอบ

ทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. พิมพ์ครั้งที่ 8,

กรุงเทพฯ.

ภิญโญ จันทวงศ์และคณะ. 2540. **รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการบริหาร**

วิชาการเพื่อรองรับการกระจายอำนาจทางการศึกษา. กรุงเทพฯ

ภิญโญ สาธร. 2516. **หลักการบริหารการศึกษา**. ไทยวัฒนาพานิช. กรุงเทพฯ

มณีรัตน์ จันทนะพะลิน. 2542. **การจัดดอกไม้แบบธรรมชาติอภิวาทอมราชัน**. อมรินทร์

พรินติ้ง กรุงเทพฯ

เมธี ปิลันธนานนท์. 2533. **การบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.

ราณี ทับเที่ยง. 2539. **การศึกษาการดำเนินงานการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น 2551**

ฉบับปรับปรุง 2533 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานประถมศึกษาจังหวัด. นครศรีธรรมราช.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- รุ่งโรจน์ สีเหลืองสวัสดิ์. 2549. **การพัฒนามาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมบริการโรงแรมไทย.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ลาวัลย์ รักดีลิขิต. 2552. **การสร้างเสริมพื้นฐาน 8 ประการด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักเรียน นักศึกษา กาญจนภิเษกวิทยาลัยช่างทองหลวง.** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ผลงานทางวิชาการ ตำแหน่งชำนาญการพิเศษ กรุงเทพฯ
- ลักขณา สกุลลิขเรศสีมา. 2551. **แนวทางการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อการพัฒนาเข้าสู่อาชีพกรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิจิตร ศรีธำณ. 2539. **การยกสถานภาพของครูในกระแสโลกาภิวัตน์.**
- วิจิตร อวระกุล. 2540. **การฝึกอบรม : คู่มือฝึกอบรมและพัฒนาบุคคล.** ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ.
- สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554.** วิ.เจ. พรีนติ้ง กรุงเทพฯ. ม.ป.ป.
- สุชญา ชัดรวิษณุ. 2553. **การพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะเพื่อการฝึกอบรมตาม มาตรฐานอาชีพช่างจัดดอกไม้.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิต บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุภรณ์ รัตนมณี. 2543. **การเพิ่มประสิทธิภาพการฝึกปฏิบัติงานช่างกลโรงงานโดยการ จัดการเวลาและการเคลื่อนไหว กรณีศึกษา:การทำแป้นเกลียวหกเหลี่ยมของ นักเรียน.** วิทยาลัยเทคนิค สมุทรปราการ.
- สุวิมล วงศ์สิงห์ทอง. 2553. **ความสอดคล้องของบัณฑิตเทคโนโลยีสารสนเทศไทยกับ ความต้องการของผู้ประกอบการ. วารสารร่วมพฤษ. 28, 2 (กุมภาพันธ์- พฤษภาคม) : 36-37.**

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

สถาบันวิจัยและพัฒนา. 2548. **ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและคุณลักษณะบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางที่พึงประสงค์.** [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

www.rsc.lpru.ac.th/

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2551. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10.** สำนักนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ

สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา. 2547. **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2546)** สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, กรุงเทพฯ.
(อัดสำเนา)

_____. 2553. **คู่มือการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอาชีวศึกษา** แผนกการพิมพ์ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี, กรุงเทพฯ.

_____. 2553. **สรุปสาระสำคัญในข้อกฎหมายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมวิชาชีพ.** กรุงเทพฯ.

_____. 2553 **สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ.** กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.

_____. 2552. **กรอบมาตรฐานหลักสูตรอาชีวศึกษา.** บริษัท เอส.พี.วี. การพิมพ์ (2550) จำกัด. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ, 2547.

_____. **คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา.** ม.ป.ป.

_____. 2551. **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551.** กรุงเทพฯ.

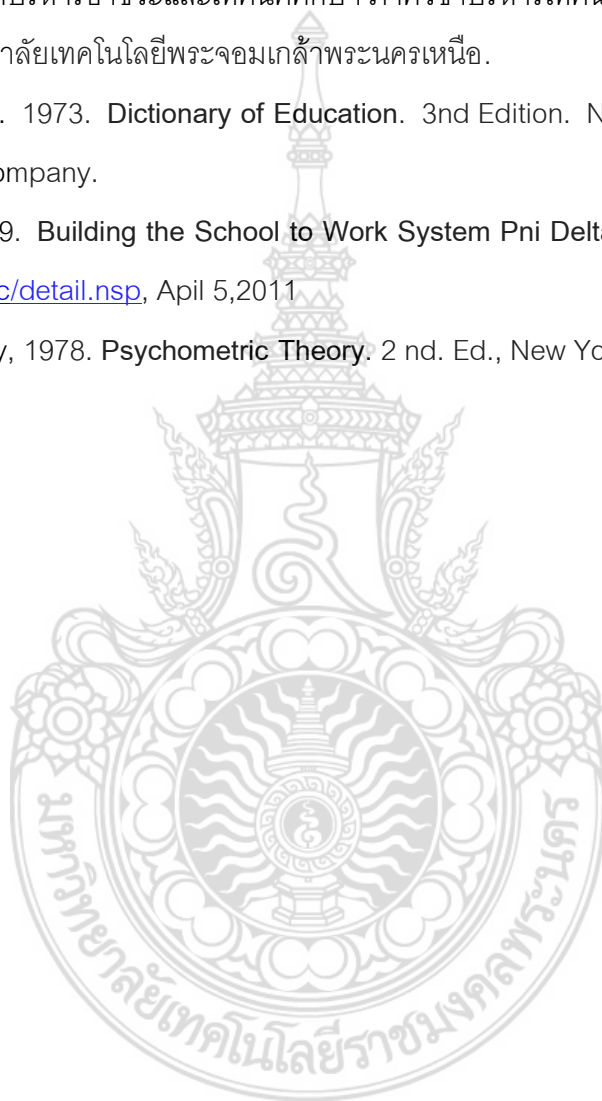
_____. 2548. **มาตรฐานการอาชีวศึกษา.** กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.

_____. 2545. **สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.** กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.

อมรรัตน์ เจริญชัย. 2533. **แนะนำวิชาชีพคหกรรมศาสตร์.** สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, กรุงเทพฯ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- อรสา รามโกมุท. 2551. “การพัฒนามาตรฐานอาชีพอุตสาหกรรมการโรงแรมของประเทศไทย กลุ่มงานอาชีพแม่บ้านโรงแรม”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Good, Carter V. 1973. Dictionary of Education. 3rd Edition. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Hokins.BJ. 1999. Building the School to Work System Pni Delta Kappa : (on line) www.cric/detail.nsp, April 5,2011
- Jum C. Nunnally, 1978. Psychometric Theory. 2 nd. Ed., New York: McGraw Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ภาคผนวก ข แบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา
คหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด

ภาคผนวก ค รายชื่อโรงแรมต้นสังกัดของกลุ่มตัวอย่างโรงแรม 3 ดาว และ
4 ดาว

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งทาง วิชาการ	สถานที่ทำงาน
1	ดร.แสงอรุณ เชื้อวงศ์บุญญ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
2	ดร.นฤมล ศรารักษ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3	นางพัชรีพรรณ ตริศักดิ์ศรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร
4	ดร.ลาวัลย์ ภัคดีลิขิต	รองผู้อำนวยการ	กาญจนานิเชกวิทยาลัยช่างทอง หลวงในพระบรมมหาราชวังและ วิทยาเขตศาลายา
5	ดร.นวพร ถิ่นไทรงาม	อาจารย์ระดับ 7	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์
ด้านงานดอกไม้สด

แบบสอบถาม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ ด้านงานดอกไม้สด

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน สำหรับบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้อง ด้านงานดอกไม้สด

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด และ
ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเขียนตอบหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง

อายุ ..... ปี

ตำแหน่งหัวหน้า ฝ่ายบุคคล งานดอกไม้สด แม่บ้าน

2. ประสบการณ์ทำงาน

5-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี ตั้งแต่ 21 ปี ขึ้นไป

ชื่อโรงแรม ..... อยู่ในระดับ ..... ดาว

ตอนที่ 2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ และพิจารณาคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานด้านดอกไม้สด ควรมึ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ตรงกับระดับความต้องการของท่าน โดยให้นำน้ำหนักคะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	ระดับความต้องการมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	ระดับความต้องการมาก
3 คะแนน	หมายถึง	ระดับความต้องการปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	ระดับความต้องการน้อยที่สุด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาเกษตรศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>1. ด้านความรู้ทักษะวิชาชีพตามหน้าที่การงานที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>1.1 มีความรู้และทักษะในวิชาชีพตามที่โรงแรมกำหนด</p> <p>1.2 การเปลี่ยนแปลงในการจัดดอกไม้ในอดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>1.3 แนวโน้มการพัฒนางานจัดดอกไม้</p> <p>1.4 มีความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และปฏิบัติงานในอาชีพ</p> <p>1.5 มีความรู้และทักษะในการบริการจัดการอย่างมืออาชีพ</p> <p>1.6 มีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่อการปฏิบัติงาน</p> <p>1.7 มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพและสามารถทำงานเป็นทีม</p> <p>1.8 มีการพัฒนาตนเองและพัฒนาอาชีพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>1.9 มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงามต่อวิชาชีพ</p> <p>1.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาเกษตรศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>2. ด้านความรู้ความเข้าใจในหลักการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ</p> <p>2.1 มีความรู้ความสามารถด้านการคำนวณวัสดุอุปกรณ์</p> <p>2.2 มีความรู้ความสามารถด้านการคำนวณราคาในการจัดดอกไม้</p> <p>2.3 มีความสามารถในการคิดวางแผนการอย่างเป็นระบบในงานปฏิบัติงาน</p> <p>2.4 มีความรู้ในการบำรุงรักษาและการหมุนเวียนดอกไม้มาใช้ใหม่ตามความเหมาะสม</p> <p>2.5 มีความรู้ในการเก็บรักษาเครื่องมือวัสดุ-อุปกรณ์อย่างถูกต้อง</p> <p>2.6 มีความรู้ในการยืดอายุการใช้งานของดอกไม้</p> <p>2.7 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้วัสดุทดแทน</p> <p>2.8 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหางานได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>2.9 มีความสามารถในการใช้วัสดุอย่างคุ้มค่าและประหยัด</p> <p>2.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>3. ด้านทักษะในการใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>3.1 มีความสามารถในการสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาไทย</p> <p>3.2 มีความสามารถในการสื่อสาร พูด อ่าน เขียน ภาษาอังกฤษ</p> <p>3.3 มีความสามารถในการใช้ภาษาอื่นนอกจาก ภาษาไทยและอังกฤษ</p> <p>3.4 มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ร่วมงาน</p> <p>3.5 มีทักษะความสามารถในการนำเสนอผลงาน</p> <p>3.6 มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อให้ผู้รับบริการ มั่นใจ</p> <p>3.7 มีความสามารถในการสั่งการและชี้แจงหรือแสดง ความคิดเห็น</p> <p>3.8 มีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับบุคคล อื่น</p> <p>3.9 มีความสามารถและทักษะในการเสนอแผนงาน/ โครงการ</p> <p>3.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาเกษตรศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>4. ด้านความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีที่จำเป็นในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติงานวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4.1 มีความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์</p> <p>4.2 มีความรู้และทักษะเบื้องต้นในการแก้ปัญหาเมื่อใช้คอมพิวเตอร์</p> <p>4.3 มีทักษะในการใช้ข้อมูลจากแหล่งต่างๆเป็นระบบ</p> <p>4.4 มีความสามารถในเทคโนโลยีที่ทันสมัยใหม่</p> <p>4.5 มีความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการออกแบบงานดอกไม้สด</p> <p>4.6 มีความสามารถในการนำความรู้จากเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ผลงานได้อย่างเหมาะสม</p> <p>4.7 มีสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนางานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีในปัจจุบัน</p> <p>4.8 มีความสามารถในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>4.9 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ</p> <p>4.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาคหกรรมศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงามในวิชาชีพ การมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>5.1 การมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น</p> <p>5.2 มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน</p> <p>5.3 เป็นผู้ที่มีความศรัทธายึดมั่นในศาสนา</p> <p>5.4 มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดีมีสำมาครวะ อ่อนน้อม ถ่อมตน</p> <p>5.5 มีความขยัน อดทน ในการทำงานให้สำเร็จลุล่วง</p> <p>5.6 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น</p> <p>5.7 ละเว้นหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดและอบายมุข</p> <p>5.8 มีการปฏิบัติงานตรงต่อเวลา รักษาวินัย มีความซื่อสัตย์และประหยัด</p> <p>5.9 มีความภาคภูมิใจและศรัทธาในวิชาชีพ</p> <p>5.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษาเกษตรศาสตร์ด้านงานดอกไม้สด	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>6. ด้านความรู้และทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ ด้านงานดอกไม้</p> <p>6.1 มีความรู้และทักษะในการออกแบบและจัดดอกไม้แบบสากล</p> <p>6.2 มีทักษะในการคิดออกแบบการจัดดอกไม้แบบไทย</p> <p>6.3 มีความสามารถในการออกแบบจัดต้นไม้และไม้กระถาง</p> <p>6.4 มีทักษะในการบริการลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6.5 มีความสามารถในการสร้างแผนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากร</p> <p>6.6 มีความสามารถในการตรวจสอบคุณภาพผลงาน</p> <p>6.7 บริการจัดการข้อมูลและบริการจัดการด้านวัสดุ</p> <p>6.8 บริหารจัดการพื้นที่การทำงานและสิ่งแวดล้อม</p> <p>6.9 สร้างผลงานจัดดอกไม้ที่เป็นเอกลักษณ์ไทยส่งเสริมการเผยแพร่รูปแบบผลงานที่เป็นเอกลักษณ์ไทย</p> <p>6.10 ความต้องการอื่นที่เห็นว่าจำเป็น</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>					